

ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣିଜି ରଚିତ

ଭୂଦିବ୍ୟ ପୁରାଣ

ନୂତନ ମୁଦ୍ରଣ

ବିଶାଳ - ସମ୍ପାଦିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ

ଅଲି ଶା ବଜାର, କଟକ-୨

ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣ—୧୯୭୭

ମୂଲ୍ୟ—ଟ ୧-୬୫

ସଂସ୍କରଣ: ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

୮ ଗୋଧର ପାଣିଙ୍କ ବିରଚିତ

ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ

ନୂତନ ମୁଦ୍ରଣ

ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ଓ ହାଇକୋର୍ଟରୁ ଡ୍ରାଣ୍ଡିଓସ୍ତ ସରକାରଙ୍କ ପଞ୍ଜିକା
ବିଭାଗ ଅଫିସରୁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶାସିତ ଜାତୀୟ ରହ ପଞ୍ଜିକା
ମିଳିବାର ଠିକଣା ।

ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଷ୍ଟୋର

ପ୍ରୋ. ପ୍ରା. ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ସାହୁ

ଅଲଗା ବଜାର, ପ୍ରୋ. ଅ. ଗୁରୁନଗରୀକ, କଟକ-୨

ଫୋନ୍ ନମ୍ବର—୨୪୭୯୭

ମୂଲ୍ୟ—୧-୭୫

ଏକଟଙ୍କା ପତ୍ରପୁର ପବ୍ଲିଶା ମାନ୍

ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ

ସୂଚିପତ୍ର

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠାଙ୍କ
ଗୋଦାବରୀ, ପ୍ରଭୃତ, ପୁଷ୍କରଘାଟ ନିର୍ମାଣକର ଜନ୍ମ ବିବରଣ	୧
ଅଠାଳଶଗୋଟି ଘାଟ ନିର୍ମାଣ ଜନ୍ମ ବିବରଣ	୪
ପ୍ରାଚୀଦେଶର ଶାଢ଼ୁଳ ରାଜାର ଉପାଶ୍ୟାନ ଏବଂ ବ୍ୟାସଦେବଙ୍କର ଜନ୍ମ	୭
ନାଗନକଟରେ ନାଗୁଣୀର ମିଥ୍ୟାଭାଷଣ ଛଳେ ସ୍ତ୍ରୀ ଜାତିର ଚରଣ ବର୍ଣ୍ଣନ	୮
ବାନରବଂଶର ଜନ୍ମବିବରଣ	୯
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବସନ୍ତ ମଞ୍ଜରୀ ରାସନୀଡ଼ା	୧୧
ଗୋପିମାନଙ୍କର କାଳନ୍ଦୀକୂଳରେ ହରଗୌରୀ ପୂଜା ...	୧୩
ମାୟାଛଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଯଗୋଦାକୋଳରେ ଅଚେତନାବସ୍ଥାରେ ଶୟନଯୋଗେ	
ଗୋପିମାନଙ୍କର ଗୋକ ଏବଂ ବୈଦ୍ୟରୂପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରବେଶ	୧୪
ସହସ୍ର ଧାରାରେ ଜଳ ଅଣିବାକୁ ଯାଇ ଗୋପିମାନଙ୍କର ଅପମାନ	୧୬
ରାଧାଙ୍କର କଳଙ୍କଭଞ୍ଜନ ...	୧୭
ମୁସଲମାନ ମାନଙ୍କର ମକାଫାର୍ଥର ବିବରଣ	୧୯
କଳୟୁଗେ ମାଳକନ୍ଦରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ବିରାଜମାନ	୨୧
କଳୟୁଗମାହାତ୍ମ୍ୟ	୨୨
କଳୟୁଗେ ଭୂମିକମ୍ପ	୨୪
ନବ ଋଷିଙ୍କର ନବକାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣ	୨୬
ଅଗ୍ରସ୍ତ୍ୟ, ପୌଲସ୍ତ୍ୟ, ଉତ୍ତମା ଏବଂ ଭରୁମୁନିଙ୍କର କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରସମ୍ମେଳନଦେଶ ପ୍ରଦାନ ୨୮	
ଗାର୍ଗୀ, ଗୋମନ୍ଥ, ନାରଦ, ଘୋଷାଞ୍ଜ ଏବଂ ଜନକ ଏହି ପଞ୍ଚଋଷିଙ୍କର	
କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ମେଳନରେ ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ	୨୯
କଳଙ୍କଦେଶ ନରପତି ଗଙ୍ଗାଧର ରାଜାରପୁତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଜନ୍ମ ବିବରଣାଦି	୩୧
ସଦାନନ୍ଦ ନଗର ନୃପତିର କନ୍ୟା ସ୍ତ୍ରୀରାଜ୍ୟସହିତ ସିଂହଳଦ୍ୱୀପର	
ରାଜପୁତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥର ବିବାହ	୩୪
ଚିତ୍ରଗିଜାତିର ଗୁରୁବିଷୟ ସ୍ଥୁଳ ଉପଦେଶ	୩୬

ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ ସୂଚିପତ୍ର ସମାପ୍ତ

ଭବିଷ୍ୟପୁରାଣ

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଶବଂ ସୁଲ ତନ୍ମୁଂ ଜେନ୍ୟ ବଦନଂ ଲମ୍ବୋଦରଂ ସୁନ୍ଦରମ୍ ।
ପ୍ରସ୍ୟନ୍ଦନ୍ ମଧୁଗନ୍ଧଲୁପ୍ତ ମଧୁସୂପା ବ୍ୟାଲେଳ ଗଣସୁଲମ୍
ଦନ୍ତାଦାତା ବିଦାଶିତା କରବରେ ମୈତ୍ରୁର ଶେଷକରଂ ।
ବନ୍ଦେ ଶୈଳସୁତାସୁତଂ ଗଣପତିଂ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରଦଂ କାମଦଂ ॥

ବନ୍ଦନା

ବନ୍ଦଇ ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଦେବ ବିଦ୍ମେଶ୍ୱର
ପାପ ଅକ୍ଷୁଣ ଆୟୁଧ ଶୋହେ ବେନିକର ।
ଧୃତୁଳ ତୁମ୍ଭ ଉଦର ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର
ଗଜର ସଦୃଶ ମୁଖ ନାମ ଲମ୍ବୋଦର ।
ଅନାଦି ନାଥର ତୁମ୍ଭେ ଅଟନ୍ତେ ନନ୍ଦନ
ଅମୃତ ପାନରେ ସଦା ହରଷିତ ମନ ।
ଯଜ୍ଞ ଆଦିରେ ତୋହର ଅଗ୍ରେ ହୁଏ ପୂଜା
ଉତ୍ତମ ତୋହର କଣ୍ଠେ ଅଟେ ନାଗରାଜା ।
ପ୍ରସନ୍ନ ମୋକ୍ଷେ ବସ ଆହେ ସିଦ୍ଧି ଦାତା
ଆଜ୍ଞାହେଲେ ଲେଖିବି ମୁଁ ପୁରାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣି ମୁହିଁ ଅଟେ ନିଶିମାଣି
ବରଦେଲେ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ପ୍ରାକୃତରେ ଲେଖି ।
କୃପାକଲେ ଲେଖିବି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପୁରାଣ
ବ୍ୟାସଦେବ କରନ୍ତି ଯୋଗ ଯା ଲେଖନ ।
ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣର ନବମେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ସିଦ୍ଧ ସମ୍ପଦର ବନ୍ଦେ କଲେକ ପ୍ରକାଶ ।

ଏହିକ୍ଷିତ ମଣ୍ଡଳରେ ପୁରାମାନଙ୍କରେ

ସିଦ୍ଧି-ପୀଠକଲେ ପ୍ରଭୁ ଗୋଦାବରୀ ଗରେ
ଅନାଦି ଆଗରେ ଆଦି ଦ୍ୱିଧାନ ପୁରାଣ
ସାକ୍ଷୀରୂପେ ବେଦପତି ଶ୍ରୋତାହିଁ ଅଟନ୍ତି ।

ଗୋଦାବରୀ, ପ୍ରଭାସ, ପୁଷ୍କରଣାଦି
ନଦୀମାନଙ୍କର ଜନ୍ମ ବିବରଣ
ଆଦିଉବାଚ

ଆଦିକହ୍ନୁଜନ୍ମ ଅନାଦିକି ଧ୍ୟାନ କରି
ସତ୍ୟ ସେବୟା ଦ୍ୱାପର କଳିଯୁଗ ଚାରି ।
ଗୋଦାବରୀ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ନିରାଳୟ ଭୂମି
ପୁରାଣ ସିଦ୍ଧ ବୃନ୍ଦେ ନ ପାରନ୍ତି ଚିହ୍ନି ।
ପରମ ଅନାଦି ଆଦି ବ୍ରହ୍ମା ତନୁଜଣ
ତହିଁବସି ପୂଜାକଲେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ୱିଧାନ ।
ଆଦି ପରାଶର ଚହିଁ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
ଗୋଦାବରୀ ଜନ୍ମ ମୋତେ କହ ଧ୍ୟାନଶୁର

ଆପଣ ସବୁ ଅଟ ବୁଦ୍ଧିର ସାଗର
ତୁମ୍ଭ ଶୁଣିବ ଗ୍ରନ୍ଥ ମାନଙ୍କର ସାର ।

ଅନାଦି ଭବାତ

ଅନାଦି ବୋଲନ୍ତି ଆଦି ପୁରାଣକୁ ଯାହା
ବୁଝା ବସ୍ତୁର କରଣ ଘେନିବେ ସେ ତାହା ।
ସତ୍ୟଶାନ୍ତି ଦୟା କ୍ଷମା ଗୁଣକଳା ଘେନି
ଭକ୍ତପଦ ପାମାଥବ ତତ୍ତ୍ୱପଦ ଜାଣି ।
ଶିଶୁବେଦ ଆଦିକର ସବୁ ଭଜ ତମ
ଦେହଧାରୀ ଶିରୁଣ ଜଡ଼କ ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ ।
ବେଦମତ ଦତ୍ତ କନ୍ୟା ଅଂଶେ କଲ ସଙ୍ଗ
ପାଞ୍ଚଅଗ୍ନି ଜାତ ହୋଇ ଅରୁପେ ଅନଙ୍ଗ ।
ଅଗ୍ନି ପୁରାଣରେ ଅଗ୍ନି ଦେବର ଭକ୍ତ
ସେ ଅଗ୍ନି ପର୍ବକ ଲୋଡ଼ା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପର୍ବ ।
ପ୍ରଧାନ ତେଜଶ ନୟ ଜମୁଦ୍ରାପେ ହୋଇ
ସବୁଶେଷ ତଥା ନୟା ଗୋଦାବରୀ କହି ।
ସତ୍ୟ ଯୁଗେ ସୌଭାଷ୍ଟ୍ର ସେ ଏନୟା ବୋଲନ୍ତି
ଏନୟା ମେନ୍ତୁକନ୍ତୁ ବହି ଆସୁଅଛି ।
ସୁତଳ ପୁରୁଷ ସେ ଯାତ ବହେ ନିରବଧ
ମେନ୍ତୁଠାରୁ ଏକାମ୍ର ବନଯାଏ ଭେଦ ।
ଏକାମ୍ର ବନରୁ ସେହୁ ମର୍ତ୍ତେ ଧାରାବର
ବହଇ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗୁ ପାତାଳ ଦମ୍ଭର ।
ଏକାମ୍ର ବନରେ ତିନି ପଦ୍ମ ମୂଳରୁ
ସେ ନୟା ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ଧାରା ବହେ ପୁଟିମେନ୍ତୁ ।
ତିନି ପଦ୍ମରେ ତିନି ଦେବତା ଅଛନ୍ତି
ସେ ଦେବତା ମୂଳେ ସବୁ ଦେବତା ଶଟ୍ଟକ ।
ହଂସବୋଲି ପଦ୍ମତେଜ ନାମ ରହିଥିଲେ
ଏକାଦଶ ଦେବତା ସେ ତାହାଙ୍କର ମୂଳେ ।
ସେହିପଦ୍ମରେ ଯେତେ ଦ୍ରୁମଲତା ମାନ
ଦଶକୋଟି ଦେବତାକୁ କଲେକ ସେ ଧ୍ୟାନ ।
ପରମହଂସ ପଦ୍ମରେ ଯେବାଳିକା ହୋଇ
ଏକାଦଶ କୋଟି ଦେବତାର ପାଦେ ଧ୍ୟାୟି ।
ମାଳ ପଦ୍ମରେ ତେଜଶକୋଟି ସବୁଦେବ
ବିଦ୍ୟା ସେ ଅବିଦ୍ୟାମାନ ଚର୍ଚ୍ଚିକଲେ ଠାବ ॥
ଗମ୍ୟ ସେ ଅଗମ୍ୟ ଭୂମି ନିରାଳୟ ସ୍ଥାନ
ପର୍ବପର୍ବେ କଲେ ମିଳି ସିଦ୍ଧି ପୀଠମାନ ।

ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରୁ ନୟା ବହି ଆସୁଥିଲ
ପ୍ରଳୟ ସ୍ଥାନ ଦେଖିବା ମନେ ବସୁଥିଲ ।
ଦୀପର ଯୁଗରେ ଗୋପେ ଶ୍ରୀରାଧା ମାଧବ
ଜଗନ୍ନାଥ ଭୟେକର ଦ୍ୱାରକାରେ ଠାବ ।
ଏପଥେ ଗମିଲେ ମୋର ଶ୍ରେଷ୍ଠପଣ ଯିବ
ଯୋଗେ ବଢ଼ିବ ନୟାରେ ଭେଦମୋର ହେବ
ନୟାଶ୍ରେଷ୍ଠ ମୋର ନାମ ଦୂର ହୋଇଯିବ
ମୃତ୍ୟୁକା ସ୍ମରଣ ମନ୍ତ୍ର କଲେ ସେହୁ ଠାବ ।
ମନ୍ତ୍ରପାଠ କରନ୍ତେ ଠାବଇଁ ବଢ଼ିଲ
ପ୍ରଳୟକୁ ପଛେରଣି ଦକ୍ଷିଣେ ଗମିଲ ।
ଯାଇଣ ମିଳିଲଧାରା ଲବଣ ଜଳରେ
ଦେଖିକର ବସୁଥିଲେ ବରୁଣ ମନରେ ॥
ପୁଣ୍ୟବତୀ ନୟା ଏହୁଁ କାହୁଁ ବା ଅଇଲ
ଲବଣ ଜଳେ ନ ମିଶି ମୋପାଶେ ମିଳିଲ ।
ଜଳଅଧିପତି ମୁହିଁ ଅଟେ ନୃପବର
ମୋତେ ସେନାପତିକଲେ ଅନାଦି ଠାକୁର ॥
ମୋ ଜଳେ ନ ମିଶି ସେହୁ ଗୋବ ନ ଗୁଡ଼ିଲ
ନ ପୁଣି ଅଇର ହୋଇ ମୋହର ଅଇଲ ।
ଏମନ୍ତ ବସୁର କରି ବରୁଣ ରାଜନ ।
ଅନାଦି ନାଥକୁ ତହୁଁ ମନେ କଲ ଧ୍ୟାନ
ଧ୍ୟାନରେ ଦେଖିଲେ ଚର୍ଚ୍ଚି ଅନାଦି ମାଧବ
ସିଦ୍ଧ ସମୁଦ୍ରର ବନେ କରାଇଲେ ଠାବ ।
ସବୁଶକ୍ତି ପାଶୋରିଣ ଭଦ୍ରବିଦ୍ଧ ହୋଇ
ସିଦ୍ଧ ସମୁଦ୍ରର ବନେ ମିଳିଲକ ଯାଇ ।
ସ୍ୱିତ୍ୱାସନେ ବସିଛନ୍ତି ଅନାଦି ଠାକୁର
ଆଦିନାଥ ବେଦବର ତାହାଙ୍କ ଆଗର ।
ଦନ୍ତରେ ଭରଣ ଧର ପାଦରେ ଶୋଇଲ
ନମୋ ଅବ୍ୟୟାମୁରତି ମୁଖେ ଉଭାରିଲ ।
ଅନାଥର ନାଥତୁହି ଅନାଦି ଅଭ୍ୟୁତ
ଜଳ ମଧ୍ୟରେ କରନ୍ତି ମୋତେ ନୃପନାଥ ।
ଅମଳ ଦେଖିଲ ଆଜ ଅନ୍ତରରେ ଜାଣି
ଅନେକ କଲଇଁ ଧ୍ୟାନ ନ ଥିବକ ଶୁଣି ।
ବରୁଣକୁ ସେ ଅନାଦି ନାରାୟଣ କହି
ଉଠିଣନୃପତି ଆମ୍ଭ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ତୁହି ।
ଭିତ କରଣ ଅଇଲୁ ମନେ ଏତେପଥ
ସ୍ୱୟଂ ବସୁଥିଲୁ ଏଥେ ଶତ୍ତ ଉପଗତ ।

ଗୋଦାବରୀ ନଦୀ ଦକ୍ଷିଣକୁ ଚଳିଗଲେ
ତୋର ଜଳେ ମିଶି ସେହୁ ଗୋଷ ନ ଗୁଡ଼ିଲେ
ତେଣୁ ମନର ମଧ୍ୟରେ ଭୟ ଜାତ କଲୁ
କି ବଧାନ ପୁରୁଷକୁ ଏଠାକୁ ଅଟକଲୁ ।
ଯାଅ ତୁହି ନିଜବାସେ ଭୟ ଦୂର କରି
ଗୋଦାବରୀ ନଦୀ ତୋର ନୁହଇ ବରଣ ।
ଆମ୍ଭର ଭିଆଣ ସେହୁ ଜନ ପରିତ୍ରାଣ
ବଢ଼ିଣ ନଦୀରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୋଦାବରୀ ନାମ ।
ଏ ନଦୀରେ ଭେଦ ସ୍ତ୍ରୀ ଆର ସର୍ବବ୍ୟାପ
ତୋ ଜଳେ ମିଶିଲେ ପାଶୋରବେ ଗୋଷଭେଦ
ବରୁଣ ଉଦାର

ଅନାଦି ବଚନେ ବୋଲେ ବରୁଣ ରଜନ
ଆନ ନଦୀ ମାନଙ୍କର କହନ୍ତି ଜନମ ।

ଅନାଦି ଉଦାର

ଆଦିଙ୍କ ଆଗେ ଅନାଦି ବଧାନ ବଚନ !
ଗୋଦାବରୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନଦୀଘର ରମ୍ୟସ୍ଥାନ ।
ହଂସ ପବନ ଉପରେ ହବ୍ୟରୁଷି ବସି
ହଂସକୁ କରନ୍ତି ଧ୍ୟାନ ଏକାକ୍ଷର ଘୋଷି ।
ଶ୍ରେତ ବରହ କଳ୍ପରେ ସତ୍ୟ ନାମେ ପୁରା
ବ୍ରହ୍ମ ନାମେ ସମୁଦ୍ରର ବରପୁତ୍ର ଯୋଗ ।
କେତେ କଳ୍ପ ଧ୍ୟାନ କଲେ ନ ପାଇଲେ ଅନ୍ତ
ପୁଣି ହଂସରୂପେ ମୁହିଁ ହେଲି ଉପଗତ ।
ମୋତେ ଦେଖି ହବ୍ୟ ରୁଷି ଧ୍ୟାନ ଆରମ୍ଭିଲେ
ଗୋଦାବରୀ ପୂର୍ବ ଜନ୍ମ ମୋତେ ସୁଜ୍ଞାକଲେ
ବଧାନେ କହିଲି ମୁହିଁ ତାହାଙ୍କ ଆଗର
ସତ୍ୟପୁରୀ ପ୍ରାଣିଙ୍କର ସତ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ।
ନ ଥିଲା ସେ ଶର୍ଥମାନ ନଥିଲା କଷଣ
ଗୁରୁଗତ ଅଶୀବର୍ଷ ଥିଲା ଆୟୁମାନ ।
ନିତ୍ୟପୁରରୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ପଥ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି
ଜନମାନେ ଗତାଗତେ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ।
ଦର୍ଶନେ ମୁକତି ଲଭି ଯାନ୍ତି ନିଜପୁର
ଯୁଗ ଶେଷଯାଏ ଲୀଳା ଖେଳର ମନ୍ଦିର ।
ହଂସ ରୁଷିକୁହିଁ ମୁହିଁ ସୁରୂପ କହିଲି
ଗୋଷ୍ଠଦା ଯାଗ କରନ୍ତେ ନଦୀ ଗଲେମେଲି ।
ଗୋମୁଖ ପବନେ ଏହି ଭିନ ଶାଶାହୋଇ
ହଂସ ସୁହଂସ ପରମ- ହଂସ ପବନହିଁ ।

ଭିନ ନାମ ବହି ଶିରେ ଦ୍ରମାଦି ଆଜ୍ଞାଦି
ଗିରିଶଙ୍କ ଭିନଧାରେ ବହେ ପ୍ରୋତ ଭେଦ ।
ସେ ଧାର ହୋଇଲେ ଏକ ସର୍ବମୁଖ ହୋଇ
ପ୍ରଳୟ ସ୍ଥାନ ଦେଖିଣ ମନେ ଭୟ ପାଇ ।
ତହିଁ ଧାସ ବହିଲେ ସେ ଦକ୍ଷିଣ ମୁଖରେ
ପ୍ରାବଲେ ସେ ରସମାନ ଅମୀୟ ଉଦ୍ଘାରେ ।
ନଦୀମାନଙ୍କରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୋଦାବରୀ କହି
ଗୋମୁଖ ପବନୁ ନଦୀ ଜାତ ଅଛି ହୋଇ ।
ଅପାରୁ ଅପାର ନାମ ନଦୀମାନଙ୍କର
ଅନାଦି କହିଲେ ହବ୍ୟରୁଷିଙ୍କ ଆଗର ।
ସୁହଂସ ପବନେ ଗବ୍ୟ ମହର୍ଷି ମିଳିଲେ
ସିଦ୍ଧ ପୀଠ କରି ତହିଁ ଧ୍ୟାନ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ଶ୍ରେତବାହ କଳ୍ପରେ ସତ୍ୟ ନାମେ ପୁରା
ବ୍ରହ୍ମନାମେ ସମୁଦ୍ରର ବ୍ରହ୍ମନାମେ ଯୋଗ ।
ଅନେକ ସେ ଧ୍ୟାନ କଲେ ନ ପାଇଲେ ଲେଶ
ତାର ଧ୍ୟାନହଲେ ମୁହିଁ ହୋଇଲି ସୁହଂସ ।
ସୁହଂସ ରୂପରେ ମୁହିଁ ଦରଶନ ଦେଇ
ମୋତେ ଦେଖି ନଦୀଙ୍କର ନାମ ସେ ପୂଜଇ ।
କେମନ୍ତେ ନଦୀଏ ହେଲେ ସଂସାରେ ହବ୍‌ର
କହି ହଂସରୂପୀ ମୋତେ ଏଥର ଉଦ୍ଧର ।
ବୋଲନ୍ତି ସୁହଂସ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଗବ୍ୟରୁଷି
ଯାହା ପୂଜାକଲ ମୋତେ କହିବା ପ୍ରକାଶି ।
ଗୋଦାବରୀଠାରୁ ସର୍ବ ନଦୀ କଲେ ଯାତ
ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ନଦୀ ହୋଇଲେ ବିଶ୍ୟାତ
ପ୍ରୟାଗ ବୋଲଣ ଶର୍ଥ ଜନ-ମନୋହର
ସର୍ବ ପିତୃଗଣଙ୍କର ମୋକ୍ଷର ମନ୍ଦିର ।
ଯେହୁ ସୁସୁହ ଘୋଇଣ ପିଣ୍ଡ ଉତ୍ସର୍ଗନ୍ତି
ସ୍ବର୍ଗ ମୋକ୍ଷଦାରୁ ପିଣ୍ଡ ହସ୍ତପାତ ନ୍ୟନ୍ତ ।
ପ୍ରତ୍ୟସ ଶର୍ଥକୁ ପାଇ ସେ ଦିଅନ୍ତି ଝାସ
ଶତଜନ୍ମ ସ୍ବର୍ଗଧୁରେ କରନ୍ତି ସେ ବାସ ।
ଅଷ୍ଟାଦଶ ସୁରୁଷକୁ ଉଦାର କରନ୍ତି
ଭକ୍ତି ମୁକ୍ତି ଧନ ଜନ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ପାନ୍ତି ॥
ସୁଷ୍ମର ବୋଲଣ ଶର୍ଥ ଦବ୍ୟ ଅର୍ଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ
ସେ ଶର୍ଥ ପଶ୍ଚିମେ ବାସ୍ତାବିକ ମନୋରମ ।
ସେ ଯାହା ବାସ୍ତବିକ ଫଳ ଲଭନ୍ତି ସଭରେ
ଆସନେ ବସିଲେ ସେହୁ ଦିଗଦିଗାନ୍ତରେ ।

ଅନାଦି କହିଲେ ଆଦି ମନୋରମ କରି
ସାକ୍ଷୀରୂପେ ବେଦବର ଶ୍ରୁତିପଥେ ଭରି ।
ସିଦ୍ଧ ସମୁଦ୍ର ବନେ ଭବ୍ୟ ଶୃଙ୍ଗ
ଦ୍ଵିଜ ଗଙ୍ଗାଧର ଧ୍ୟାୟି ଲେଖିଲେ ଶରଣ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବ୍ୟପୁରାଣେ ଆଦିଅନାଦି ସମ୍ଭାବେ
ସିଦ୍ଧ ସମୁଦ୍ର ବନେ ବ୍ରହ୍ମା ଶ୍ରବଣେ ନାମ ।
ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟ ।

—*—

ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ଅଠାଇଶଗୋଟି ଶର୍ଥ ନଦ୍ଵାର ଜନ୍ମ ବିବରଣ

ଆଦି ଉବାଚ

ଆଦି କହନ୍ତି ଅନାଦି ନାଥଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ
ସର୍ବ ନୟନାନେ ଜାତ ହୋଇଲେ କେମନ୍ତେ
ଏହା କହନ୍ତି ଭବ୍ୟ କର୍ମମାନ ଜାଣି
ସାକ୍ଷୀରୂପେ ବେଦବର ସେ ପ୍ରସାଦ ପୁଣି ।

ଅନାଦି ଉବାଚ

ଅନାଦି ବୋଲନ୍ତି ଆଦି ହେତୁ କର ମନ
ସଞ୍ଚେପି କହିବା ଏଥୁ ଭବ୍ୟ ପୁରଣ ।
ପରମହଂସ ପଦ୍ମେ ଗବ୍ୟରୁଷି ବସି
ଧ୍ୟାନେ ଅପାର ଅନନ୍ତ ନାମ ଗୋଟି ଘୋଷି ।
ଶ୍ଵେତବରୁଡ଼ କନ୍ତରେ ବ୍ରହ୍ମ ଗୋମାଳ
ଧ୍ୟାନକରି ଗବ୍ୟରୁଷି ନ ପାଇଲେ ଅନ୍ତ ।
ପରମହଂସ ସ୍ଵରୂପେ ଉଦ୍ଧା ହେଲି ଯାଇ
ଦେଖିକରି ଗବ୍ୟରୁଷି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛଇ ।
ମହାନଦୀରୁ ସକଳ ନଦୀ କେନ୍ଦ୍ରେ ଜାତ
ମୋହର ସନ୍ଦେହ ଫେଡ଼ି କହି ଏ ବୁଝନ୍ତୁ ।
ତାହାଙ୍କ ବଚନେ ମୁହିଁ ଶର୍ଥକ ମହିମା
ଆଦ୍ୟନ୍ତ କରି କହିଲି ସର୍ବ ଗୁଣ ସୀମା ।
ଗୋମାଳ ଯେ ଶର୍ଥରାଜ ଭୟଭ୍ରାନ୍ତି ହରେ
ମାୟ ଶୁକ୍ଳ ସପ୍ତମୀରେ ସ୍ନାନାନ ଯେ କରେ ।
ଭୌମିକ ରୁଷି କଠାରୁ ନଦୀ ଉତ୍ତପତ୍ତି
ସ୍ନାନେ ବ୍ରହ୍ମବାଚ ଦୋଷ ସମସ୍ତ ଦହନ୍ତି ।

ଗଙ୍ଗାନାମ୍ନୀ ନଦୀ ଯେହୁଁ ଅଟେ ଶ୍ଵେତବର
ଶ୍ରୀପାଦରୁ ବହୁଅଛି ତହିଁ ତଳ ପୁର ।
ପତିନୋଢାରିଣୀ ସେହୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଉତ୍ତପତ୍ତି
ସ୍ନାନାନ ଗରଣ ମାତ୍ରେ ପବନ ହୁଅନ୍ତି ।
ଯମୁନା ନାମରେ ନଦୀ ଯମର ଭଗିନୀ
ବିରାଧ ଯୋଗରେ ନାମ ଶ୍ଵେତ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭୀ ।
ଶାନ୍ତନୁଜ ଅପ୍ତମେୟ ଧୂର୍ଜିପଣ କଲେ
ତପ କରିବାରୁ ନାମ ତପସ୍ଵୀ ହୋଇଲେ ।
ସି ପଦା ନାମେଶ ନଦୀ ସି ତାପ ସହରେ
ଆତ୍ମଜ କର୍ମଜ ପାପ ସର୍ବ ଦୂର କରେ ।
ଗୁଆଦୃତେ ହୋମ କଲେ ଯଥାଶକ୍ତି ଘେନି
ଆତ୍ମଜ କର୍ମଜ ପାପ ଦହଇ ବହନି ।
ସରସ୍ଵତୀ ନଦୀ ତଟେ କୁଣୋଦକ ସ୍ରୋତା
ଦୁଷ୍ଟଳୀ ପାତକ ହରେ ସ୍ନାନାନେ କରତା ।
ଗୟାରେ କରଲେ ସ୍ନାନ ମନ ପୂର୍ଣ୍ଣକରି
ସପ୍ତବାର ଅବଗାହେ ଲଭି ବିବ୍ୟନାଶ ।
କାବେଶ୍ଵ ନଦୀରେ ସ୍ନାନ କରିକଲେ ତପ
ତନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ସିଦ୍ଧିହୁଏ ଯେବା କରେ ଜପ ।
ଗଙ୍ଗା ସାଗରରେ ସ୍ନାନ କପିଳ ଦର୍ଶନ
କଲେ ପିତୃପିତାମହ ଲଭନ୍ତି ସୁପୁଣ୍ୟ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟରେ ଶେଷ କାଳେ ଝାସ ଯେହୁଁ ଦ୍ୟନ୍ତି
ଶ୍ରୀଭୁଜେ କରିଣ କୋଳ ନିତ୍ୟକୁ ନିଅନ୍ତି ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗୁପ୍ତା ଘାଟରେ ବଟ ମୂଳେ ଯାଇ
ଶଠକରି ଆତ୍ମା ରାମ ମନରେ ଧରଇ ।
ସନ୍ନିପେ ଜନ୍ମର ପାପ ହୁଅଇ ମୋଚନ
ରାମେ ଧ୍ୟାନ କରଇ ଯେ ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ ।
ଶରସ୍ରୋତାପଦ୍ମା ନଦୀ ପବନ କାରିଣୀ
ଉତ୍ତରବାହିନୀ ଗଙ୍ଗା ଶରସ୍ରୋତା ଘେନି ।
ଆଲିଙ୍ଗନ କରିଣ ସେ ସର୍ବମନ ହରେ
ଧନ୍ୟ ପଦ୍ମାବତୀ ନାମ ସଫାର ଉଦ୍ଧାରେ ।
କାଶୀକ୍ଷେତ୍ରେ ପ୍ରବାହିନୀ ମଣିକାଞ୍ଚିକାଏ
ହମେ ଶମେ ଯାଇଁଣ ସେ ଗଙ୍ଗାପରଶାଏ ।
ସ୍ଵଧା ବୋଲି ଅପୂର୍ବିକ ମୁଖେ ଅଗ୍ନି ଦେଇ
ଆବର ଯୋନିଯାତନା ଦେବେହେଁ ନ ପାଇ
ଶ୍ଵେତଗଙ୍ଗା ସୁରଧୃତ ରୁଷି କଲେ ଜାତ
ତପୋବନ୍ତ ଦେବାସୁର କର୍ମକାର ତହୁ ।

ଅବଗାହ ଦେବ ସ୍ୱାମୀ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ
ଦରଶନ କଲେ ହରେ ସର୍ବ ପାପମାନ ।
ପୁଣ୍ୟତୋୟା ବେଶୀନଦୀ ବ୍ରହ୍ମ ଅଙ୍ଗୁଳାତ
ଧରଣୀ ପଦ୍ମରେ ସିଧା ହୋଇ ପ୍ରବାହିତ ।
ଦେବାପୁର ନରମାନେ କରଣ ସ୍ନାନ
ପାପ ଦହନ କରିଣ ନ ଲଭନ୍ତି ଜନ୍ମ ।
ମଣିମଦା ନାମେ ନଦୀ ହେମବତୀ ସୁତା
ରଜରସିର ବ୍ୟଜା ପୁଣ୍ୟର କରତା ।
ଦେଶିଣ ଶମନରାଜା ବଡ଼ ଭୟ କଲେ
ସ୍ନାନେ ଘୋର ପାତକୀୟ ମୁକତି ଲାଭିଲେ ।
ଯୋଗ କଳା ଘେନଣ ନଦୀରେ ହେଲେ ଜାତ
ଶ୍ରେଷ୍ଠତର ନାମ ପାଇ ହୋଇ ପ୍ରବାହିତ ।
ଧୂର୍ଢ଼ି ନଦୀର ସ୍ତ୍ରୀତ ଅପାରୁ ଅପାର
ସ୍ତ୍ରୀର ମଧ୍ୟରେ ନାମ ବୋଲାଇସେ ସାର ।
ଶୌଚ ରଖିକର ସୁତ ମୋକ୍ଷ ରଜା ଗଲେ
ସେ ନଦୀ କୂଳରେ ଦିନେ ତପ ଆଶ୍ରୟଲେ ।
ତପ ବଳରେ ଦେଶିଲେ ଅପ୍ସର ବଧାନ
ବ୍ୟାସଦେବ ଜୈମିନିଙ୍କି କହନ୍ତି ପୁରାଣ ।
ଜାତି ମାଳା କରି ବର୍ଣ୍ଣଭେଦ କହୁଛନ୍ତି
ଦେଶିଣ ସେ ମୁନିବର ମନେ କଲେବ୍ରାନ୍ତି ।

ଶୌଚରଖିରୁବାଚ

ଶୌଚରଖି ପୁରା କଲେ ବ୍ୟାସଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ।
ଜାତିମାଳା ଭେଦ ମୋଡେ କହ ତପୋବନ୍ଦେ

ବ୍ୟାସ ଉବାଚ

ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ରଖିବର
କହିବୁ ଜାତିର ମାଳା ବ୍ରତ ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ।
ବ୍ୟାସଙ୍କର ବଚନେ ସେ ତପ କଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଲଭିଲେ ମୋକ୍ଷ କାରଣ ଭକ୍ତି ମୁକ୍ତି ଜ୍ଞାନ ।
ଗଣ୍ଡୁଳ ନାମରେ ନଦୀ ମହିମା ସାଗର
ବୃଦ୍ଧ ଗଣ୍ଡୁଳ ଅଟଇ ତାହାର ପିଅର ।
ଶ୍ୱେତ କଳ୍ପ ସମୁଦ୍ର ସ୍ୱହାସ୍ରାମ୍ ରଖି
ଅଶ୍ରୁତ୍ୟ ବୃକ୍ଷମୂଳରେ ତପ କଲେ ବସି ।
ଏମନ୍ତେ କେତେକ କଳ୍ପ ତପସ୍ୟା ସେ କଲେ
ତପବଳ ବ୍ରହ୍ମାପାଶେ ଶରଣ ପଶିଲେ ।
ତାହୁଁ ଦଶସପ୍ତ ରଖି ବ୍ରହ୍ମାଦେହୁଁ ସୃଷ୍ଟି
ବନ୍ୟବର ପର୍ବତରେ ହୋଇ ବଜ୍ରଘଟ ।

ଜନ୍ମ ଗିରିବର ନାମେ ପାନାଲେ ଗମନ୍ତି
ଚୌଷ୍ଠୀ କାଠି ଗଣ୍ଡରେ ଭେଦ କହୁଛନ୍ତି ।
ନ ଦେଶନ୍ତି ଦେବ ନର ଦେଶନ୍ତି ଭରଣ
ପାନାଲେ ଦର୍ଶନ କରି କରୁଛନ୍ତି ଭୋଗ ।
ଲୌହବଳ ନାମେ ନଦୀ ତପ ମୁଦ୍ରାକର
ଯଜ୍ଞାଦି ବ୍ରତ ପବନ ହୁଏ ନାମ ସ୍ମର ।
ସର୍ବଜନ ମନୋରମ ସେ କରେ ସ୍ନାନ
ସ୍ନାନମାତ୍ରେ କୋଟି ଯଜ୍ଞ ଫଳଲଭେ ପୁଣ୍ୟ ।
ନାରାୟଣ ନାମେ ନଦୀ ପବନ କାରଣୀ
ଆଦିତ୍ୟଙ୍କୁ ଯେହୁଁ ଦିଏ ଅର୍ଘ୍ୟ କରେ ଘେନି ।
ଧନ୍ୟ ତାର ବେନିକର ଧନ୍ୟ ଦେହ ତାର
ସପତ ପୁରୁଷ ତାର କରଇ ଉଦ୍ଧାର ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଭଦ୍ରା ନାମେ ନଦୀ ତପ ବ୍ରହ୍ମାସୁତା
ପବନ କାରଣୀ ଶୋଭା ନଗ୍ନେ ପ୍ରବାହିତା ।
ସେ ନଦୀ ଉତ୍ତରତଟେ କାମେଶ୍ୱରୀ ବନ
ତହିଁ ସିଦ୍ଧ ସାଧୁମାନେ କରନ୍ତି ଆଶ୍ରମ ।
ବୈତରଣୀ ନାମେ ନଦୀ ବତତରୁ ଜାଣି
ସର୍ବଜନ ମନୋରମ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦନାଶିଳା
ଯାଗ ହୋମ ଶ୍ଚାର୍ଥ ବ୍ରତ ଦାନ ଧର୍ମ ଆଦି
କାଳେ ସେ କର୍ମ କରିଣ ରଖିବ ସମ୍ପାଦ ।
ଦେହଧାରୀ ହୋଇ ଯେହୁଁ ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ପୁରୁଷ
ସ୍ନାନ କଲେ ହରୁଫଳ ପାଇ ସେ ଅବଶ୍ୟ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନାମରେ ନଦୀ ଘୋର ବସିନରୁ
ପୁରୁଷ ବନ୍ଧ ଆସୁଛି ହିମାଦ୍ର ଶିଖରୁ ।
ଯାର ପୁରୁଷ ଶ୍ରାବ୍ୟ ଆଏ ସେ କରେ ଦର୍ଶନ
ମହା ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ତାର ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ।
ଏକ ନଦୀର ତିନୋଟି ଶାଖା ହୋଇପୁଟି
ଆସନ୍ତେଣ ପଥେ ଭେଟ ହୋଇଲେ ବିମୋକ୍ଷୀ
ଦେଶିଲ ମାତ୍ରକେ କହି ଅପ୍ସର ବଧାନ
ସେଠାବରୁ ବହଲେ ସେ ତିନିଗୋଟି ନାମ ।
କୁଳଭଦ୍ରା ଶର୍ଣ୍ଣଭଦ୍ରା ଶ୍ରୀବା ବିବତ
ଏକତ୍ରୀଣ ନଦୀ ମଧ୍ୟେ ଅଟନ୍ତି ଗଣିତ ।
ଅନାଦି କହିଲେ ଆଦି ଅଗ୍ରତେ ବଧାନ
ଶୁଣିଲେବେ ବେଦବର ପାଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀଜନ ।
ସିଦ୍ଧ ସମୁଦ୍ରର ବନ ଗୋଦାବରୀ ଶୀତଳ
ଭବନ୍ୟ ପୁରାଣ କହେ ବେଦ ଉତ୍ସର୍ଗରେ ।

ରଜାଧର ପାଣି କଲେ ପ୍ରକୃତେ ପ୍ରକାଶ
ଶ୍ରୀଧର ଚରଣ ତଳେ ନିତ୍ୟ କରି ଆଶ ।
ଭବ୍ୟ ଭବ୍ୟପୁରଣେ ଆଦିଆଦି ସମ୍ଭାବେ
ସିଦ୍ଧ ସମୁଦ୍ର ବନେ ଦାହା ଶ୍ରବଣେ
ନାକ ଦି ଶ୍ରେୟାଧାୟଃ ।

—*—

ଭବ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟ

ପ୍ରାଚୀ ଦେଶସ୍ଥ ଶାନ୍ତଲବ୍ଧକର

ଭ୍ରାତାଧ୍ୟାନ ଏବଂ

ବ୍ୟାସଦେବଙ୍କର ଜନ୍ମ

ଆଦି ଉବାଚ

ଆଦି ଯେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଅନାଦି ଅଗ୍ରତେ
ନୟାଗୋଷ୍ଠ ଭେଦ କଲୁ ପ୍ରକାଶ ନିମନ୍ତେ ।

ଅନାଦି ଉବାଚ

ଆଦିକୁ ଅନାଦି କହି ହେତୁ କର ମନ
ମହାନୟା ବଧୁ ବାଣୀ ବ୍ୟାସଦେବ ଜନ୍ମ ।
ଜନ୍ମ ଲଭି ଅସ୍ଥାବଶ ପୁରଣ କହିଲେ
ନ୍ୟାୟଶାସ୍ତ୍ରର କାରଣ ବେଦବଧୁ ତୁଲେ ।
ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଚରିତ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ
ଭାର୍ତ୍ତବୀ ବଂଶିକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଧାମ କି ସୁଜନ ।
ଗୋଦାବରୀର ପଶ୍ଚିମ ତଟେ କଲେ ତପ
ଭୟେ ଅବତୁଟେ ଜାତ ହୋଇ ଭୂମିକମ୍ପ ।
ତହିଁରୁ ବଞ୍ଚି ରାଷ୍ଟ୍ର ଜନମ ଲଭିଲେ
ପୂର୍ବମୁଖେ ଶୃଙ୍ଗମାନ ତହିଁରେ ମିଳିଲେ ।
ବିବର ଭେଦଣ ମିଳି ନଗମ କାନନ
ଯେ ଯାହାର ନାମ ଶୁଣି ଗଲେ ନିଜ ସ୍ଥାନ
ଗୋଦାବରୀଠାରୁ ନୟାବେଗରେ ବହିଲେ
ବାସନ୍ତ ଯୁଗେ ରହି ଗୋଷ୍ଠ ସୁମରିଲେ ।
ତହିଁ ସପ୍ତନୟା ବହି ହେତୁ କର ମନେ
ନୟା ପୂର୍ବଭାଗରେ କିଷ୍କିନ୍ଧ୍ୟା କାନନେ ।
ସାରଗିରି ରାଜଗିରି ସୁଗଳ ପଦ୍ମ
ଭବ୍ୟର ରାଷ୍ଟ୍ର ତହିଁ ତଳେ ହେଲେ ସ୍ଥିତ ।
ଗୋଦାବରୀ ଠାରୁ ସେହୁ ବହୁଦୂରେ ଥିଲେ
କରୁଥିଲେ ରାଷ୍ଟ୍ରବର ଚରଣ ଅଶିଲେ ।

ବେନ ପଦ୍ମର ମଧ୍ୟେ ଜଳଧାର ବହି
ପୂର୍ବକୁ ମୁଣ କରଣ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ ।
ଏମନ୍ତେ ସେ ପିତାମହ କର୍ମ ଆଜ୍ଞାଦିଲେ
ସେ ଦିନରୁ ମହାନୟା ନାମ ବୋଲାଇଲେ ।
ଏକ ନୟା ବେନ ନାମ ଗିରିରାଜ ବାଳା
ନାମେକ ଭବ୍ୟ ଅନ୍ୟ ନାମ ଚମୋଦିନୀ ।
ଭବ୍ୟ ପୁରୁଷ ଅଟେ ହିଂସାହିଁ ନ ଥାଇ
ସକଳିତେ ସବେ ଲେଖି ତେଜେବ୍ରହ୍ମମୟୀ ।
ତାଠାରୁ ସମ୍ଭାବ ସତ୍ୟ ଶାନ୍ତି ଉପରୁ
ସବୁ ଶୁଣି ଭବ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ପଶ୍ଚିମେ ।
ସକଳ ଶୁଣି ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣକଳା ଦେନ
ଆଜ୍ଞାବଳେ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଥାନ୍ତି ସେହୁ ଜଣି ।
ନୟା ପାର ହୋଇ ନିତ୍ୟ ତପ ଆଚରନ୍ତି
ଯେ ପ୍ରକାରେ ବେଦବ୍ୟାସ ହେଲେ ଉତ୍ତପତ୍ତି ।
ସଂସାରେ ଜାଣନ୍ତି ବ୍ୟାସ କୈବର୍ତ୍ତୀୟ ସୁତ
ଏଥର ସନ୍ତୋଷ ଶୁଣ ଦୃଢ଼ ହରି ଶତ୍ରି ।
ମହାନୟା ନାମ ଗୋଟି ଉତ୍ତମେ ବୋଲଇ
ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରୁ ସେହୁ ଆସୁଅଛି ବହି ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ରୂପ କର୍ମରୁ ବଳେ
ହରିଲେ ସେ ଗିରିରାଜ ଧରି ତାକୁ ହେଲେ ॥
ଏମନ୍ତେ କନ୍ୟା ତହିଁ ଗର୍ଭବତୀ ହୋଇ
ଦୁହିତା ଗୋଟିଏ ଜାତ ହୋଇଲୁକ ତହିଁ ।
ଗିରିରାଜାର ଆଗରେ ତାକୁ ନେଇ ଦେଲୁ
ଏହୁ ଗୋଦର ଦୁହିତା ସନ୍ତାନ ବୋଲଇ ।
ଶୁଣିଣ ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷ ଲଭି ଗିରିରାଜା
ବୋଲଇ ଦେବ କାହାକୁ ଏମୋର ଆତ୍ମଜା ।

ଆଦି ଉବାଚ

କହନ୍ତି ଯେ ନାରାୟଣ ଅନାଦି ଅଗ୍ରତେ
ଏହା ଶୁଣିଣ ସନ୍ତୋଷ ଜନମିଲୁ ଶତ୍ରେ ।
ଗିରିରାଜ କି ନିମନ୍ତେ ନୟାକ ହରିଲା
କାହା ଅଭିଶାପେ ନୟା ଯନ୍ତ୍ରଣା ପାଇଲା ।
ଆଦିଅନ୍ତ କରି କହ ଏଥର ବିଧାନ
ବେଦ ବାକ୍ୟ ନ୍ୟାୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଧରଣ ଜ୍ଞାନ
ଅନାଦି ଉବାଚ
ଆଦି ଆଗରେ ଅନାଦି ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
ଶୈବବ୍ରହ୍ମ କଳ୍ପରେ କୋରକ ନିଗ୍ରହଣ ।

ମୃଗ ନାଦ ବୋଲିକରି ବେନରୁପି ଥିଲେ
 ଗୋମତ ରୁପି ଶାପଡ଼ା ମୃଗମୁଖୀ ହେଲେ ॥
 ସେବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଦୁହେଁ ଅରଣ୍ୟରେଥୁବ
 ଦାସରାଜା ଗିରିମଧ୍ୟେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିବ ।
 ପିତୃଶ୍ରୀକ୍ଷେ ମୃଗସ୍ୱାର୍ଥେ ବନବାସେ ପିବ
 ତୁମ୍ଭ ନୀଡ଼ା ଅରଣ୍ୟରେ ନୟନେ ଦେଖିବ ।
 ତୁମ୍ଭ ରତି ଦେଖି ରାଜା ଯିବ ମତିଭ୍ରମ
 ବନ୍ଦୁ ଖଳିତ ହୋଇବ ହେଉ ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ ।
 ସେ ବନ୍ଦୁକୁ ଚଳପଣୀ ଘେନ ଯାଉଥୁବ
 ଆରେକ ଚଳ ଦେଖିଣ ଛୁଦ୍ର ପ୍ରକାଶିବ ।
 ଆକାଶୁ ପଡ଼ିବ ବନ୍ଦୁ ନୟନମଧ୍ୟେ ଯାଇ
 ବେନ ଭାଇକୁ ସେହିତ ଗିରିଦେବ ନେଇ ।
 ଦଇବ ଯୋଗରେ ତାକୁ ଧୀବର ଧରିବ
 ଦଶରନ ଅର୍ଥେ ରାଜା ଛୁମୁରେଣ ଦେବ ।
 ଏକକନ୍ୟା ଏକପୁତ୍ର ସେ ମସ୍ତ୍ୟ ଗର୍ଭର
 ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କାଟନ୍ତେ ହେବ ପ୍ରସବ ତପୁର ।
 କଇବର୍ତ୍ତକୁ ଡକାଇ ଦୁହିତାଟି ଦେଲେ
 ଦାସରାଜା ପୁରଗୋଟି ଯତନେ ପାଲିଲେ ॥
 ଏକଦିନେ ସେ ଦୁହିତା ଜଳଦାଟେ ଥିଲା
 ପରଶର ରୁପି ତପ ଉଦ୍ଦେଶେ ମିଳିଲା ।
 ଦଇବେ ସେ କନ୍ୟାପତ୍ନେ କଲେ କ୍ଷୀଡ଼ାରସ
 ଅବତାର ହୋଇଣ ମୁଁ ଜନ୍ମି ବେଦବ୍ୟାସ ।
 ଜନ୍ମଲଭୁ ଜେ ମିନିକୁ ପୁରାଣ କହିଲି
 ବ୍ରହ୍ମ ପଦ୍ମ ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ଭଗବତ କଲି ।
 ନାରଦ ଯେ ମାରକଣ୍ଡ ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ
 ଆଦି ଅନାଦି ଗମିଲେ ତହୁଁ ନିଜସ୍ଥାନ ।
 ଏମନ୍ତେଣ ବେଦବର ଗଲେ ନିତ୍ୟପୁର
 ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି କହିଲେ ଜେ ମିନି ଆଗର ।

ଜେମିନି ଉବାଚ

ଜେମିନି ରୁପି ବୋଲନ୍ତି ବ୍ୟାସ ମୁଖରୁହିଁ
 କଥାଏ ସୁଖିଲା ମୋର କହ ବ୍ରହ୍ମସାଇଁ ॥
 ଅପୂର୍ବ ବିଧାନ ଏହୁ ବିଧିର ଉକତେ
 ଗ୍ରହ ସଂସାର ଉଦାନ ଉଦ୍ୟାନ ଉଦନ୍ତେ ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ

ଏଥୁଅନ୍ତରେ ଚରିତ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ
 ପ୍ରାଚୀଦେଶରେ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ ନୃପ ବିଦ୍ୟମାନ

ପାମ ଅମାତ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପାଶକୁ ଗୁଲିଲେ
 ସଭା ଭିଆଇଣ ତହୁଁ ବିରୁର ମାଗିଲେ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖ ଗୁହିଁ ଗଜା ବୋଲଇ ବଚନ
 ବିଗଦଜନ କରିବ ମୁଁ ସାଜ ତୁମ୍ଭେ ସୈନ୍ୟ ।
 ରାଜାଆଜ୍ଞା ପାଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ବେଗେ ଚଳିଗଲା
 ଡକାଇଣ ସଇନ୍ୟ ସକଳ ସଜାଇଲା ।
 ହସ୍ତୀ ହସ୍ତ ପଦାଦିକ ରଥୀ ଯେ ସାରଥୀ
 ମାଲ ମାନ୍ତ୍ରନ୍ତାଦିମାନ ସବୁ ମୁଁ ଅପଡ଼ି ।
 ଦେଖିଣ ନୃପତି ତହୁଁ ଆନନ୍ଦ ଲଭିବ
 ଅନୁଲଳ କରିଣ ସେ କଲେଲ ଗମନ ।
 ହସ୍ତୀ ସଜକରି ବେଗେ ମାନ୍ତ୍ରନ୍ତାଦି ନେଇ
 ହସ୍ତୀ ପୁଷ୍ପରେ ବିଜୟକଲେ ନୃପସାଇଁ ।
 ଘୋର ଅରଣ୍ୟକୁ ରାଜା କଲେଲ ଗମନ
 ଯାଆନ୍ତେ ପଥେ ଦେଖିଲେ ଅପୂର୍ବ ବିଧାନ ।
 ଧୋବଣୀ ସର୍ପ ଗୋଟାଏ ଉନମତ ହୋଇ
 ତନ ନାଗୁଣୀ ସଙ୍ଗରେ ରତି କରୁଛଇ ।
 ନରପତି ଦେଖି ମନେ ମନେ ବିରୁଦ୍ଧ
 ମତହୋଇ ବ୍ରହ୍ମହୋନି କରୁପେ ହରିଲା ।
 ତହୁଁ ସେ ନୃପତି ତାର ରସ ଭଗ୍ନ କଲେ
 ରସ ଭଗ୍ନ ହୋନ୍ତେ ଯେହାପୁରେ ଚଳିଗଲେ ।

ନାଗୁଣୀ ଉବାଚ

ନାଗୁଣୀ ଯାଇ ନାଗ ଆଗେ ଦୁଃଖ କହି
 ମୋହର ବିନତି ତୁମ୍ଭେ ଘେନ ପ୍ରାଣସାଇଁ ।
 ଗହନ କାନନେ ମୁହିଁ ଭ୍ରମିବାକୁ ଗଲି
 ନିତ୍ୟ ସନ୍ଦେହର ଜଳ ପାନ କରୁଥିଲି ।
 ସେହି ସମୟରେ ପ୍ରାଚୀଦେଶ ନୃପବର
 ବହୁ ସୈନ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ମିଳିଲା ବନର ।
 ମୋତେଦେଖି କାଳ ବୋଲିମାଇଲେ ଗୋଡ଼ାଇ
 ଅତି ଭୟପାଇ ମୁହିଁ ବିକଲେ ଲୁଚଇ ।
 ଆତ୍ମତ୍ୟାଗ ବିନିହନ୍ତା ଅଟେ ନୃପବର
 ବଞ୍ଚଇ ଅଜ୍ଞାନ ଧେନ୍ୱ ଦୁରନ୍ତ ପାମର ।
 ତାହାକୁ ବିନାଶ ତୁମ୍ଭେ କର ପ୍ରାଣେଶ୍ୱର
 ନୋହିଲେ ତେଜବ ମୁହିଁ ଆତ୍ମାକଳେବର ।

ନାଗ ଉବାଚ

ନାଗୁଣୀ ବଚନ ଶୁଣି ନାଗ କୋପମୁଖି
 ପ୍ରାଚୀଦେଶକୁ ଗମିଲା ହୋଇ ଦୃଢ଼ମତି ।

ଏଥୁଅନ୍ତରେ ଚରିତ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ
କାଳ ବିହ୍ୱଳନ ଦେଖି ଶାଢ଼ୁଳ ରାଜନ ।
ପାଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ରୀ ଘେନି ଚନ୍ଦ୍ର ବାହୁଡ଼ ଚଳଇ
ଭୁବନେ ମିଳି ଭଣ୍ଡବମାନ କରାଇଲ ।
ଦାନ ଧର୍ମ କରି ବିପ୍ର ଅର୍ଚ୍ଚନ ସେବନ
ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ଭୋଜନ ଦେଇ ସେବେ ରୁଚୁଜନ ।
ଦକ୍ଷିଣ ପାଇଣ ବିପ୍ରେ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛନ୍ତି
ଜୈମିନି ଅଗ୍ରତେ ବ୍ୟାସ ପୁରାଣ ଉକତ ।
ଗଙ୍ଗାଧରପାଣି କଲେ ପ୍ରାକୃତେ ଲେଖନ
ବ୍ୟାସ ଅବତାର ପଦେ ଦେଇ ମନଜାନ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବିଷ୍ୟପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
ସମ୍ବାଦେ ନାମ ଚୂଡ଼ାୟୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ

ନାଗ ନିକଟରେ ନାଗୁଣୀର
ମିଥ୍ୟା ଦ୍ୱାଷଣ ଢଳେ ସୁନୀକାତିର
ଚରଣ ବଣ୍ଟିନା

ଜୈମିନିରୁବାଚ

ଜଇମିନି ବୋଲୁଛନ୍ତି ବ୍ୟାସ ପାଦ ଧରି
ଏଥୁଅନ୍ତରେ ଚରିତ କହନ୍ତୁ ବିସ୍ତାରି ।
ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ
ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନିବର
ପ୍ରାଚୀଦେଶରେ ମିଳିଲ ନାଗୁଣୀର ବର ।
ନାଗ ବିରୁଦ୍ଧିଲ ନୃପ ବିନାଶର ବାଣୀ
କ ପ୍ରକାରେ ବିନାଶିବ ନୃପ ଶିରୋମଣି ।
ବୋଲଇ ନରପତିର ଚରଣ ପାଶ୍ରୋଇ
ସ୍ତବ୍ଧ ରୂପ ହୋଇ ତାର ମଧ୍ୟେ ଥିବ ରହି ।
ଯେତେବେଳେ ନରପତି ଚରଣ ଗୁଳବ
ଏହା ଶ୍ରବ ନାଗ କଲ ପାଶ୍ରୋଇରେ ଠାବ ।
ନିଶିରେ ନୃପତି କଲେ ପଲଙ୍କେ ଶୟନ
ନାଗୁଣୀର ବରପାଞ୍ଚେ ପୂର୍ବ କଥାମାନ ।

ନିଶି ଶେଷ ହେଉଁ ଉଦେ ହେଲେ ଦିନକର
ଶୟନ ତେଜଣ ଉଠି ବସେ ନୃପବର ।
ସକ୍ତ ଆଗମନ ଜାଣି ଉଦବିଗ୍ନ ହୋଇ
ଶଯ୍ୟା ତ୍ୟାଗ କରିଣ ସେ ଉଠି ଉଷାହୋଇ ।
ଶାଢ଼ୁଳ ନୃପତି ଦେଖୁ ଉମାଦେବୀ ମୁଖ
ଅକସ୍ମାତେ ସେ ନାଗର ହେଲ ଏକ ଛୁଙ୍କ ।

ଉମାଦେବ୍ୟୁବାଚ

ବୋଇଲେ ସେ ଉମାଦେବୀ ସ୍ୱାମୀ-ମୁଖଗୁଣ୍ଠି
କ୍ଷଣେମାତ୍ର ବସ ତୁମ୍ଭେ ମୋର ପ୍ରାଣସାଇଁ ।
କାହାକୁ ଦଣ୍ଡ ବିହର ଆହେ ପ୍ରାଣନାଥ
ସମାଗୁର ଫେଡ଼ି କହ ମୋହର ଅଗ୍ରତ ।
କିମ୍ପାଇଁ ମୋନାସାସ୍ତ୍ରରେ ନୋହେଉଲବାଣୀ
ରାଣୀର ବଚନ ଶୁଣି ବୋଲେ ନୃପମଣି ।

ଶାଢ଼ୁଳନୃପତି ଉବାଚ

ମୋହଜ୍ଞାନେ କାହାକୁ ମୁଁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇନାହିଁ
ଆବର କଥାଏ ମୁଁହିଁ ମନେ ଶ୍ରବୁଥାଇଁ ।
ଯେଉଁଦିନ ବିଜେ ମୁଁହିଁ କଲି ଘୋରବନ
ପଥରେ ଯାନ୍ତେ ଦେଖିଲ ଅପୂର୍ବ ବିଧାନ ।
ଏକହିଁ ଧୋବଣା ଚନ୍ଦ୍ର ନାଗୁଣୀ ସଙ୍ଗରେ
ରତିନୀଡ଼ା କରୁଅଛି ଦେଖିଲ ପଥରେ ।
ମତ ହୋଇ ଉକ୍ତ ସଙ୍ଗେ କରେ ରତିରତ
ଦେଖିଣ ତାଙ୍କର କେଳି କଲଇଁ ବିଭବ ।
ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟଦୋଷ ଜ୍ଞାନେ କରିନାହିଁ
ପାଶ୍ରୋଇରେ ଥାଇ ନାଗ ସକଳ ଶୁଣଇ ।
ଏହାକହି ନରପତି ତତପର ହୋଇ
ପୁଣି ଉମାଦେବୀ ଛୁଙ୍କି ବଚନ ବୋଲଇ ।
ତାହାରପତ୍ନୀ ବୋଲଇ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱରେ ଗୁଣ୍ଠି
ଆଜଦିନ କେଣିକି ନ ଯାଅ ପ୍ରାଣସାଇଁ ।
ବିଦ୍ଧ ଆଚରଣ ଦେଖି ନୃପତିବସିଲ
ନାଗ ହୃଦେ ବିରୁଣିଣ ଦବ୍ୟରୂପ ହେଲ ।
ମତ ଜନର ବେଶ୍ୱର ନ ବାଛଇ ଜାତି
ବିନା ଦୋଷରେ ବିନାଶ କରନ୍ତି ନୃପତି ।
ଅଦୋଷୀ ନରପତିକ କରନ୍ତି ନିଧନ
ଦଇବ ସଂଯୋଗେ ପତ୍ନୀ ଦେଲତାର ପ୍ରାଣ ।
ସ୍ୱରୂପ କହିଣ ମୋର ନିଜବାସେ ଯିବ
ଏଥୁନିମନ୍ତେ ପତ୍ନୀକୁ ନିଶ୍ଚେ ଦଣ୍ଡ ଦେବ ।

ପାଶୋଇ ଭିତରୁ ନାଗ ହୋଇଲ ବାହାର
ନାଗରୂପ ଦେଖି ରାଜା ହେଲ ଚମକାର ।
କାହୁଁ ଏ ଅଇଲ କାଳ କେମନ୍ତେ ଏ ଶକ୍ତି
ରାଜାକୁ ଶକ୍ତି ଦେଖିଣ ନାଗ କରେ ଉକ୍ତି ।

ନାଗ ଉବାଚ

ଅହିବର ବୋଲେ ରାଜା ଭୟ ତୁ ନକର
ଯାହା ମୁଁ କହିବି ତାହା ମନେ ହେତୁକର ।
ଆସିଥିଲୁ ତୋତେ ମୁହିଁ କରିବାକୁ ନାଗ
ଦଇବେ ଅଛଇ ତୋର ଅନେକ ଆୟୁଷ ।
ଯାହା ବଧୁ ବିଧାନରେ ହୋଇଛି ନିର୍ମାଣ
ସେ କଥାକୁ କିଏ ଅବା କରବି ମେଖଣ ।
ତୋତେ ବା ବିନାଶ ମୁହିଁ କେମନ୍ତେ କରନ୍ତି
ଧର୍ମ ଦେବା ସହାୟ ଯାହାକୁ ଅଛନ୍ତି ।
ମୋର ପତ୍ନୀ ବଚନେ ମୁଁ ଏଥକୁ ଅଇଲି
ଯାହା ସେ ବୋଇଲୁ ମୋତେ ଏଥୁ ମୁଁ ଜାଲଣି
ଦ୍ରୁଷ୍ଟାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟାସୀ ଛନ୍ତି ଶପ ପାଇ
ତହିଁରେ ନାଗୁଣୀ ସେହୁ ବିଶ୍ୱାସ ନ ଯାଇ ।
ଯେକାଳରେ ଶ୍ରୀନିବାସ ଅବତାର ହରି
ଯାହା ଭୁଆଇଲେ ସେହୁ ପୁରାମାନ ଧରି ।
ଅନୁକୂଳେ ଛୁକନ୍ତେଣ ନାହିଁ ଅନୁକୂଳ
ଆତ୍ମା ବିନଷ୍ଟ ହୁଅଇ କର୍ମହିଁ ବିପଳ ।
ଶ୍ରୀମୁଖେ କହିଅଛନ୍ତି ଦେବ ନାରାୟଣ
ଏକାମ୍ର ବନେ ବସାଇ ସର୍ବ ଦେବଗଣ ।
କଳ୍ପଶାସ୍ତ୍ର କାଳ ଆମ୍ଭେ ଅଛୁ ଜାତ ହୋଇ
ଦୋଷ ନ ଦେଖିଲେ ଦଣ୍ଡ ଆମ୍ଭର ନଥାଇ ।
ଗ୍ରାବତ ଶ୍ରୋତା ବକ୍ତା ଶୁକ ପରସିତ
ଅଭିଶାପେ ହୋଇ ପରସିତେ ଦନ୍ତାଘାତ ।
ସର୍ପ ଯଜ୍ଞ କରାଇଲେ ତାହାଙ୍କ କୁମର
ତାଙ୍କର ଭୟେ ଆମ୍ଭର ବାସ ବିରବର ।
ସେହୁ ସର୍ପ ନେଇ ଯଜ୍ଞକୁଣ୍ଡେ ପକାଇଲେ
ଯାନ୍ତେ ସେ ପଡ଼ିଲେ ଭେଟ ତାଙ୍କୁ ଦେନିଲେ
କୋପଶାନ୍ତି ନ ହେବାରୁ କୁଣ୍ଡେ ପକାଇଲେ
ତାହାଙ୍କ ନାମ ଧରିଣ ଆହୁତିହିଁ ଦେଲେ ।
ଆଧିକ ମର୍ମଦା ପୁଣି ଗରୁଡ଼ ଗାରୁଡ଼
ପଦ୍ମନାଭ ସୁମରନ୍ତେ ଦୟାମାନ ଝଡ଼ ।

ଏଥୁଅନ୍ତରେ ମିଳିଲେ ବିଦେବ ରଜନ
ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅଛନ୍ତି କାଳକୂଟ ପୁଣ ।
ବେନଗୋଟି ସନ୍ନୋଦର ନାମ କାଳକୂଟ
ମୁଖ ଅନୁସାରେ ବେନ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସେ କନ୍ଧଷୁ ।
ବେନଜନ ଆତ୍ମ ମୁଖେ ହୋଇଲେ ସେ ଦନ୍ତ
ଅଦୋଷୀ ଦଂଶନେ ଦୋଷୀକୁ କାଳନାଥ ।
ଏହା କହି ନାଗରାଜ ନିଜାଣ୍ଡମେ ଯାଇ
ଜୈମିନିଙ୍କି ବ୍ୟାସଦେବ କହିଲେ ବୁଝାଇ ।
ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣି କଲେ ପ୍ରାକୃତେ ଲେଖନ
ନିତ୍ୟ ପ୍ରବର ବାରତା ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ ।

ଇତି ଶ୍ରୀଭବିଷ୍ୟପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
ସମ୍ପାଦେ ସିଧ ସମ୍ପର୍କର ବନେ
ନାମ ଚତୁର୍ଥଧ୍ୟାୟ

—*—

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ

ବାନର ବଂଶର କନ୍ଦୁର ବିବରଣ
ଜୈମିନିରୁବାଚ

ବ୍ୟାସଙ୍କ ପାଦ ଧରିଣ ପୁତ୍ରନ୍ତ ଜୈମିନି
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଶିଷ୍ଟ ବାକ୍ୟ କହ ମହାମୁନି ।
ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ
ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷିବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନିବର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଶିଷ୍ଟ ବାକ୍ୟ କହିବା ଆବର ।
ଦୁର୍ଦ୍ଦାସା ରୁଷି ଗଙ୍ଗାକୁ ସ୍ନାନ କରି ଗଲେ
ସୀପଥ ସି ବେଣୀ ଘାଟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଯୋଗେ ସ୍ନାତ୍ତାନ ସେ କଲେ ତହିଁ ଗରବାର
ହୃଦୟ ମଧ୍ୟେ ସୁରଣ ସି ପଥ ଛଣ୍ଡର ।
ମୋର ପତ୍ନୀ କୋଳେ ଜାତ କୁମାର କୁମାରୀ
ଜାତ ପଞ୍ଚମ ବରଷେ ହୋନ୍ତି ବନଗୁଣ ।
କୋଳେ କୁମାର କୁମାରୀ ନାହିଁସେ ଗୋଦର
ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇଣ ବିରୁର କରେ ହୃଦୟର ।
ସ୍ନାନ ଯାଉ ରୁଷିବର ବେଗେ ଚଳିଗଲେ
ସେବନ ରୁଷିର ପତ୍ନୀ ଗର୍ଭବତୀ ହେଲେ ।

ଗର୍ଭକାଳ ଶୁଣି ହେଲେ ପମୁତ କୁମାରୀ
 ପାଞ୍ଚ ବରଷର ଅନ୍ତେ ହୋଇ ବନବୁଝ ।
 ନନ୍ଦନ ପବତେ ପାଇଁ ଯୋଗ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ସହୋଦର ଭଣି ତାହା ନୟନେ ଦେଖିଲେ ।
 ବୋଇଲେ କୁମାରୀ ତୁମ୍ଭ କାହିଁର ତପସ୍ବୀ
 ମୋର ଆଗେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମିଳିଲୁ ତୁ ଆସି ।
 ନନ୍ଦନ ପବତେ ମୁହିଁ ବସିଣୀ ଅଛଇ
 କରବରଁ ଘୋର ତପ ମନ୍ତ୍ର ନ ଜାଣି ।
 ତୁମ୍ଭେ ମୋର ଗୁରୁ ହୋଇ ଦିଅ ଉପଦେଶ
 ମୋର ଗୁରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତୁମ୍ଭେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ଶିଷ୍ୟ
 ସହୋଦର ମୁନି ତହୁଁ ଉପଦେଶ ଦେଲେ
 ଉପଦେଶ ବେଳେ ତାର ନାମ ଦୁଃକାଳିନେ ।
 ଶୁଣିଣ କୁମାରୀ ତହୁଁ ବୋଲଇ ଉକତ
 ଜନ୍ମକାଳେ ନାମ ପ୍ରମଞ୍ଜନା ଦେଲେ ମାତ ।
 ଉପଦେଶ ଦେଇ ସହୋଦର ମୁନିବର
 ସେଠାବରୁ ବିଜେକଲେ ପୁରୋହିତ କନ୍ଦର ।
 ଏମନ୍ତେଣ ପ୍ରମଞ୍ଜନା ପଦ ଅଭ୍ୟସିଲେ
 ଦଇବ ବଳରେ ସେହୁ ମନେ ଗର୍ବ କଲେ ।
 ଏମନ୍ତ ସେ ତପ କରୁଥିଲେ ନିତ୍ୟପୁରେ
 ଭାର୍ଗବ ମହର୍ଷି ଦିନେ ଗୋଦାବରୀ ତୀରେ ।
 ନୟନେ ଦେଖିଲେ ତହିଁ ଅପୂର୍ବ ବିଧାନ
 ଶୀତା କଉତୁକ ମତ୍ତ ହରଣୀ ହରିଣ ।
 ମୃଗୁଣୀ ସଙ୍ଗତରେ ମୁଗ କରେ ରସ ଲୀଳା
 ଦେଖିଣ ଭାର୍ଗବ ମନେ ବିକାର ଜନ୍ମିଲ ।
 ତତକ୍ଷଣେ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ହୋଇଲ ବାହାର
 ବାମନରରେ ବାଜକୁ ତୋଳି ରୁଷିବର ।
 ତତ୍ତତ୍ତ ପେରାଇଣ ଶୁଣି ବନ ଘନେ
 ବେନି ଶ୍ରେଣୀ ବଟ ବୃକ୍ଷ ଦେଖିଲେ ନୟନେ ।
 ହକାରନ୍ତେ ରୁଷିବର ନୟନ ଠାରିଣ
 ବେନି ପକ୍ଷୀ ତାଙ୍କ ପାଶେ ମିଳିଲେ ବହନ ।
 ପସଦନା କରି ରୁଷି ତାଙ୍କ ହସ୍ତେ ଦେଲେ
 କାମେଶ୍ବର ଅରଣ୍ୟକୁ ଯିବାକୁ ବୋଇଲେ ।
 ହିଡ଼ିକ ନେଇଣ ଦେବ ଏ ବାଜ ବହନ
 ଗର୍ଭକୁ କ୍ଷେପନ୍ତେ ଜାତ ହୋଇବ ନନ୍ଦନ ।
 ଏହାଶୁଣି ବେନି ପକ୍ଷୀ ବାଜ ଘେନି ଗଲେ
 ପାଆନ୍ତେ ଆରେକ ପକ୍ଷୀ ତାହାକୁ ଦେଖିଲେ ।

ନନ୍ଦନ ପବତ ପରେ ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ
 ପ୍ରମଞ୍ଜନା କରୁଥାଇ ତପ ସେ ବନରେ ।
 ହାଇ ଆସୁଁ ପ୍ରମଞ୍ଜନା ମୁଖ ବିସ୍ତାରିଲ
 ପକ୍ଷୀଥଣ୍ଡ ଘାତେ ବାଜ ତା ମୁଖେ ପଡ଼ିଲ ।
 କଣ୍ଠଦ୍ବାରେ ବାଜି ପାଇ ହୃଦପଦ୍ମ ଜାଣି
 ନାଭିପଦ୍ମେ ବାସ କରି ଜନ୍ମ ତତକ୍ଷଣି ।
 ଦେଖିଣ ସେ ପ୍ରମଞ୍ଜନା ହୋଇଲ ତରସ୍ତ
 ନ ଜାଣଇ ପୁରତ ମୁଁ ନାହିଁ ମୋ ଗିରସ୍ତ ।
 ଜପ କରେ ନିଗମରେ ରଖାଇ ଶଶ୍ବର
 ଅମୋକ୍ଷ କଲରଁ ଆସ୍ଥା ମୋର କଳେବର ।
 ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ଆସି ନାରଦ ମିଳିଲେ
 ଦେଖିକରି ପ୍ରମଞ୍ଜନା ମାନସ୍ୟମି କଲେ ।
 ଆସନେ ବସାଇ ତାଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
 କେଣେ ଧିଜେ କରୁଥିଲ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
 ନାରଦ ବୋଲିଲେ ତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବର ବିଧାନ
 ହିମାଳୟଗିରିରୁ ମୁଁ ଆସେ ଏ ପଥେଣ ।
 ପୂର୍ବେ ପିତା ଦିନକରେ କୋଳରେ ବସାଇ
 ଭବିଷ୍ୟ କହିଲେ ମୋତେ କିଛିହିଁ ବୁଝାଇ ।
 କ୍ଷେତାୟତେ ଶ୍ରାମ ଯେନ୍ୟ ଅପାରୁ ଅପାର
 ଅକଳିତ ଯେନ୍ୟ ଜାତ ହେବ ଭୟଙ୍କର ।
 ଏହିଭାବେ ପିତା ମୋତେ କହିଲେ ଅନେକ
 କାଳମୁଖା ଦଧିଞ୍ଜନ ପ୍ରମଞ୍ଜନା ପୁତ ।
 ଭାର୍ଗବ ରୁଷିଙ୍କ ବଂଶ ବାନରେ ବୋଲନ୍ତି
 ଶିଶୁରଙ୍କ ବାଜେ ଜାତ ପବନ ସନ୍ତତି ।
 ଆଗୋ ପ୍ରମଞ୍ଜନା ଦେବ ଅକର୍ମ ତୁ କଲୁ
 ତପ ଆଚରଣ ମନେ ଗରବ ବହଲୁ ।
 ହସ୍ତମୁଠା ନ ଦେଇ ସେ ଭୟାନ୍ତ ହାଇ
 ପୂର୍ବର ବିଧାନମାନ ନିଶ୍ଚୟ ଫଳଇ ।
 ନାରଦ ବଚନେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରମଞ୍ଜନା ହେଲେ
 ଘୋରବନେ ଯାଅବୋଲି ପୁତ୍ରକୁ ବୋଇଲେ ।
 ଆଜ୍ଞା ପାଇ କାଳମୁଖା ଚଳିଲେ ବହନ
 ମନୋଯାନେ ଗଲେ ତହୁଁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
 ବ୍ୟାଧି ମହର୍ଷି କହିଲେ ଜେମିନି ଆଗରେ
 ଗଙ୍ଗାଧର ତାହା ଭାସେ ପ୍ରକୃତ ଭାସାରେ ।
 ଇତିଶ୍ରୀ ଭବିଷ୍ୟଦ୍ବିଶେ ଜେମିନି ସମ୍ଭାଦେ
 ସିଦ୍ଧସମୁଦ୍ରରେ ବନେ ନାମ ପଞ୍ଚମୋଦାୟ ।

ସଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବସନ୍ତମଞ୍ଜରୀ ରାସକ୍ରୀଡ଼ା

ଜୈମିନିରୁବାଚ

ଜୈମିନି ବୋଲନ୍ତି ବ୍ୟାସଦେବ ପାଦଧର
ଆବର କଥାଏ ମୋତେ କହ ତପନୁଷା ।
ଦ୍ଵାପରେ ବସନ୍ତ ରାଜ ମଞ୍ଜରୀକ୍ରୀଡ଼ାସ
ସୁରେଶ ସେ ଯୁଗନାମେ କେଳି ପୀତବାସ ।
କେମନ୍ତ କରିଣ କେଳି କଲେ ନିତ୍ୟପୁରେ
କହିଲେ ସନ୍ତୋଷ ମୋର ଜନ୍ମିବ ମନରେ ।

ବ୍ୟାସ' ଉବାଚ

ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନିବର
ବସନ୍ତ ମଞ୍ଜରୀ ରାସ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗମ୍ଭୀର

ସୁରେଶ ଯୁଗରେ ସେହି ଦେବଜାନନ
ମଥୁରା ନାଗରାମାନ ମୋହି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଘଟସୁପ୍ତ ଦ୍ଵିଜବଂଶେ ଜନମ ଲଭିଲେ
ବହୁଦିନ ବସି ଗୋପୀ ତପ ଆଚରଲେ ।
ଏହା କହିଣ ଗୋବନ୍ଦ ବରୁଣଲେ ମନେ
ସର୍ପୀରେ ବଜ୍ର କଲେ ପୁଲିନର ବନେ ।
ମୋହର ଭକତସାବେ ବୃନ୍ଦାର ଉତ୍ସର୍ଗି
ଘୋଳସପ୍ତ କନ୍ୟା ମୋର ରମଣ ଇଚ୍ଛନ୍ତି ।
ମାୟାରେ ରମିବ ଧର ମାୟା କଲେବର
ହୃଦୟରେ ବରୁଣଲେ ଜଗତ ସୋଦର ।

କେଳର ରମ୍ୟଭୂମିରେ କଦମ୍ବ ଉପରେ ।
 ବଂଶୀ ସେନିଶ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ସର୍ପୀରେ
 ବଂଶୀର ଧ୍ବଜ ଶୁଣିଣ ପାସାଣ ଚେଳ
 କୃଷ କଲେ ରଖି ଧେନୁ ନ କଲେ କବଳ ।
 ଧ୍ବଜ ଶୁଣି ଶୁଷ୍କ ବୃକ୍ଷ ପଲ୍ଲବତ ହେଲେ
 କାଳନ୍ଦୀ ଉଜାଣି ବହୁ ଶବଦ ଶୁଣିଲେ ।
 ଜଳଜନ୍ତୁମାନେ ସବେ ସ୍ଥଳରେ ଉଠିଲେ
 କୋକିଳ ମଉନ ହୋଇ ଶ୍ରବଣ ଡେରିଲେ ।
 ପବନ ଦେବତା ଶୁଣି ନିସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଲେ
 ଆକାଶ ମାଟିରେ ବଧୂ ନିଶ୍ଚଳେ ରହିଲେ ।
 ଯୋଗିମାନେ ଯୋଗଧ୍ୟାନ କଲେ ଉପେକ୍ଷଣ
 ଧରେ ଧରେ ବହୁମାନ ମଳୟ ପବନ ।
 ସୁଗ୍ରହେ ହୋଇ ଅଛଇ ଶରଦର କାଳ
 ସୁଗନ୍ଧ ଘେନି ପବନ ବହେ ପରମଳ ।
 ସୁମାଳ ଗଗନେ ଗୋହେ ଉଦେ ହୋଇଶଶୀ
 ନିର୍ଜନେ ବରଜମାନ କରିଅଛି ନିଶି ।
 ଜଳେ ସ୍ଥଳେ ପୁଷ୍ପମାନ ବିକଶିତ ହୋଇ
 ସୁଗନ୍ଧ ଶୀତଳ ଘେନି ମରୁତ ବହଇ ।
 ଅଞ୍ଜନ ରଞ୍ଜନ କରି ନେତ୍ର-କମଳରେ
 ମାୟାପଟାଳମାନ ସେ ପ୍ରକାଶ କରଲେ ।
 ଅନୁଜ୍ଞାରେ ବୋଲାଇଲେ ତହୁଁ ବ୍ରହ୍ମନିଶି
 ସହସ୍ରେ ପୁର ଅନ୍ତରେ ଏହୁ ଦିନ ଘୋଷି ।
 ଯି ଭଞ୍ଜି ଛନ୍ଦରେ ଖ୍ୟାତ ବୃକ୍ଷେ ଉଦ୍ଭବୋଇ
 ମୋହନ ମୁରଲୀ ଗୋଟି ଅଧରେ ଲଗାଇ ।
 ଧୋଳସପ୍ତ ଗୋପିଙ୍କର ନାମ ସେହୁ ଧରି
 ସୁସ୍ବରେ ମୁରଲୀ ନାଦେ ତାଳି ଅନୁସରି ।
 ଅକାରେ କରିଣ ଧ୍ବଜ ମକାରେ ତାଳିଲୁ
 ସକଳ ତରୁଣୀ ଶ୍ରୁତି ମାର୍ଗରେ କହିଲୁ ।
 କର୍ଣ୍ଣରେ ଶୁଣିଲେ ଧ୍ବଜ ତାଙ୍କେ ନାମ ଧରି
 ଛନ୍ଦଛନ୍ଦ ମନ କଲେ ଗୃହସ୍ବର ଶୁଣି ।
 ମଦନେ କମ୍ପଇ ଦେହ ନ ତଳେ ଚରଣ
 ନାଦରେ ମୋହିଲେ କୃଷ୍ଣ ସବୁଙ୍କର ମନ ।
 ଏକକୁ ଆରେକ ଗୋପୀ ଦେହ ଲୁଚି ଦେଇ
 ଧାଇଁଲେ ସେ ଅତିବେଗେ ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇ
 ବରୁର କରଇ କେହୁ ମନେ ମନେ ଗୁଣି
 ନ ପୁଣ ଅଗ୍ରେ ଯାଇଣ ହୋଇ ସପତ୍ନୀ ।

ବେନୁ ବେଗେ ଯାଇଣ କେ ମିଳି ବୁଢାବନ
 ଆତ୍ମା ପୁଣରେ ରମିବ ନନ୍ଦର ନନ୍ଦନ ।
 ଦେଖିବଇ ନେତ୍ର ପୁଣେ ନୟନ ପୁଣଇ
 କେ ବୋଲଇ ଗ୍ୟାର ନାମେ ବେଶୁଅଛି ବାଇ
 କପାଳ କଦମ୍ବ ମୂଳେ ତାଙ୍କେ ଘଟକାଳେ
 ମଦନ ଚପରଞ୍ଜିରେ ଗଲେ ଏକାବେଳେ ।
 ବରୁର କରନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ର ଗବ୍ଗବ ଧାୟୁ
 ଗିରିତଳେ ଆତ୍ମକୁ ସେ ଯାହା ଥିଲେକହି ।
 ସବଗୋପୀ ମନୋରମ ଦେବ ଶିରେମଣି
 ସେ କଥା ମନରେ ଶ୍ରବ କଲେ ବେଶୁଧ୍ବଜ ।
 ପୁଲିନ ବନରେ ଅବା କରବେ ଶ୍ରଦ୍ଧାସ
 ଏହାଶ୍ରବ ନାଶପୃଥ ହୃଦେ କଲେ ଆଶ ।
 ଏହାକହି ଗୋପୀମାନେ ଉଦବିଗ୍ନ ହୋଇ
 ଏକକୁ ଆରେକ ଲୁଚି ଯାଆନ୍ତି ପଳାଇ ।
 ଗୋଡ଼ାବନ୍ଧୁ ପତି ପୁଅ ଇଷ୍ଟ ବରଜନ
 ଖୁଡୁଡ଼ା ମଉଳା ଭାଇ ଭଣଜା ପୁଜନ ।
 ଆଗରେ ଯାଇଣ ତହୁଁ ଓଗାଳନ୍ତି ପଥ
 ନ ଯାଅ ଗୋ ତୁମ୍ଭେମାନେନୋହେ ଏ ଉଚିତ
 ରଜନୀ କାଳରେ ତୁମ୍ଭେ କମ୍ପା ଯାଅ ବନ
 ଲଜ୍ଜାସ୍ଥାନ ହୋଇଲ କି ତୁମ୍ଭର ବଦନ ।
 ପୁା ଦେଖି ଉଡ଼ର ଦ୍ୟନ୍ତ ସେ ସକଳ ନାଶ
 ବନେବଜେ କରିଛନ୍ତି ଦେବ ନରହରି ।
 କର୍ଣ୍ଣ ଡେରି ଶୁଣି ଶୁଭ୍ରଅଛି ବେଶୁନାଦ
 ଆତ୍ମର ହୃଦ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ ଜନ୍ମାଏ ଆନନ୍ଦ ।
 କ୍ଷଣ ମାତ୍ର ଶୁଣିଣ ଆସିବୁଁ ଏକାଣି
 ସବଂବଦ୍ଧ ସନାଶନ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ।
 ସକଳ ବରଜନାଶ ଗଲେ ଏକାବେଳେ
 ପୁଲିନ ବନେ ମିଳିଲେ କଦମ୍ବର ତଳେ ।
 ଧୋଳସପ୍ତ ଗୋପୀ ମିଳି ଦେଖି ବନମାଳ
 ହୃଦପଦ୍ମରେ ଗୋଭିତ କୁସୁମର ମାଳ ।
 ଗୁଞ୍ଜାମାଳ ସୁଗୋଭିତ ଦିଶେ ତାଙ୍କୁ ମୂଳେ
 ଶ୍ରବଣ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ମକର କୁଣ୍ଡଳେ ।
 ନୂପୁର କଙ୍କଣମାନ ଦୁରହ୍ବ ବିରାଜେ
 ରତନ ମେଖଳାମାନ କଟୀମଧ୍ୟେ ସାଜେ ।
 କଟୀରେ ପୀତବସନସୁରଞ୍ଜ ଅଧର
 କୋଟିଏ କନ୍ଦର୍ପ ମୁଣ୍ଡି ଦେଖିଲେ ନେତ୍ରର ।

ଜୀବନ ପାଇଣ ଗୋପୀ ହରଷିଳ ମନ
 କୃଷ୍ଣକୁ ଦେଖିଲେ ଯେହ୍ନେ ତହେ କାହାଣୀ
 ମାୟାଧର ପୁରୁଷ ସେ ମାୟା ଭାସିଲେ
 ତହିଁ ଗୋପୀ ବନେ ପଶି କୁସୁମ ଢୋଳିଲେ ।
 ମାଧବ ମାଳତୀ ମଞ୍ଜୀ ଜାଣି ଯୁକ୍ତମାନ
 ନିଆଳି କୁଳ ଶେଫାଳି ମନ୍ଦାର କୁସୁମ ।
 ପ୍ରବଳ କୁସୁମ ଛୁଇଁଥାନ୍ତା ଯେ ଅଶୋକ
 ନାଗାନ୍ତ କେଶୁରମାନ ପୁଣି କୁରୁବଳ ।
 ଏକମନ ଦେଇ ମାଳା ଗୁନ୍ଥି ଯହୁକରି
 ଯମୁନା ବାଲି କୁଦରେ ବସି ନରହରି ।
 ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ତହେ ମନଦେଇ ଶୁଣ
 ମାୟାପଟଳ ଫେଟିଲେ ଦେବଜନନୀ
 ଗୋପୀଗୋଟିକେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋଟିଏ ଢୋଳିଲେ
 ଶୋକସନ୍ନୟ ଗୋପୀକୁ କୃଷ୍ଣ ସେତେ ଖେଳେ
 ରତନରେ ଗୋଷିଲେ ତାକୁ ନରହରି
 ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ରତିପୁଣ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣକରି ।
 ତାଙ୍କର ଭକତି ଦେଖି ଉପଦେଶ ଦେଇ
 ବ୍ରହ୍ମଦର୍ଶୀ ଉପସ୍ୟାନେ ତାହାକୁ ବୁଝାଇ ।
 ଏକାନ୍ତା ଭାବରେ ତାକୁ ବ୍ରତେକ କରାଇ
 କୁମ୍ଭ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଦିନେ ଶୁଣିମନ୍ତ ହୋଇ ।
 ରହୁବ ଶରତ ମୋର ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତର
 ଏକମନ ହୋଇ ଶୁଣ ବ୍ୟାଧି ବ୍ରତର ।
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି କେତେ ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟ ଭରି
 ଗୋପନ୍ଥ ବାହାର ହେବେ ସର୍ବ ନର ନାରୀ ।
 ପୁଲିନ ବନରେ ମିଳି କାଳନ୍ଦୀର କୂଳେ
 ନିର୍ମଳ ମୁକୁର ସ୍ଥାନ କାଳନ୍ଦୀର ଜଳେ ।
 ସମସ୍ତେ ମିଳଣ ତହିଁ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି
 ବାଲୁକାରେ କରିଣ ସେ ପୂଜ ହରଗୌରୀ ।
 ବିବିଧ ମନ୍ତରେ ଦେନ ନାନା ଉପହାର
 ଶୀତଳ ଦେଇ ଗୋଷିବ ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ।
 ଘଟ ଗୋଟି ବୁଡ଼ାଇବ ମଙ୍ଗଳ ବିଗୁରି
 ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ ବୋଲି ହୃଦୟଦେ ସୁର ।
 ଗୋରୁ ଯେ କାଞ୍ଚନ ଆଦି ଦେଇ ମିଷ୍ଟାନ୍ନ
 ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ସେବି ତହିଁ ଦେବ ଦାନ ।
 ଚରଣାବା ବର ପାଇଁ ବାଞ୍ଛା ହେବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ବ୍ରତ ବୁଝାଇଣ ଗୋପୀ ଗଲେ ନିଜସ୍ଥାନ ।

ଗୃହବାସ ଆବୋରଣ ସକଳେ ରହିଲେ
 ମନ୍ଦିରରେ ଦୁଃସାଧୁ ସୁଦା ବିଗୁରିଲେ ।
 ଯୁଗ ଶେଷ ହେଲା ପ୍ରଭୁ ଯିବେ ନିକେତନ
 ବନ୍ଧ ଅଗ୍ନିମା ମୁହିଁ ଅଟେ ଗ୍ନାନଜନ ।
 ପ୍ରୀତି ଗୁଣ ବନ୍ଧା ନେଲବେଳେ ଥାଲେ କହି
 କଳନ୍ତରେ ଯୁବା ବସୁସକୁ ବନ୍ଧା ଦେଇ ।
 ବିଶୋଧନା ଦେବା ପାଇଁ କହିଥିଲେ ମୋତେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣରାସ କରି ଗଲେ ନିତ୍ୟ ଭୂମି ଗତେ ।
 ଏହା କହିଣ ଶ୍ରୀମତୀ ଅତି ଗୋକାକୁର
 ପୁଲିନ ବନରେ ରାସ କଲେ ଦାମୋଦର ।
 ବଂଶୀକରେ ଧରି ପ୍ରଭୁ ଲଗାଇ ଅଧରେ
 ଶୋକସନ୍ନୟ ଗୋପୀ ନାମ ଧରିଣ ଡାକିଲେ ।
 ମୋତେ ନ ଡାକିଲେ ବଂଶୀ ଅଗ୍ନିମା ବୋଲି
 ବଢ଼ଇ ନିଷ୍ଠୁର ସେହୁ ନାମ ନ ଡାକାରି ।
 ଶୋକଭରେ ରାଧିକା ଯେ କରନ୍ତି ଶୟନ
 ବ୍ୟାସ ମନ୍ତ୍ରଣି କହିଲେ ଜୈମିନି ଆଗେଣ ।
 ଭବିଷ୍ୟପୁରାଣ କଲି ପ୍ରାକୃତେ ଲେଖନ
 ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣିକୁ ହେ ରାଗ ନାରାୟଣ ।
 ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବିଷ୍ୟପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
 ସମ୍ବାଦେ ନାମ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ

—*—

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମାୟାହଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର
 ଯଶୋଦା କୋଳରେ ଅବେତନା
 ବସ୍ତ୍ରାରେ ଶୟନଯୋଗେ
 ଗୋପିମନଙ୍କର ଶୋକ ଏବଂ
 କେତେଦୂରପେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ପ୍ରବେଶ

ଜୈମିନିରୁବାଚ

ଜୈମିନି ବୋଲନ୍ତି ବ୍ୟାସଙ୍କର ପାଦ ଧରି
 ଏଥୁଅନ୍ତେ କିବାକୃତ୍ୟ କଲେ ନରହରି ।

ଏଥର ତହିଁ ମୋତେ କହ ମହାମୁନି
ତବ ମୁଖରୁ ଶୁଣିବି ଅପୂର୍ବ କାହାଣୀ ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ
ବ୍ୟାସମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଜଳମିନି
ରାଧିକା କଳଙ୍କ ନାଶ କଲେ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ।
ବୃଷସବୁ ଯୁଦ୍ଧା ଶୋକ କଲେକ ମନ୍ଦିରେ
ଅନ୍ୟଜାଣିବେ କାନ୍ଦନ୍ତିଦୁଃଖେ ଧୀରେ ଧୀରେ ।
ଅତି ଆତୁରେ ବୋଲନ୍ତି ଯା କରବେ ଶ୍ୟାମ
ତାଙ୍କ ପ୍ରୀତି କଳଙ୍କରେ କଳଙ୍କି ମୋ ନାମ ।
କଳଙ୍କିନୀ ହେଲି ବୋଲି ମନେ ରାଧା ନାହିଁ
ଅପରାଧ କର୍ମମାନ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଥାଇ ।
ଭ୍ରମପାଇଁ କଳଙ୍କ ମୁଁ ଅଙ୍ଗରେ ବନ୍ଧିଲି
ବହୁକାଳୁ ପୁଣ୍ୟ କରି ଏମାନ ସହଜ ।
ଶ୍ରୀମତୀ ବିଜୟେ ପ୍ରଭୁ ନିଜବାସେ ଗଲେ
ଯଶୋଦା କୋଳରେ ଯାଇଁ କ୍ଷୀର ପାନକଲେ
କ୍ଷୀରପାନ କରି କୃଷ୍ଣ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗେ ବିପାକ ଆଜି ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଜନ୍ମ ।
ଆଜି ତମ୍ଭ ନଦେଶିବ ଘରେ ଥିବ ପଣି
ତମ୍ଭ ମା ବଦନେ ବଡ଼ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ ଗରାସି ।
ଆଜି ତମ୍ଭ ଦର୍ଶନରେ ବଡ଼ ଅପରାଧ
କଳଙ୍କ ସଂଯୋଗ ଦିନେ ଘଟିବ ପ୍ରମାଦ ।
କୃଷ୍ଣର ବଚନେ ସବେ ଗୁଡ଼େ ଥିଲେ ରହି
ଅଧାସୂର୍ଗେ ଧନଶୁଭେ ଶୁଣି ଗୋପ ଗୋବିନ୍ଦ ।
ଗୋପ ସେ ମଥୁରା କାଶୀ ନରନାଶଜନ
ସ୍ଵର୍ଗରେ ବିହତ ବାଣୀ ଏକମନେ ଶୁଣ ।
ଅକସ୍ମାତରେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ ଘଟେ ଗୋପପୁର
ମାର୍ଗଶିର ଶୁକ୍ଳପୁଷ୍ପ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନର ।
ସ୍ଵର୍ଗର ଶବଦେ ଗୋବିନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଅସ୍ଥିର
ଯଶୋଦାକୋଳରେ ବିଜେକଲେ ଦାମୋଦର
କୋଳେ ବସି କ୍ଷୀରଖାନ୍ତେ ମାତାତୁମ୍ଭ ଦେଲେ
ମୁକ୍ତି ତହୋଇଣ କୃଷ୍ଣଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲେ ।
ତକ୍ଷୁରୁ ଧାର ବହିଲ ହୋଇଲେ ଅଚେତ
ଦେଖ ବ୍ରଜ ଗୋବିନ୍ଦମାନେ ଏକ ବିପତ୍ତିତ ।
କୃଷ୍ଣକୁ ଅଚେତଦେଖି କରନ୍ତି ରୋଦନ
କାନେ କାନେ ଜାଣିଲେ ସେ ସବଦେଶଜନ ।

ସବେ ଏକ ଭୀଷଣ ହାତୀପୁରୁଷ ଗୁଡ଼ିଲେ
ଅଜଣା ବିପଦ କାହୁଁ ଅଇଲ ଶୁକିଲେ ।
କ ଦୋଷରେ ଗୁଡ଼ିଗଲୁ ମୋହର ଏ କୋଳ
ବ୍ରଜପୁରେ ମହାଦୁଃଖେ ଶୁଭେ ମହାଗୋଳ ।
ଗୋପିନୀନେ ଗୋପନରେ କଲେକ ପ୍ରବୃତ୍ତ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଲେ ବୋଲିଣ ଶୁଭଲ ଚହଲ ।
ଲଳିତା ବୋଲଇ ଯଶୋଦାଙ୍କ ପ୍ରାଣଗଲ
ଆଜିଠାରୁ ଗର୍ଭଚାର ବିପଳ ହୋଇଲ ।
ଅଳକା ମଞ୍ଜୁଷ ଶୁଣି ରାଧିକା ଭଗିନୀ
ଲଳିତା ବିଶାଖା ଆଗେ ରାଧିକାକୁ ଦେନ ।
ମୁଖେ ନମ୍ବୁରର ବାକ୍ୟ କରି ହାହକାର
କହିବାର ନୋହେ ଅଭୀକ୍ଷିକ ସମାବୁର ।
ଶୁଣି ବିନୋଦିନୀ ରୁଦ୍ଧି ତୁମ୍ଭେ ସେ ପୁଣିଲି
ସବେ ମେଳିହୋଇ କୃଷ୍ଣପାଶେ ଯିବାବୁଲ ।
କହେଲ କହେଲ ବୋଲି ଗୋପିଣିଶେ ବୋଲେ
ମୁକ୍ତି ତହୋଇଲେ କୃଷ୍ଣ ଯଶୋଦାଙ୍କୋଳେ ।
ମଥୁରା ଗୋପପୁରୁଷମାନେ ଅଇଲେ ସେ ଧାଇଁ
କାନ୍ଦିଲେ ଯୁବଜନମାନେ କୃଷ୍ଣମୁଖ ଗୁଣି ।
ଜଟିଳା ଆସିଲେ ଦେଖି କନ୍ୟାସଙ୍ଗେ କରି
ଭଲମନ୍ଦ କେମନ୍ତେ ସେ ହେଲେ ନରହର ।
ଜଟିଳାର କନ୍ୟାବୋଲେ ମୋର ଭଲହେଲ
ତୋରମୋର ଭଲ ହେଲ ରାଧାପ୍ରାଣ ଗଲ ।
ତୁମ୍ଭେଆମ୍ଭେ କି କରିବା ବିହର ଲିଖନ
ନିଧନ ହେବାର ଆମ୍ଭେ ଶୁଣିଲୁ କର୍ଣ୍ଣେଣ ।
ଦେବକୀ ଯଶୋଦା ବେନି ଗୋପା ମୁଖଗୁଣି
ଭଜସ୍ଵରରେ ରୋଦନ କଲେ ହାହା ହୋଇ ।
ଯୁବଜୀବ ଦେଖିବାକୁ ସମସ୍ତେ ଅଇଲେ
ବେଳକୁ ବେଳ ରୋଦନ କଲେ ମହାହୋଇକ
ସର ଲବଣୀ ଦେନିଶ ମାତା କୃଷ୍ଣ ଡାକି
ଶୁଣି ସୟୁଦେବ ନନ୍ଦ ଅଇଲେ ଚିତ୍ତତ ।
ଉଠିବୋଲି ଡୋଳିଣ ସେ ଧରି ବେନିକର
ମୃତଶବ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନ ରହେ କୋଳର ।
ଆଜିଦିନ ବାଣୀ ସୁନ କର୍ଣ୍ଣେ ନ ଶୁଣିଲୁ
ଏ ବୃଦ୍ଧବୟସେ କାହିଁ ଚାହିଁ ଗୋବିନ୍ଦ ଦେଲୁ ।
ସମୁଦା ପୁଲିନ ବନ ବାଣୀ ବଟ ଆଦି
ଧଳଳଣୋଭିତ ନୋହେ ଅଛନ୍ତି ଆହାଦି ।

ଶ୍ରୀଦାମ ସୁଦାମ ବେନି କର ପୁଟେ ତୋଳି
 ଅନେକ ଲେଖଣୀ ବେନି ଉଠ ବନମାଳ ।
 ଗୋଧନ ଦେନି ଯିବା ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ କଳ
 ଭାଇ ଭାଇ ବୋଲି ପ୍ରମେ ମୁଣିକୋଡ଼ ହୋନ୍ତି
 ସୁଦାମ କାତର ଶୁଣି ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି
 ଅନ୍ତରେ ଜାଣିଲି ପ୍ରଭୁ ଭକ୍ତର କାହାଣୀ ।
 ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି କହିଲେ ଜୈମିନି ଆଗର
 ଏଥୁଅନ୍ତେ ଯଶୋମଘା ଶୋକ ଗୁରୁତର ।
 ବାରେ ମାସ ମୁଖ ଦେଖା ଅଲେଖ କୁମର
 ଗୋହର ବସ୍ତ୍ରନେ ଦିଗ ଦିଶେ ଅବକାର ।
 ଗୋହର ବସ୍ତ୍ରନେ ବାବୁ ମରବଇଁ ମୁହିଁ
 ଅଭାଗିନୀ ମାତାଲଗି ବଧବ୍ରାଣୀ ହୋଇ ।
 ଦାମ ସୁଦାମ ଡାକନ୍ତି ଗୋବରାଣ ଅର୍ଥେ
 ସର ଲବଣୀ ଦେବ ମୁଁ ବଳରାମ ହସ୍ତେ ।
 ଏହା ଶୁଣି ବଳରାମ ମୁର୍ଚ୍ଛାଗତେ ପଡ଼ି
 ପବନ ଆଘାତେ ରମ୍ଭା ଯେସନେ ଉପୁଡ଼ି ।
 ଜଟିଳା ଭୟରେ ଶ୍ଵାସ କାନ୍ଦିତ ନ ପାରେ
 ମୁଖରେ ନିମ୍ନରେ ବାକ୍ୟ ହୃଦୟ ବଦାରେ ।
 ଶ୍ଵାସ ବୋଲେ କଳଙ୍କକୁ ମୁହିଁ ଡୁରୁଥିଲି
 ଏ କୁଳ ସେ କୁଳ ଦୁଇକୁଳ ବୁଝାଇଲି ।
 କଳଙ୍କିନୀ ବୋଲି ମନେ ଭୟ ମୋର ନାହିଁ
 ଦିନ ଦିନ କେଳିରସ ହୃଦୁଁ ଯିବନାହିଁ ।
 ପ୍ରାଣନାଥ ଗୁଡ଼ିଗଲେ ଗଲେ ପାଦଦେଇ
 କୃଷ୍ଣସଙ୍ଗେ ମୋର ପ୍ରାଣଯାଅ ତୁ ଗୋଡ଼ାଇ ।
 କୃଷ୍ଣ-ମୁଖ ଦେଖି ଶ୍ଵାସ କରନ୍ତି ରୋଦନ
 ତାର ରୋଦନେ ବସୁଧୁ ହେବ ନାରାୟଣ
 ଅବଶ୍ୟୁ ହୋଇ ପ୍ରଭୁ ଦେବ ନାରାୟଣ
 ବୈଦ୍ୟ-ରୂପ ଧରି ଉଦ୍ଧା ଯଶୋଦା ଆଗେ ।
 ମାୟାରେଯୋଶୋଦାକୋଳେ ଶୋଇଛନ୍ତିସୁଖେ
 ବଳଦ୍ୟରୂପ ଧରିଣୀ ଯଶୋଦାକୁ ଡାକେ ।
 କହ ଯଶୋମଘା କମ୍ପା କରୁଛ ରୋଦନ
 ତୁମ୍ଭ ପୁଅ ମୋର ମିତ୍ର ଅଛନ୍ତି ଶୋଇଣ ।
 ଶୁଣି ବୋଲେ କିଏ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରି ମୁଁ ନ ପାରି
 ବୈଦ୍ୟବୋଲେ ଚିହ୍ନମୋଡେ ମୋ ନାମ ମୁରାଣ
 ତୁମ୍ଭ ପୁଅ ଦୁଃଖ ଭାର ଶୁଣିଲି କର୍ଣ୍ଣର
 ମୋଡେ ଲଗେ ତୁମ୍ଭ ପୁଅ ଭବନା ନକର ।

ଏହା ଶୁଣି ଯଶୋଦା ଆସନ ଦେଲେ ଆଣି
 ବଲଦ୍ୟ ବେଶେ ବସିଲେ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ॥
 ଆସନେ ବସିଣ ବୋଲେ ତବ ପୁଅ ଆଣି
 ଶ୍ଵାସକାର କୋଳେଦିଅ ମୋର ବାକ୍ୟ ମାନ ।
 ଯଶୋମଘା ପୁଅ ଦେଲେ ଶ୍ଵାସକାର କୋଳେ
 ଶ୍ଵାସକୋଳ କଲେ କୃଷ୍ଣ ବ୍ୟାସଦେବ ବୋଲେ
 ସନ୍ତୋଷ ଲଭିଲେ ଶୁଣି ଜଇମିନି ମୁନ
 ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣି ବୋଲେ ରଖ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ।
 ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବସ୍ୟପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
 ସମ୍ବାଦେ ନାମ ଅଷ୍ଟାଧ୍ୟାୟ ।

—*—

ନବମ ଅଧ୍ୟାୟ

ସହସ୍ର ଧାରରେ ଜଳ ଆଣିବାକୁ

ଯାଇ ଗୋପିମାନଙ୍କର ଅପମାନ

ଜୈମିନିରୁବାଚ

ବ୍ୟାସଦେବ ପାଦଧରି ଜଇମିନି କହି
 ଏଥୁଅନ୍ତରେ ଚରକ କହ ତପିସାଇଁ ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ

ବ୍ୟାସଦେବ ବୋଲନ୍ତି ହେ ଶୁଣ ମୁନିବର,
 ଭବସ୍ୟପୁରାଣ ଅଟେ ସୁଖର ମନ୍ଦିର ।
 ଯଶୋମଘା ବୋଲେ ବୈଦ୍ୟକହ କିବାବୁହିଁ
 କି ଔଷଧ ଦେଲେ ମୋର ବଞ୍ଚିବ କହାଇ ।
 ବୈଦ୍ୟ ବୋଲେ ବ୍ୟାସଗୁପ୍ତ ହୋଇଛୁ ଅନ୍ତରେ
 ନିଜେ କଳସୀ ଏକ ଅଣାଅ ସରରେ ।
 ଯଶୋମଘା କଳସୀଏ ବୈଦ୍ୟଆଗେ ଦେଲେ
 ବୈଦ୍ୟରଜ ତହିଁରେ ସହସ୍ର ରସ୍ତା କଲେ ।
 ବୈଦ୍ୟ ବୋଲେ ଯଶୋମଘା ମୋର ବାକ୍ୟମାନ
 ପଡ଼ିବ୍ରତା ଏକ ନାରୀ ଶୀଘ୍ର ଡାକିଆଣ ।
 ଯମୁନାନଦୀକୁ ଯାଇ ଜଳ ସେ ଆଣିବ
 ସେ ଜଳ ସିଞ୍ଚିଲେ ପୁଅ ଉଠିଣ ବସିବ ।

ସକଳ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ ପଶୋଦାପଡ଼ଇ
 ଜଳ ଆଣି ବଞ୍ଚାଅ ମୋ ଅଳ୍ପଳ ମାଧୋଇ ।
 ସକଳେ ବୋଇଲେ ଏଥୁ ଉନ୍ନି ବେନିଜନ
 ଜଟିଳା କୁଟିଳା ଗଲେ ବଞ୍ଚିବ ନନ୍ଦନ ।
 ଯଶୋମଘା ଶୁଣି ଧରି ଜଟିଳାର ପାଦ
 ବୋଲେ ଜଳ ଆଣିଦେଲେ ମୋପୁଷ୍ପବଞ୍ଚିବ ।
 ଜଟିଳା କରଣ ଦୟା କନ୍ୟା ପଠାଇଲେ
 କଳସୀ ଧରି ମୁଣ୍ଡରେ ମୁରୁକ ହସିଲେ ।
 ଏତେ ନାଶଗଣ ଆଉଁ ଆମ୍ଭକୁ କହିଲେ
 ଆମ୍ଭର ସମାନ ସଙ୍ଗ ନାହିଁ ଭ୍ରମଣ୍ଡଳେ ।
 ସବୁ ନାଶ ଭୁକ୍ତକରି ଯମୁନାକୁ ଯାଇ
 ଅନ୍ତର ଗର୍ବିତ ମନେ କଳସୀ ବୁଝାଇ ।
 କାଶରେ ଘଟ ଘେନିଣ ଅତିବେଗେ ଚଳେ
 ଯାଉଁ ଯାଉଁ ପଥ ମଧ୍ୟେ ଜଳ ପଡ଼େ ତଳେ ।
 ପଥେ ଫେରି ଆସୁଥାଇ ବୁଦ୍ଧମଧ୍ୟେ ସୁର
 ଅଜ୍ଞାନ ସମୟେ ଅବା ପାପ ଅଛି କର ।
 କଳସୀନେଇ ଯଶୋଦା ଅଗ୍ରେ ଥୋଇଦେଲେ
 ଜଳ ଶୂନ୍ୟ ଦେଖି ଯଶୋମଘା ବରୁଲେ ।
 କୁଟିଳାକୁ ନିନ୍ଦାକରି ସବୁ ନାଶଗଣ
 କମ୍ପାଇଁ ଅଇଲ ଏଥେ ଧିକ ତାର ଜ୍ଞାନ ।
 ମୁଖେ ଲଜ ନାହିଁ ତାର ବସିଲ ସଭାର
 କେନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ ନ ବୁଝିବା ମୁଖସେ ତାହାର
 ସ୍ତ୍ରୀ ଶୁଣି ଜଟିଳା କାଶେ କଳସୀକୁ ନେଇ
 ଯମୁନା ନଦୀର ଶୀରେ ପ୍ରବେଶିଲ ଯାଇଁ ।
 ମୁହିଁସଙ୍ଗ ବୋଲି ଦୃଢ଼େ କାଶେ ଘଟତୋଳେ
 ବସନ ଡିଙ୍ଗିଲ ତହୁ କଳସୀର ଜଳେ ।
 ଶୂନ୍ୟକୁମ୍ଭଆଣି ଦ୍ୟନ୍ତେ ବୈଦ୍ୟଦେଲେଗାଳ
 ସହସ୍ର ଧାର କଳସୀ କଳଙ୍କ ଗୁପ୍ତ ।
 ଗୋପରେ ସଙ୍ଗ ଅସଙ୍ଗ ଘଟ ବାରି ଦେବ
 ଗରବ ଗଞ୍ଜିବା ପାଇଁ ଦେବାଧି-ଉଦ୍ଭବ ।
 କାଶରେ କଳସୀ ଘେନି ଯଶୋଦା ଚଳନ୍ତେ
 ଦେଖିକରି ବୈଦ୍ୟଜ୍ଞ ଉତ୍ସୁକଲେ ଚିତ୍ତେ ।
 ଜନନୀ ଆଣିଲେ ଜଳ ମହୌଷଧି ନୋହୁ
 ବୈଦ୍ୟବାକ୍ୟେଘଟଗୋଟିତଳେଦେଲେ ଥୋଇ
 ସବୁ ଗୋପିକି ବିନିତ କରି ଯଶୋମଘା
 ଏକ ଏକ ହୋଇଗଲେ ଯମୁନାର କିତ ।

ଶୂନ୍ୟ ଘଟ ଆଣିଦେଲେ ଯଶୋଦାର ଠାରୁ
 ଯଶୋଦା ଆଉ ଗୋପୀ ଉଠିଲେନି ନାହିଁ ।
 ଏକ ଏକ ହୋଇ ଗଲେ ଜଳ ଆଣିବାରେ
 କେହିଜଳ ନଆଣିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମାୟାରେ ।
 ଯଶୋମଘା ବୋଲେ ଆଉ ଉପାୟକ କରି
 ଶୂନ୍ୟ ଘଟ ଆଣିଦେଲେ ସବୁ ବ୍ରଜନାଶ ।
 ଯେତେ ନାଶଗଣ ଗଲେ ଜଳନାହିଁ ଆସେ
 ସଙ୍ଗହୋଇଣ ଅସଙ୍ଗ ହେଲେ କର୍ମଦୋଷେ ।
 ବୈଦ୍ୟବୋଲେ ଛୁ ଛୁ ବ୍ରଜଜନାମାନେନଷ୍ଟା
 ଯେ ନାଶ ପ୍ରଥମେଗଲ ସେ ନାଶପାପିଷ୍ଟା ।
 ବୈଦ୍ୟବୋଲେ ଯଶୋମଘା ଅଛି ଏକଜଣ
 ଯେଉଁନାଶ କୋଳେ ଅଛି ତୁମ୍ଭର ନନ୍ଦନ ।
 ସବୁ ବୋଲେ କୃଷ୍ଣଦେନ ବସ ଯଶୋମଘା
 ବଇଦ୍ୟବାକ୍ୟରେ ତହୁଁ ଚଳଗଲେ ସଙ୍ଗ ।
 ଏକନାଶବୋଲେ ବୈଦ୍ୟ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବା
 ଯେ ନାଶ ଯେମନ୍ତ ସଙ୍ଗ ତା ଆଗେ କହିବା ।
 ଆଉ ଏକନାଶ ବୋଲେ ଯାଉଁ ଶୁଭ
 ଏକଜଣ କହିବା କଥା ଉଚିତ ନୁହଇ ।
 ଯଶୋଦା ବୋଇଲେ ଶୁଆ କୃଷ୍ଣମୋତେ ଦିଅ
 ଘଟ ଘେନି ଯମୁନାକୁ ଜଳ ଆଣି ଯାଅ ।
 କୃଷ୍ଣେ ଯଶୋଦାକୁ ଦେଇ ଜଳଆଣି ଗଲେ
 ଗୋବିନ୍ଦଅକ୍ଷରେ ସେହୁସ୍ମୃତ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
 ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି କହିଲେ ଜୈମିନିଙ୍କ ବୁଝି
 ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣିକୁ ହେ ରଖ ଶବ୍ଦଗାୟା ।
 ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବନ୍ୟ ପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
 ସମ୍ପାଦେ ନାମ ନବମୋହ୍ୟାୟଃ

—*—

ଦଶମ ଅଧ୍ୟାୟ

ରାଧାଙ୍କର କଳଙ୍କଉଞ୍ଜନ

ଜୈମିନିରୁବାଚ

ଜଇମିନି ବୋଲୁଛନ୍ତି ବ୍ୟାସ ପାଦ ଧରି
 ଏଥୁଅନ୍ତେ କିସ କଲେ ରାଧିକା ସୁଦୟ ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ

ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନିବର
 ଶ୍ରୀମତୀ କଲେକ ପ୍ରବ ସମୁଦାଜନର ।
 କଳସୀ ଦେନଶ କାଶେ କାନ୍ଦଇ ଯୁବତୀ
 କଳାବନ୍ଦ ଜାଣେ ମୁହିଁ ସତୀ କ ଅସତୀ ।
 ଖଳ ଜନେ ହସେ କୃଷ୍ଣ ଖଳ ଖଳ କରି
 ଖଳେ କୃପା କଲେ ସେ ତର ଭବବାର ।
 ଗୋବନ୍ଦ ଗୋପାଳ ଗୋପୀନାଥ ଗଦାଧର
 ଦନ ଦନ ତାଙ୍କେ କୃଷ୍ଣ ମୋତେ କୃପାକର ।
 ଭଲ୍ଲୀସ ଜନ୍ମୁଛି ମନେ ଜଳ ଆସିବାରେ
 ଓଢ଼ାଇନୋହେ କଳଙ୍କୀ ଜାଣନ୍ତି ସଂସାରେ ।
 ତଳବାକୁ ଅତଳ ସେ ମୋହର ଚରଣ
 ଛୁଇଁକରି ବୋଇଲେ ମୁଁ ତ୍ୟକ୍ତିବ ଜୀବନ ।
 ଜଳ ନେଇ ତୁମ୍ଭେ କୃପାକର ଅଶ୍ରୁଗୀରେ
 ଝରଝର ଧାରବହେ ମୋ ବେନ ନେସରେ ।
 ନିତ୍ୟ ପୁରୁଁ ବିଜେକର ମୋତେ କରଯାନ୍ତି
 ଟଳଟଳ ହୋଇ ଦେହ ପାଦ ନ ଚଳଇ ।
 ଠକ ନଶ୍ୱର ଜ୍ୱାଳାରୁ ତୁମ୍ଭେ କର ପାରି
 ଡାକୁଛି ଅନ୍ତରେ ନାଥ ମୋରେ ଦୟାକରି ।
 ତେଜମାର କଳସୀକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଇଲେ
 ଆନନ୍ଦେ ଜଳ ଦେନଶ ରାଧିକା ଚଳିଲେ ।
 ତତ୍ତ୍ୱାବୋଧେ ଶ୍ରୀପଦ୍ମରେ ଦେଇ ତହିଁମନ
 ଥକାହୋଇ ଜଳମଧ୍ୟେ ରହି କଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ଦେଲେ ନେଇଣ କଳସୀ ବୈଦ୍ୟର ଅଗ୍ରତ
 ଧାର ସହସ୍ରରୁ ଜଳ ନୁହଇ ପଡ଼ିତ ।
 ନମସ୍କାର କଲେ ବୈଦ୍ୟ ରାଧାର ପାଦରେ
 ପାଦ-ଧୂଳି ବୋଲି ହେଲେ ନେଇ ମଧୁକରେ
 ପୁଣି ବୈଦ୍ୟ ରାଧାପାଦେ କଲେକ ବିନତି
 ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟବତୀ ତୁ ଗୋ ବୋଲିକଲେ ଭକ୍ତି
 ଭାବି କୁହାକୁହ ହୋନ୍ତି ସବ ଗୋପନାଶ୍ର
 ମିଛେ ରାଧିକାକୁ ସବେ ବୋଲନ୍ତି ଦୋଷୀ ।
 ଜଳ ଦେନ ବୈଦ୍ୟର ମୁଖରେ ସିଞ୍ଚିଲେ
 ରସିକ ନାଗର କୃଷ୍ଣ ତମକ ଉଠିଲେ ।
 ଲବଣୀ ଅଣିଶ କୃଷ୍ଣକର ମୁଖେ ଦେଇ
 ବଦନରେ ତୁମ୍ଭଦେଲେ ସ୍ନେହଭାବ ବହି ।

ସବ ଗୋପିନାଥମାନେ ଲଜିତ ହୋଇଣ
 ବାକ୍ୟ ନ କହି ଗୁମକୁ କଲେକ ଗମନ ।
 ଯଶୋଦା ଦେବୀ ବେନ ପୁଷ କୋଳେ ଧରି
 କ୍ଷମାକର ବୈଦ୍ୟରୁଣ ଗୁଣ ନ ପାସାଣ ।
 ବୈଦ୍ୟବୋଲେ ରାଧାପ୍ରାୟ ନାହିଁ କେହସତୀ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାପାଦରେ ରହୁ ମୋର ମତି ।
 ରାଣୀବୋଲେ ରାଧିକା ନ ଆସିଥିଲେ ଏଥେ
 ହରାଇଥାନ୍ତି ମୋ ପୁଷ ବଞ୍ଚିନାକେମନ୍ତେ ।
 ରାଧାବୋଲେ ଯଶୋମତୀ ମୋର କେଉଁ ଗୁଣୀ
 ବୈଦ୍ୟଲଗି ତୋରପୁଷ ପାଇଲେଜୀବନ ।
 ବୈଦ୍ୟବୋଲେ ଯଶୋମତୀ ମୋର ବାକ୍ୟ ରଣ
 ମୋହର ଆଗକୁ ଶୀଘ୍ର ରାଧିକାକୁ ଡାକ ।
 ଯଶୋଦା ବଚନେ ରାଧା ବୈଦ୍ୟଆଗେ ଗଲେ
 ଶ୍ରୀମତୀକୁ ବୈଦ୍ୟର ପ୍ରଣାମ କହିଲେ ।
 ତୁମ୍ଭଲଗି କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପାଇଲେ ଜୀବନ
 ତୁମ୍ଭେ ମହାସଙ୍ଗେଷୁ ଆମ୍ଭ ବୈଦ୍ୟପଣ ।
 ବୈଦ୍ୟ ବୋଇଲେ ଯଶୋଦା ମୋଏବାକ୍ୟମାନ
 ଆଜି ତୁମ୍ଭ ଗୃହେ ଆମ୍ଭେ କରିବୁ ଭୋଜନ ।
 ରାଧାଙ୍କ ରଚନ ଅନ୍ନ ଖାଇଲେ କହାଇଁ
 ଆୟୁଷ ବଢ଼ିବ ତାର ବଳବନ୍ତ ହୋଇ ।
 ଶୁଣିଣ ଯଶୋଦା ଗଲେ ରାଧିକାକୁ ନେଇ
 ସ୍ଥାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇ ସଞ୍ଚିତ ଭିଆଇ ।
 ରାଧିକାକୁ ଯଶୋମତୀ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
 ଭଲକରି ରାଧି ତୁମ୍ଭେ ଅନ୍ନ ସେ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ।
 ହରଷେ ଯାଇ ଶ୍ରୀମତୀ କରିଲେ ରଚନ
 ଏକ ଏକ କରି କଲେ ଚୌରାଣୀ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣଥାଳରେ ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବାଡ଼ିଲେ
 ବୈଦ୍ୟରୁଣ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଏକତ୍ର ଭୁଞ୍ଜିଲେ ।
 ବୈଦ୍ୟ ସଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କରନ୍ତେ ଭୋଜନ
 ଦେଖିଣ ଯଶୋଦା ରାଣୀ ହରଷିତ ମନ ।
 ଭୋଜନ କରିଣ ଦୁହେଁ କଲେ ଆତମନ
 କପୁର ତାମ୍ବୁଳ ଦେଲେ ମୁଖର ଶୋଧନ ।
 ବୈଦ୍ୟବୋଲେ ଯଶୋମତୀ ଆଶୀର୍ବାଦ କର
 ନିଜବାସେ ଯିବା ବେଳ ହେଉଛି ଉତ୍ତର ।
 କ ଧନ ଦେଇ ତୋଷିବି ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭ ମନ
 ବୈଦ୍ୟବୋଲେ ଯଶୋମତୀ ନୋହେ ଏ ବିଧାନ

ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଆମ୍ଭର ମାତ୍ର ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ପୁଅ
ପାଦେ ପଡ଼ିଲେ କଲ୍ୟାଣ ତୁମ୍ଭେ କରୁଥାଅ ।
ଏହାକହି ବୈଦ୍ୟରାଜ କଲେକ ଗମନ
ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି କହିଲେ ଜୈମିନି ଆଗେଣ ।
ରାଧିକା ବିଦା ହୋଇଣ ଗଲେ ନିଜବାସ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହିଲେ ତାଙ୍କୁ ସକଳ ସନ୍ଦେଶ ।
କଳଙ୍କ ଭଞ୍ଜନ କଲେ ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ
ଧନ୍ୟଧନ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ସେ ଶ୍ରୀରାମ ମୋହନ ।
ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ କଲ ପ୍ରାକୃତେ ଲିଖନ ।
ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣିକୁ ହେ ରାଣ ନାରାୟଣ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
ସମ୍ପାଦେ ନାମ ଦଶମୋଽଧ୍ୟାୟ

—*—

ଏକାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ମୁସଲମାନ ମାନଙ୍କର ମକାଗର୍ଭର ବବରଣ

ଜୈମିନିରୁବାର -

ବ୍ୟାସ ପାଦ ଧରିଣ ପୁଞ୍ଜେ ଜର୍ମିନି
ଏଥୁଅନ୍ତେ କେଉଁକୃତ୍ୟ କଲେ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ।
ଏଥୁର ଚରିତ ମୋତେ କହ ମୁନିବର
ତବ ମୁଖ ଶୁଣିଲେ ମୋ ଚିତ୍ତେହେବ ହିଁର ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ

ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ମୁନିବର ଶୁଣ
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଯେଉଁ କୃତ୍ୟ କଲେ ନାରାୟଣ
ଯୁଗଶେଷ ହୋଇବାର ଜାଣି ଆଦିମୁଳ
ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥେ ଉଠିଲ ଗୋପ ପୁରରେ ଚନ୍ଦ୍ରଲ ।
ଆତମ୍ଭେ ହେଲେ ଜନ କଦଳୁ ଦେଶିଣ
ଦବସେ ଉଲ୍ଲୁକ ରବଦେଲେ ଘନଘନ ॥
ମହୀ କମ୍ପମାନ ହେଲ ଥରହର ହୋଇ
ଅନ୍ତରେ ଜାଣିଲେ ତାହା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗୋପାଳ
ଯୁଗଶେଷ ଜାଣିଣ ସେ ନିଜ ପୁରେ ଗଲେ
ନିଜସ୍ଥଳେ ବିଜେକରି ବିଶ୍ରାମ ଲଭିଲେ ।

କଳ ଆଗମନ ଦେଖି ଦେବ ନାରାୟଣ
ଦାରୁ ବ୍ରହ୍ମେ ବିଜେକଲେ ଖଳ କନ୍ଦରେଣ ।
ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଚରିତ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ
ଗଙ୍ଗା କୂଳରେ ମାଳବ ଦେଶ ପୁଣ୍ୟଗ୍ରାମ ।
ରହାକର ଅଗ୍ନି ହୋଣୀ ପତ୍ନୀ ପଦ୍ମାବତୀ
କରିଣ କୁମ୍ଭକ ଯାଗ ଲଭିଲେ ସନ୍ତତି ।
ଆରମ୍ଭ କରିଲେ ଯାଗ ସଧୁ ଅନୁସର
ଶମି ବୃକ୍ଷର ସମିଧ ଆଣି ଯଜ୍ଞକରି ।
ଯଜ୍ଞଶାଳା କରାଇଲେ ବେଦର ବିଧାନେ
ବେଦ ବିଧାନରେ ତାହା ରଚିତ ଯତନେ
ନାନା ଉପବୃତ୍ତେ ଦ୍ରବ୍ୟ କଲେ ସେ ରଚନା
ପୂର୍ବ କର୍ମଫଳ ଯୋଗେ କର୍ମର ବାସନା ।
ଏ ଯୋଗେ ଘରୁ ନିର୍ମିତ ଗୋରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାର
ଗୋମେଧାଦି କରି ଯାଗେ ନାନା ଉପବୃତ୍ତ ।
ପନର ଯେ ନାରିକେଳ ଗବାଦି ସମ୍ପାର
ଆତପ ଚଣ୍ଡୁଳ ଘେନି ଯାଗର ସମ୍ଭାର ।
ରହାକର ଅଗ୍ନି ହୋଣୀ ପୁରୋହିତେ ରାଜ
ଯାଗବଧୁ କଲେ ସର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ନେଇ ।
ସମିଧେ ଆଦୃତ ଦେଇ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରିଲେ
ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରାବେ ଯାଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଇଚ୍ଛିଲେ ।
ରାଜରାଷି ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ଦ୍ଵିଜବର
ଗୋରୁହତ୍ୟା କରଯାଏ ଯାଗର ବେଞ୍ଚର ।
ଜୀବ ଆଉଁ ଅସ୍ଥି ମାଂସ ଶୁଦ୍ଧମୂଳ ଆଣ
ଜଳେ ଧୋଇ କରିବାର ଯାଗର ପ୍ରମାଣ ।
ଏହିବେଳେ ପଦ୍ମାବତୀ ଦୁତ ବରଗିଲ
ଯାଗେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବେ ଯାହା ମୋ ଚିତ୍ତବଲିଲ
ମୋ ମନକୁ ଚଇତନ କହିଲ ମଣାଇ
ଚନ୍ଦ୍ର ଆଣିଦେଲେ ମୁହିଁ ଗ୍ରାସ କରିବି ।
ମୋ ମନେ ରହିଲ ଆଶା ଶୁଣି ସିଧାନ
ପଦ୍ମାବତୀ ବାକ୍ୟେ ଦୁତ କଲକ ଗମନ ।
ଯାଗସ୍ଥାନେ କହିଲ ସେ ଦ୍ଵିଜର ପାଗର
ତୁମ୍ଭ ପତ୍ନୀ ପଦ୍ମାବତୀ କହି ମୋ ଆଗର ।
ଯାଗ ଚନ୍ଦ୍ର ନେଲେ ସେହୁ କରିବେ ଗ୍ରହଣ
ଏଥକୁ ଧ୍ୟାନ କରି କରହେ ଯତନ ।
ଦ୍ଵିଜବର ଶୁଣିଣ ସେ ଘଳେ ହୃଦଗତେ
ଗୋରୁମାଂସ ମୋର ପତ୍ନୀ ଭୂଷିବ କେମନ୍ତେ ।

ବ୍ରହ୍ମ କର୍ମ ଦୂର ହେବ ଏହି କର୍ମ ଯେନ
 ଏନ୍ତ ବସୁର କରି କହେ ଦ୍ଵିଜମଣି ।
 ପାଅ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭେ ପଛେ ଦେବା ସେ ପଠାଇ
 ଏହା କହିଣ ମଉନେ ରହେ ପଦ୍ମାସନ ।
 ଶୁଣୁଥିଲେ ପୁରୋହିତ ଏଥର ଚରଣ
 ଲୁଗୁର ରଖିଲେ ଚରୁ କରିଣ ଗୁପ୍ତ ।
 ଗୋପନରେ ସେହି ଚରୁ ଦୁର୍ଘଟେ ଦେଲେ
 ଗର୍ଭ ଆଶା ମେଘି ବାକୁ ତାହାକୁ ବୋଇଲେ
 ଚରୁ ନେଇ ପଦ୍ମାବତୀ ଆଗରେ ସେ ଦେଇ
 ଗୋପନ କରିଣ ତୁମ୍ଭ ଲଗି ଆସିଲୁ ।
 ଗର୍ଭକୁ ସେପିଲ ଚରୁ ମନ ସ୍ଥିର କରି
 ହୃଦ ପଦ୍ମ ସ୍ଥିରକରି ପୁର ଦଇତ୍ୟର ।
 ରାଜରାଣୀ ବାକ୍ୟେ ଯାଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଇଲେ
 ଗୋରୁମାଂସ ଅସ୍ଥି ଯେନ ଭୂମିରେ ପୋତିଲେ
 ପଥାକାଳେ ପଦ୍ମାବତୀ ପୁଣି ପ୍ରସବିଲେ
 ରହାକର ଦେଖି ମନେ ଆନନ୍ଦ ଲଭିଲେ ।
 ବଢ଼ିଣ କୁମର ଦଶବରଷ ହୋଇଲେ
 ରାମ ନ ଭଜି ରହେନ ନାମ ଭଜାରିଲ ।
 ରହେନ ଦେବତା ତାର କଣ୍ଠେ ବିଶ୍ରାମିଲେ
 ବିଦ୍ୟାବଳରେ ମୌଲବିଧାହେବ୍ ବୋଲାଇଲେ
 ଶ୍ରୀ ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ମନେ ବସୁରେଲେ
 ମହେଶ୍ଵର ଲଜକୁ ସେ କରରେ ଧଇଲେ ।
 ପଶ୍ଚିମକୁ ମୁଖକରି କଲ ସେ ଗମନ
 ଯାଆନ୍ତେ ମିଳିଲ ସେହୁ କିଛି ଯ୍ୟା କାନନ ।
 ନିଶି ପୋହାଇଲ ରହି ସେ ଘୋର ବନର
 ଆରଦନ ଗୋଦାବରୀ ହୋଇଲକ ପାର ।
 ନଦୀ ପାର ହୋଇଣ ସେ ବାରିଧି ଭିତରେ
 ତଳେ ସେହୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଗହନ ବନରେ ।
 ଯାନ୍ତେ ପଥେ ଭେଟ ହୋଇ ଗର୍ଭର ଆନନ
 ସେଣ ସମ୍ପଦ ଆବର ମୋଗଲ ପଠାଣ ।
 ଫକରକୁ ଯେନ ପଡ଼ିଜଣ ଚଳିଗଲେ
 ଗମନ ବନରେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
 ଅନ୍ତରେ ଜାଣିଲେ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ
 ସୁଧର୍ମ ସଭାରେ ଆଜି ମିଳି ମୁସଲ୍ ମାନ ।
 ଏହାସବ ନାଗସୁଣ ଫକର ହୋଇଲେ
 ନବଜ୍ଞ ବନ ମଧ୍ୟରେ ଆସି ପ୍ରବେଶିଲେ ।

ପଦ୍ମଜଣକୁ ଦେଖିଣ ଦେଲେ ଚମତ୍କାର
 କାହୁଁ ଅଇଲ ବୋଲଣ ବୋଇଲେ ଭିତର ।
 ଫକର ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଗହନ ବନରେ
 ଭୟମୁଖି ସ୍ଥାନ ଦେଖି ଅଇଲୁ ଭୟରେ ।
 ଯେହୁ ସେ ସ୍ଥାନେ ପ୍ରବେଶି ଦେଖି ଭୟମୁଖି
 ସେ ସ୍ଥାନେ ମିଳିଲେ ଆଉ ନ ଆସଇ ବଢ଼ି ।
 ସେହି ଭୟରେ ସେ ସ୍ଥାନୁ ପଳାଇ ଅଇଲୁ
 ଦୈବ ଯୋଗରେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଏବେନେ ଭେଟିଲୁ
 ଏଠାରେ ରହବା ଆମେ ନିବାସ କରିଣ
 ମୋଡ଼ ବୋଲଣ ଦେବା ଗ୍ରାମରହିଁ ନାମ ।
 ଯାହା ଭୁଆଇଲେ ତହିଁ ଦେବ ନାଗସୁଣ
 ଶଶିକର୍ମ ଆସି ପୁର କଲକ ନିର୍ମାଣ ।
 ଭେଦକରି ସାଠିସସ୍ତ୍ର ପୁର ଭୁଆଇଲେ
 କୁଳାନ୍ତକ ଧନୁ ମନ୍ତ୍ର ହୃଦୟରେ ଜପିଲେ ।
 ଜପିବାରୁ ଶତକନ୍ୟା ଲଭିଲେ ଜନମ
 ସେ ଶତ ଜଣକୁ ବିଧି କରଇ ଘଟନ ।
 ମହେଶ ଦେବତା ପାଇଁ ପୁର ଭୁଆଇଲେ ।
 ମରଟା ବୋଲଣ ସେହିପୁର ନାମ ଦେଲେ ।
 ବିଜେ କରିଲେ ମହେଶ ତହିଁ କ୍ଷିତିପତ
 ନିଜ ଗୋସ୍ତ ଭେଦକରି ନେଲେ ତାଙ୍କଜାତି ।
 ଯେବେ ନିଧୁ ଆସିଣ ସେ ପ୍ରଜବଟି ମୋତେ
 ନସ୍ତେ ଜଳଦେଇ ସେ ପ୍ରଜବ ବିଲୁ ପସେ ।
 ବରଦେଲେ ଜମୁଦ୍ରୀପେ ହୋଇବ ରାଜନ
 ଏହା କହିଣ ମହେଶ ହୋଇଲେ ମଉନ ।
 ସୁସୁଂ ଫକର ତାହାକୁ ବିଧାନ କହିଲେ
 ଦୋସ୍ତାନାଦୋସ୍ତା ବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ର ପାଷାଦେଲେ ।
 ମୌଳାଦିଅ ଭଗ୍ନି ଯେନ ଯୁଗରାଜ୍ୟ କରି
 କ୍ଷୀରପାନେ ଦୋଷଦ୍ରୁ ଏ ଶ୍ରୀସ୍ତ୍ର ସମସର ।
 ଶବ ପାଇଁ ଶୁଣାନରେ ଅଗ୍ନି ନ ସ୍ଥାପିବ
 ମୃତ୍ତିକାରେ ତାହା ଦେଇ ପୋତି ପକାଇବ ।
 ଯମାନ କରିବ ବଂଶ ରାସ ପ୍ରମାଣର
 ଏହାକହି ଅନ୍ତର୍ହିତ ହୋଇଲେ ଫକର ।
 ବ୍ୟାସଦେବ ଜେମିନୀଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ କହନ୍ତି
 ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ ଲେଖି ମକାର ବିଭୁତ ।
 ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣିକଲେ ପ୍ରକୃତେ ପ୍ରକାଶ
 ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପଦ୍ମପାଦରେ ନିତ୍ୟ କରିଆଣ ।

କିଛି ଶ୍ରୀ ଭବିଷ୍ୟପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
ସମ୍ବାଦେ ନାମ ଏକାଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ

—*—

ଦ୍ଵାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

କଳିଯୁଗେ ନୀଳକନ୍ଦରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ

ବିରାଜମାନ

ଜୈମିନି ରୁବାଚ

ଜୈମିନି କହନ୍ତି ତତ୍ତ୍ଵ ବ୍ୟାସ ପାଦଧରି
ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଚରିତ କହନ୍ତି ବସ୍ତାରି ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ

ବ୍ୟାସ ମହତ୍ତ୍ଵ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନିବର
କହିବା ଭବିଷ୍ୟ ବାଣୀ ଆଗତ ବରୁର ।
ବାଳପୁତ୍ର ଅଜାଦହିଁ ସେ ଜଗତବର
ପୂର୍ବକର୍ମ ଦୁଷ୍ଟତରୁ ହୋଇ ଅବତାର ।
ଶ୍ରୀଚରଣେ ଶରଣାତ କଲ୍ଲବ ପାମର
ଅର୍ଜୁନତ୍ତ୍ଵ କଳା ନେଲେ ପ୍ରଭୁ ଦାମୋଦର ।
ସ୍ଵର୍ଗ ବଣୀ ଶୁଣି ଦେବ ଶବ୍ଦ ଦେନଗଲେ
ସମୁଦ୍ର ଜଳରେ ନେଇ ତାହାକୁ ମେଲିଲେ
ସୁବାହୁ ଦ୍ଵାପର ଯୁଗେ ଅନ୍ତର ମନ୍ଦିରେ
ଦେବ ଦାମୋଦର ପାଇ ଚହିଁ ବିଜେକଲେ ॥
ଅନ୍ତରକୁ ଦୟାକରି ବୋଲିଲେ ବଚନ
କଳିଯୁଗେ ହେବ ବସୁ ଶବ୍ଦର ତୋ ନାମ ।
ଏମନ୍ତ ମୁରତି ମୁହିଁ ସନ୍ନି ସାଧୁ ସିଦ୍ଧ
କଳିଯୁଗରେ ପୂଜିବେ ଯେ ମାଳ ମାଧବ ।
ଏମନ୍ତେଶ ସେ ଶବ୍ଦର ଦିଅଁ ପ୍ରଭୁଲ୍ଲ
ପୂର୍ବର ବିହୃତ ବାଳ୍ୟେ ସୁବେଦ୍ୟ ମିଳିଲ ।
ସୁବେଦ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ବିଶ୍ଵ ଲଳିତା ଯେ ହୋଇ
ମାଳକନ୍ଦରେ ବିଜେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗୋପାଇଁ ।
ସେ ମାଳକନ୍ଦରେ ବସି ଲଳା ଉଆଇଲେ
ମଉନେ ବସିଣ ସବୁ ଅନ୍ତରେ ଜାଣିଲେ ।

କଳି ଯୁଗେ ଭବିଷ୍ୟ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ
କଳିଙ୍କି ରୂପକୁ ପ୍ରଭୁ କରନ୍ତି ଯେ ଧ୍ୟାନ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣହିଁ ଜାତି ଦେବ ଶୁଦ୍ରର ଘରେଣ
ଜଳ ଝରା ଦେନଥିବ ଶୁଦ୍ରର ସଙ୍ଗେଣ ।
ଦେବତା ପାଳିବ ନାହିଁ ହୋଇବ ଶତ୍ରୁନ
ଦେବକେ ପାଳିଲେ ଦେଶେ ହୋଇବ ନିଧନ
ଯାହା ଉପୁଜିବ ଶକ୍ତା ଦୁଇଶଗ ନେବ
ହେଲ ନୋହିଲରେ ଗୋରୁ ଧନାଦି ବକିବ ।
ଏମନ୍ତ ହୋଇବ କଳିଯୁଗର ବେଢାର
କଳିଯୁଗେ ନ ରହିବେ କେହି ଦଣ୍ଡଧର ।
କ୍ଷତ୍ରି ବୃତ୍ତି ପଣ ଆଉ ନକରିବେ କେହୁ
ଚେଣୁ ଗରବ ଗୁଞ୍ଜିବେ ପ୍ରଭୁ ମହାବାହୁ ।
ତମାଦି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷେ କଳି ପୁରୁଷ ଚଳିବ
ସକଳ ଜନର କଣ୍ଠେ ନିଦେଶେ ବସିବ ।
ଧର୍ମ ଜ୍ଞାନ ଶତ୍ରୁନରେ ଅଜ୍ଞାନ ବଢ଼ାଇ
କନିଷ୍ଠତ୍ତ୍ଵ ଜ୍ୟେଷ୍ଠତ୍ଵ ଅପମାନ ପାଇ ।
ପିତାଠାରେ ଦୋଷୀପୁତ୍ର ପିତାପୁତ୍ରେ ଦୋଷୀ
ପତି ପତ୍ନୀ କର୍ମ ଲବେ ଜ୍ଞାନେ ଅବିଶ୍ଵାସୀ ।
ସେ ସୁରୂପ ହୋଇ ବଶ୍ଵାସଟି ଯିବ ଦୁରେ
ଅଶେଷରୂପକୁ ବସି ଧ୍ୟାୟିବେ ନିତ୍ୟରେ ।
ଯୋଗଦରେ ବସିବେ ଯେ ଯୋଗମାତା ଧ୍ୟାୟି
ସଙ୍ଗବେ ଅଜୀବ ରୂପ ପାପାଣ ବୋଲାଇ ।
କଳିଯୁଗ ଦେଖି ସବ୍ଦଦେବ ଦେବଗଣ
କଥା ନକହି ରହିବେ ମଉନ ଭାବେଣୀ ।
ନାନା ଉଚ୍ଚପାଚମାନ ଅବିନେ ହୋଇବ
ଅଲୌକିକ ଦେଶାଧିବ ଲୋକେ ଅସମ୍ଭବ ।
ଗୋଲ୍ଲ ଗଉଡ଼ ଏମାନେ ବୋଲାଇବେ ପଣ୍ଡା
କାରରେ କୋଦାଳଦେନ ଶୁଙ୍ଗିବେ ଗୋଦଣ୍ଡା
ମନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷି ଗାରୁଡ଼ିଆ ହୋଇବେ ଅପାର
ହାସ୍ୟ କଥା କହୁଥିବେ ହରିକଥା ଠାର ।
ମନ୍ତ୍ର ବୁଦ୍ଧି ଛାଡ଼ି କର ଅରଜିବେ ଧନ
କପଣ ହୋଇବେ ସାହୁ ନ ଦେଇଣ ଦାନ ।
ଅତିଥି ନିବଣ ହୋଇ ଦାହୁଁ ଫେରିଯିବେ
କ୍ଷୁଧାନଳେ ଦଗ୍ଧ ହୋଇ ଅଭିଶାପ ଦେବେ
ରଜପଣ୍ଡା ରୋଗେ ଜନେ ମରିବେ ବହୁନ
ବିଶ୍ଵର ଦଣ୍ଡେ ଛୁଣିବ ଲୋକ ପାଦହସ୍ତ ।

ପାୟୁଷହଜନେ ବେଶ୍ୟସଙ୍ଗେ ରତହୋଇ
 ମିରେ ମିରେ ତପ ଜପ ଲେକିଛୁ ଦେଶାଇ ।
 କଳିଯୁଗେ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡ ଅନେକ ହୋଇବେ
 ଆଣି ବୁଦ୍ଧି ମାଳମାନ ଗଢ଼ାଉଣ ଥିବେ ।
 ବିଶ୍ୱାସ କଥା କହିବ ନାହିଁ ତାଙ୍କଠାରେ
 ହିଲୋପଦେଶ ନ ଦେଇ ରହିବ ନିଶ୍ଚଳେ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରରସ ସ୍ୱାଦୁ ବୁଝି ଯେ ସାଧୁ ଅଛନ୍ତି
 ନିଗମ ସ୍ଥାନେ ସେମାନେ ଦିନ କାଟୁଛନ୍ତି ।
 ବନଚର ପରସ୍ପେ ସେ କରନ୍ତି ଯେ ଶକ୍ତି
 ନିନ ଘରେ ନିତ୍ୟରେ ସେ ଦେଇଥାନ୍ତି ମତି
 ଗ୍ରାମ ଗୀତି ନ ଶୁଣନ୍ତି ସେ ବେନି କର୍ଣ୍ଣରେ
 କଦମ୍ବଳ ଫଳ ଆଦି ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ମୁଖରେ ।
 ନାମାମୃତ ପାନେ ଥାଇ ଉଦର ତପ୍ତତ
 ବିକଶିତ ହୋଇ ପୋଷିଥାନ୍ତି ପଞ୍ଚଭୂତ ।
 ଅସାଧୁଜନ ଯେ ଦେଶ ବିଦେଶ ଭ୍ରମନ୍ତି
 ପ୍ରାଣ ଅବଲେକନରେ ବିଭ୍ରମରେ ମାତି ।
 ଗ୍ରାମ ଦନ୍ଦେ ବିଶ୍ରାମାର୍ଥେ ବୋଲନ୍ତି ସଂସାରୀ
 ଭିନ୍ନମତେ ଭ୍ରମନ୍ତି ସେ ନାନା ବିଦ୍ୟାଧର ।
 ଧନ ଅରଜନେ ମାତି ଦେଇ ମହୌଷଧି
 ବୋଲନ୍ତି ଏହା ଖାଇଲେ ଭଲହେବ ବ୍ୟାଧି ।
 ବୈଦ୍ୟ ଆଗୁର କରଣ ଅରଜନ୍ତି ଧନ
 ଶେଷକାଳେ ଯଥାବେଳେ ହେବ ଆତ୍ମାଶୁନ୍ୟ ।
 ନ ପାବନ୍ତି ଗତି ମୁକ୍ତି ଆହେ ତପୋଧନ
 ଜଳ ବିନା କୁପ୍ତମଧ୍ୟ ଦିଶଇ ଯେସନ ।
 ଏକାକାର ଏକାଧାର ଏକତାକୁ ନେଇ
 ସୋମେଶ୍ୱର ଶର୍ମାବୃଷ ମୂଳେନ୍ଦ୍ରାର ହୋଇ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରଭାସୁଳା ନଘାନ୍ତୁ ଏକ ଏକ ଧାର
 ଗଙ୍ଗାରେ ପ୍ରବେଶ ଯେହ୍ନେ ମଇତ୍ର ଶ୍ରବର ।
 କଳିଯୁଗେ ଏକ ନଘା ଏକ ଦରଶନ
 କଳିଯୁଗେ ଭୋଗ ପାଞ୍ଚସପ୍ତ ବର୍ଷଜାଣ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଶକ୍ତି ବରଷରେ କଳିତ୍ରାମାସରେ
 କୃଷ୍ଣ ଅମାବାସ୍ୟା ରାତି ଦ୍ୱାଦଶ ଦଣ୍ଡରେ
 ଆବର୍ତ୍ତକ ମେଘମାଳ ବିଦ୍ୟା ପଦ୍ମରେ
 ସଜନ୍ୟ ଘେନି ମିଳିବେ ଗୁପ୍ତସମୁଦ୍ରରେ ।
 ଘୋରନାଦ କରୁଁ ବଜ୍ର ହୋଇବ ପତନ
 ଅନନ୍ତନ ହୋଇବ ଯେ ଚପଳାନ୍ତୁରଣ ।

ଶାନ୍ତକ ସରଳସ୍ତନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗମ୍ଭୀର
 ଆତ୍ମାର ବିନାଶେ ବରଷିବ ଜଳଧାର ।
 ପୃଥିବୀରେ ଅନ୍ଧାର ହେବ ଶବ୍ଦ ପରସ୍ପେ
 ସୋମେଶ୍ୱର ଠାରୁ ଧାର ଉତ୍ତରକୁ ବହେ ।
 ଶାମରାଜ୍ୟର ବଂଶ ଅକ୍ଷୟ ପ୍ରମାଣ
 ଗଙ୍ଗାଶୂନ୍ୟ ହେବ ପୃଥିବୀ ବୃନ୍ଦାବନ ।
 ନବଦିନପାଏ ବୃଷ୍ଟି ଏକକ୍ଷରେ ହେବ
 ଜଳମୁନିଅଗ୍ରତରେ କହି ବ୍ୟାସଦେବ ।
 ଗଙ୍ଗାଧର ପ୍ରାକୃତରେ ଶାସ୍ତ୍ର ସେ ରହସ୍ୟ
 ପାଦପଦ୍ମେ ରଖ ମୋତେ ପ୍ରଭୁ ପୀତିବାସ ।
 ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
 ସମ୍ବାଦେ ନାମ ଦ୍ୱାଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

—*—

ଶତ୍ପଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

କଳିଯୁଗମ ହାମ୍ୟ

ଜୈମିନିଭୁବାର

ଜୈମିନି କହନ୍ତି ବ୍ୟାସଙ୍କର ପାଦଧରି
 କଳିଯୁଗର ଭବିଷ୍ୟ କହ ତପରାଶ ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ

ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନିବର
 କହିବା ଆଗତ ଶକ୍ତି ଚିତ୍ତ କର ସ୍ଥିର ।
 ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ଭଗ୍ନ ପୃଥିବୀ ଉତପତ୍ତି
 ବ୍ରହ୍ମମୟୀ ସୃଷ୍ଟି ଗୋଟି ବେଦହ୍ନି ଜନ୍ମିଛି ।
 ଛତିଶ ଜାତିର ମଧ୍ୟେ ଅଷ୍ଟାଦଶ ବର୍ଣ୍ଣ
 ସର୍ବଜାତି ପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
 ଶୁଦ୍ରାନ୍ତ କର ଆହାର ଜାତି ନ ବିଚାରି
 ବେଦ ଗୁଡ଼ି ବ୍ରହ୍ମକୁଳେ ହେବେଅତ୍ୟାଗୁଣ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ହେବେ ପରଙ୍କର ନାଶ
 ଆଗୁର ବିଚାରମାନ ଦେବେ ଦୂର କରି ।

ଗାୟତ୍ରୀ ସନ୍ଧ୍ୟା ଗୁଣ୍ଡଣ ପଡ଼ିବେ ଗାରୁଡ଼
 ବାଣିଜ୍ୟେ ପୋଷିହୋଇବେ ବେଦବିଦ୍ୟାଗୁଡ଼ ।
 ଚର୍ଚ୍ଚାବିଦ୍ୟା ସମସ୍ତ କରିବେ ଅଭ୍ୟାସ
 ଯାଗ ନ କରନ୍ତେ ହେବ ବେଦର ବିନାଶ ।
 ଅଗ୍ନି ନୟନବେ ବେଦ ବିଦ୍ୟାମାନ ପଡ଼ି
 କୁପଥେ ବଢ଼ିବ ଚନ୍ଦ୍ର ସୁପଥକୁ ଗୁଡ଼ ।
 କଳିଯୁଗେ ବ୍ରହ୍ମପଦ ନ ରହିବ ଆଉ
 ମଳିନ ଦିଶିବ ରୂପ ଯେହ୍ନେ ଚନ୍ଦ୍ର ବହୁ ।
 ଅପୂଜା ପାଇବେ ଦେଶେ ନ ଯୁକ୍ତିବେ ଜନ
 ଚଳି ଯାଇଣ ଅଗ୍ରତେ ନ ପାଇ ବରଣ ।
 ସତ୍ୟ ଦୂରକର ମିଥ୍ୟା କରିବେ ବେଦର
 ସୁଖଜ ବିଦ୍ୟୁ କର ପୋଷିବେ ଉଦର ।
 ଥୋର ବଳଦେ ବାହିବେ କାର୍ଯ୍ୟ ଲବଣ
 ଲୌହ ଯେ ପାଷାଣ କଣ୍ଟା ପନିଆରମାନ ।
 ଆଶୁ କଦମ୍ବମୂଳ ସାରୁ କୃଷି ଆଚରଣେ
 ମୁଣ୍ଡରେ ଦେନଶ ଚାହା ବୁଲାଇ ବିକବେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବେଶ୍ୟାଙ୍କ ମତ କରିବେ ଧାରଣ
 ଅମୋକ୍ଷେ ପାକଶାଳାରେ କରିବେ ରନ୍ଧନ ।
 ପାଦ ବସ୍ତ୍ର ଅଧରତେ ପାନ ଯାକ କଳେ
 ଏତେ ଅଲକ୍ଷଣେ ମିଳି ଯାଇ ପାକଶାଳେ ।
 ଅନ୍ୟାୟ ବିଚାର କଳିଯୁଗର ବେଦର
 ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟପଣମାନ ଯିବ ହୋଇଦୂର ।
 ବ୍ରହ୍ମର ଆଚାର ଶୂନ୍ୟ କରିବେ ଚିରକ୍ଷା
 ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଗାୟତ୍ରୀ ବିଦ୍ୟା ଦେବେତତ୍ତ୍ୱ ଶିକ୍ଷା ।
 ନାନାଦି କର୍ମରେ ଅଗ୍ରେ ଦେହ ଶୌଚବନ୍ତ
 ସନ୍ଧ୍ୟାବିକଳବେ ଶୁଦ୍ଧେଜପି ବେଦତତ୍ତ୍ୱ ।
 ମାତଜନେ ବ୍ୟବହାର ନ ବାଛୁବେ ଜାତି
 ଗୋପନେ କରିବେ ସଙ୍ଗ ରହସ୍ୟ ଲାଭ ।
 ଦୁହିତା ପିତାର ସଙ୍ଗେ ପୀରତି କରିବେ
 ଭାଇ ଭଉଣୀ ସହିତେ ସୁରତି ଇଚ୍ଛିବେ ।
 ଶୁଦ୍ଧେଇ ଜେଠାଇ ବୋଲି ନ ମାନିବେ ଜନ
 ମାଉସୀ ପୁତ୍ରର ମଧ୍ୟେ ହେବ ରକ୍ତିରଣ ।
 ସାବତଜନମା ସଙ୍ଗେ ପୁତ୍ର ରସକେଳି
 ମାନନା ମହଭୂତେଲ ଅଗ୍ରେ ଯିବ ଚଳି ।
 କଳିଯୁଗେ ପ୍ରିୟମାନେ ବାଟପାଁ ହୋଇବେ
 ଭୈରବ ମରାଇ ପରେ ପୀରତିକରିବେ ।

କଳିଯୁଗେ ଯାତ ହୋଇ ଅମୌର୍ଯ୍ୟ ସୁବର୍ଣ୍ଣ
 ନିତି ନିତି ଇଚ୍ଛୁ ଥିବେ ନବନବ ପତି ।
 ଏକ ପୁରୁଷକୁ ସସ୍ତ୍ର ଅଙ୍ଗନା ବେଢ଼ିଣ
 ବୋଲିବେ ତାକୁ ଆମ୍ବର ହର କାମବାଣ ।
 ରକ୍ତିଶାଳେ ନିଉଡ଼ର ବ୍ରହ୍ମ ନଷ୍ଟ ହୋଇ
 ବଢ଼ିବ ବରଷ ମଧ୍ୟେ ଯମଆଳେ ଯାଇ ।
 ଯାହାକୁ ଇଚ୍ଛିବ ଯେହ୍ନେ କରିବ ରମଣ
 ନୟନେ ଦେଖିବ ଅଙ୍ଗେ ତାଡ଼ଇ ମଦନ ।
 ରକ୍ତିରେ ପଶିବ କଳି ଯୁଗରେ ବୋଲଇ
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ନାମ ଅଙ୍ଗେ ବଡ଼ ବାଧା ହୋଇ ।
 ନରମାନେ ବିଷ୍ଣୁ ନାମ ପୁଣି ନ ମଣିବେ
 ବହୁତ ସମ୍ପତି ଲଭି ଦୁର୍ଯ୍ୟତ ହୋଇବେ ।
 ନିଶିଦ୍ଧି ବେ ଶିଷ୍ୟ କି ଯେ ଅତିଥି ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଅଳ୍ପ ମନ୍ଦକୁ ବୋଲିବେ କୁଳଶ ବଚନ ।
 କାଳେ ଦଣ୍ଡ ସେ ପାଳିବେ ଶମନ ନବରେ
 ମେନ୍ତକୁ ଗନ୍ଧି ପଶୁ ଯେସନେ ଦୁଃଖରେ ।
 ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇଣ ଅରଜିବେ ଧନ
 ଶ୍ରେଣ ନକରିବେ ଯେହ୍ନେ ମଧୁ ଗଠମାନ ।
 ଅର୍ଥଲେଖ ନରେନ୍ଦ୍ର ହିଁ ସେ ଧନ ହରିବେ
 ଚନ୍ଦ୍ରାକ୍ତରେ ଧନମାନେ ଜୀବନ ତେଜିବେ ।
 ସବବ୍ୟାଧି ମାନଙ୍କର ଔଷଧ ଅଛଇ
 ଚନ୍ଦ୍ରାକ୍ତରେ ଯିବେ ନାଶ ଶ୍ରୀମୁଖ ବାକ୍ୟହିଁ ।
 ଜ୍ୟୋତିଷ ପଣ୍ଡିତମାନେ ବିଦ୍ୟାକୁ ଦୃଢ଼ିବେ
 ପୋଗସାଧନ କରିଣ ଯାହା ସେ କହିବେ ।
 ମିଥ୍ୟାହେବ ତାଙ୍କ ବାକ୍ୟ ସତ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦଳବ
 ସାହାସିୟାପଣ ସେହୁ ଆପଣେ ବହିବ ।
 ଅପୋଗେ ହୋଇବ ବୃଷ୍ଟି ଅଳାଲହିଁ ଜାଣି
 ଶ୍ୟାମ ମାନ ବୁଣି ବୁଝିହେବେ ହେବେ ଗୁଣି
 ବୋଲିବେ ଏ ଶୁଭୁର୍ଯ୍ୟାସ ପ୍ରାୟେ ଜଣାଗଲ
 ଅଦିନ ବରଷା ଏହୁ କେ ବୁଣି ବୁଣିଲ ।
 ଦେଶ ଏ କୃପିରେ ବହୁ ବିପଦ ପଡ଼ିବ
 ଅର୍ଜର ପ୍ରତ୍ୟ ଚାପେ ଭୟଭୁତ ହେବ ।
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଜନ ଦତନ କନ୍ୟା ନ୍ୟାସିବେ
 ତାଙ୍କବାଳ୍ୟେ ଗୁରୁଜନ ମଉନେ ରହିବେ ।
 କୁଳବଧୂ ମାନେ ସବେ ଅନ୍ୟାୟ ବିଚାର
 ରାସ ବିବସ ଶୋଇବେ ଶ୍ୟାମ ଏକ କରି ।

ରୁ ଛୁଟିଗଲେ କରବେ ଅଭାବ ବେଶର
 କହିବା ମାତ୍ରକେ ଦେବେ ସେମାନେ ଉତ୍ତର ।
 କୁବାକ୍ୟ କହି ସେମାନେ ଦନ୍ତ ବଦାନ୍ତବେ
 ତୁକାର ବଚନ ଶୁଣି ଅପସର ମିତ୍ର ।
 ବଧୂଙ୍କ ବଚନ ଶାଶୁ ନ ପାରିବେ ଏଡ଼ି
 ଯେ ବେଳେ କହିବେ ପାହାଣ୍ଡବେ କଷ୍ଟଭେରି
 ତାଙ୍କର ବଚନମାନ ପାଳିବେ ସେ ବେଳେ
 ସ୍ଥାନ ଗଢ଼ିତେ ବଧୂର ଥିବେ ଦାସସ୍ତ୍ରୀବେ ।
 ଏମନ୍ତେ କଲର ଶୁଭ ଅଟଇ ପ୍ରମାଣ
 ଶେଷରୂପୀ କହିଲେ ଯା କଲର ଲକ୍ଷଣ ।
 ବଞ୍ଚିଣ କହିଲେ କଳିଯୁଗର ବେଶର
 ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି କହିଲେ ଜୈମିନି ଆଗର ॥
 ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ କଲ ପ୍ରାକ୍ତେ ଲିଖନ
 ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣିକୁ ହେ ରାଜ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।

ଇତିଶ୍ରୀ ଭବିଷ୍ୟପୁରାଣ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
 ସମ୍ବାଦେ ନାମ ସପ୍ତୋଦଶାଧ୍ୟାୟଃ ।

—*—

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

କଳିଯୁଗେ ଭୂମିକର୍ମ

ଜୈମିନିରୁବାଚ

ଜୈମିନି କହନ୍ତି ବ୍ୟାସଦେବଙ୍କ ଆଗର
 ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଚରିତ କହ ମୁନିବର ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ

ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଜଗମିନି
 ଭବିଷ୍ୟପୁରାଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅପୂର୍ବ କାହାଣୀ ।
 ନାନାକୃତ କପଟରେ ଧନ ଅରଜିବେ
 କପଟ ବଚନ କହି ସକଳେ ଚୋଷିବେ ।
 ଗତ କଥାକୁ କହିଣ ଚୋଷି ପଞ୍ଚମନ
 ମୋହରେ ବଣ ହୋଇଣ ଦେବେ ଦରୁଧନ
 ପ୍ରମୁଦ ମୋହନ ବିଦ୍ୟା ହୋଇବ ପ୍ରବୁର
 ଜୀବହାନ ମନ୍ତ୍ରେ ଗୁରୁ କରିବେ ବେପାର ।

ପ୍ରଧାନ ଦେବତା ମନ୍ତ୍ର ଯୁକ୍ତେ ନ ପୂଜଣ
 ନିରନ୍ତର ରହି ଦେବେ କଳିଯୁଗେ ଧ୍ୟାନ ।
 ତମଗୁଣ ପ୍ରକାଶିବ ହୃଦପଦ୍ମେ ରହି
 ମତି ଚଞ୍ଚଳ ହୁଅନ୍ତେ ନ ବଢ଼ିବେ କେହି ।
 ତମରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହିଂସା ହିଂସାରୁହିଁ କୋପ
 ତମ ଛଳେ ଜାତ ହୋଉ ବ୍ୟାଧି ବୋଲିପାପ
 ବଧୂଧାକୁ ଲାଗି ଶର ଛୁପିର ନିକଳ
 ନ ସହ ପାରିଣ ଉଚ୍ଚେ ଗୁଡ଼ଇ ବୋବାଳ ।
 ହରିୟୁନ ଶବଦରେ ହୁଳ ହୁଳାସୁନ
 ପାତକ ଅତିପାତକ ହୁଅଇ ମୋଚନ ।
 ବୁଧଜନମାନେ ତହୁଁ ହୃଦରେ ବିରୁଦ୍ଧ
 ଅତି ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଲେ କମ୍ପେ ବସୁବନ୍ଧ ।
 ଜଗମିନି ପୁତ୍ରାକଳେ ବ୍ୟାସ ପାଦ ଧରି
 କି ନମନ୍ତେ କମ୍ପାମାନ ହୃଦ ବସୁବନ୍ଧ ।
 ଏଥର ଚରିତ ମୋତେ କହ ମୁନିବର
 ତବମୁଖ ଶୁଣି ଯିବ ସନ୍ଦେହ ମୋହର ।
 ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି କହନ୍ତି ଶୁଣ ରାଣି ସୁତ
 ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣେ ଅଛି ଅଭୁତ ଚରିତ ।
 ଶ୍ରେତବାହୁ କଳ୍ପରେ ଏହି କଳିଯୁଗ
 କହିବା ବିବଧ ନ୍ୟାୟ ଯେମନ୍ତ ସମୁବ ।
 ସୁଧର୍ମ ନାମରେ ବନ ସୁଧର୍ମ ପଦ୍ମରେ
 ସୁଧର୍ମ ସତ୍ତାର ନ୍ୟାୟ ନାମ ମହାକଳ୍ପେ ।
 ମୋହକଳ୍ପ ନ୍ୟାୟ ଏହୁ ଅନ୍ୟାୟ ଅପାର
 ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣେ କହି ଭବିଷ୍ୟ ଉତ୍ତର ।
 ଧର୍ମଚକ୍ର ରାଣି ବ୍ରହ୍ମା ଅଗ୍ରତେ ପୁଜିଲେ
 କହ ବେଦବର ନ୍ୟାୟ ବୋଲଣ ବୋଇଲେ
 ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ହେ ଶୁଣ ରାଣିବର
 କହିବା ବିବଧ ନ୍ୟାୟ ଚିତ୍ରକର ସ୍ଥିର ।
 ପୃଥ୍ବୀ ପ୍ରାପିଣ ମିଳିଲେ ସର୍ବ ଦେବଗଣ
 ବରୁଣ ନାମ ଦେଲେ ସୁଧର୍ମ ଯେ ବନ ।
 ସୁଧର୍ମ ବୋଲଣ ଏକ ପରବତ ଥାଇ
 ନାନାବିଧ ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ଭ୍ରମନ୍ତି ସେ ତହିଁ ।
 ଶାବ୍ଦଳ ଭଲ୍ଲୁକ ଆଦି ବରାହ ହରିଣୀ
 ଝିଙ୍କ ବାହୁଟିଆ ମୃଗ ନାନାବିଧ ପୁଣି ।
 ତେରଣି କୁରୁଣା ହସ୍ତୀ ଆବର ଯେ ଧେନୁ
 ତମର ଗର୍ଭ ଓଷ୍ଟ ବଳବନ୍ତ ତନୁ ।

ନାନାଦି ବାନର ଦଧିମୁଖା କାଳଞ୍ଜନ
 ଭୈରବୀ ବେନ୍ଦ୍ରାଳୀ ରଙ୍ଗୀ କୁରଙ୍ଗୀ ଯେ ଶ୍ଯାନ
 କୋକିଳ ମୂର ଆଦି କାଳ ଡାହାକାଦି
 କୁକୁଟ କୁକୁଟୀ ଶୁକ ସାଗ୍ନ ଶିଙ୍କ ସାକି ।
 ସେ ବନରେ ଯଡ଼ଉଛୁ ପ୍ରକାଶିତ ନୋହି
 ଅହରହ ବସନ୍ତ ପବନ ବହୁଥାଲ ।
 ଆନନ୍ଦ ମନରେ ସର୍ବ ଜୀବମାନେ ଆନ୍ତ
 କେହି କାହାରିକୁ ମନେ ନ କରଇ ଶ୍ରାନ୍ତ ।
 ସେ ପବନ ଆୟତନ ଅଟେ ବେନି କୋଶ
 ଏବନ ଉପାନ୍ତେ ଜୀବ କରନ୍ତି ଯେ ଗ୍ରାସ ।
 ଯେ ଯାହାର ଭକ୍ଷ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଅନାୟାସେ ପାନ୍ତି ।
 ଉଦର ପୂରିଲେ ଆସି ସେ ବନେ ମିଳନ୍ତି ।
 ସକଳ ଦେବତା ବସି କରନ୍ତି ବିଗ୍ରହ
 ଭୁଲମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଚତୁର୍ଥୀ ଦିନର ।
 କଳିଯୁଗେ କଳ୍ପକରୁପେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟରେ
 ବିଜୟ କରିବେ ପ୍ରଭୁ ବରଦ ରୂପରେ ।
 ଆଧ୍ୟାନ ମୁରତି କଳ୍ପକ ରୂପ ପ୍ରକାଶନ୍ତେ
 ସମ୍ପାରେ ମେଢ଼ ସମୁଦ୍ର ଯିବେ ନିଜ ପଥେ ।
 ବିଶ୍ୱାସ ନକରି ଜନେ ହେବେ ଧନ୍ତପାତ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀରାଜା ପରେ ହେବ ମହୁଡ଼ ନୁନାଥ ।
 ସତପ୍ରାଣ ଅଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧେ ନ ବଢ଼ିବେ ଆଉ
 ଅଷ୍ଟାଙ୍କ ପକ୍ଷ ବର୍ଷେ ଗଞ୍ଜି ମହାବାହୁ
 ନାନାଦି ଅଭକ୍ଷ୍ୟ ମାନ କରିବେ ଭକ୍ଷଣ
 ନ ମାନିବେ କରବଲ୍ଲ ଆମିଷ ଶ୍ରେଜନ ।
 ଘରେ ଘରେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନୀ ଅନେକ ହୋଇବେ
 ଜାତି ଭ୍ରଷ୍ଟ କରାଇଣ ମେଳି ଭିଆଇବେ ।
 କୁରୁକ୍ଷେପ କରାଇଣ କରି ହରିଧି ନି
 କେବଳହିଁ ଧନଲେଭେ କରାଇବେ ଜ୍ଞାନୀ ।
 କୁଟକପଟେ କରିବେ ବାଣିଜ୍ୟ ଦେପାର
 କୋଠକରି ରଖିବେ ନ କରିଣ ଆହାର ।
 ଆତ୍ମାକୁ ତୋଷ ନ କରି ରଖିବେ ସେ ଧନ
 ଦାନ ନ କରିଣ ବ୍ୟର୍ଥେ ହାରିବେ ଜୀବନ ।
 ରାମ ରାଜାଙ୍କ ପରିଣ ଅଙ୍କେ ବହୁଧନ
 ବିକଲେ ହାରିବେ ପ୍ରାଣ ହୋନ୍ତେ ଗଜନାଦି
 ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାନକେ ପଡ଼ିଣ ରହି ବହୁ ଶବ
 ଅଶ୍ୱଦଣ୍ଡ ପ୍ରମାଣରେ ହିଙ୍ଗୁଳା ବହିବ ।

ବୃଦ୍ଧ ମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଦିନ
 ଦିବସ ଚରଣ ଦଣ୍ଡେ ଜୀବ ବହୁସ୍ଥାନ ।
 ଗୁରୁଚଣ୍ଡାଳୀ ଦିବସ ଶଉରା ବାସର
 ଯମ କରୁଣ ଯୁଗ ଯେ ବୃଷ ସମ୍ପ୍ରସର ।
 କୋଟିକରେ ଏକ ଗୋଟି ରହିବେ ହେ ଜନ
 ତଦନ୍ତରେ ସତ୍ୟଯୁଗ ବୋଲଇବ ନାମ ।
 ଭିନିଶତକ ବରଦ ଯୁଗେ ମହାପାଳ
 ତଦନ୍ତେ ପକ୍ଷୀଶ ବର୍ଷେ ହେବ ମହା କଳ ।
 ସର୍ବ ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣ ବଚନ ଶୁଣିଲେ
 ଶୁଣି ଶିର ହଲବନ୍ତେ ଯୁଗ ସେ ଦେଖିଲେ ।
 ଯଦି ବସୁମତୀ ଶିର୍ଷ ବାଲେକ ହଲବ
 ସପ୍ତଦ୍ୱୀପା ଦ୍ୱୀପୀ ରସାତଳରେ ପଡ଼ିବ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଗରେ ଭୁବୁ ଏସନ କହିଲେ
 ଶୁଣି ବେଦବର ତହୁଁ ହୃଦେ ବିଚାରିଲେ ।
 ଗୋମନ୍ତ ରଖିବୁ ବ୍ରହ୍ମା ବହନେ ଅଶାଘ
 ବୋଇଲେ କର୍ଣ୍ଣର ଗୁରୁ ଅଟ ରଖିସାନ୍ ।
 ସକଳ ନାମ କରଣ କରାଅ ହେ ମୁଖ୍ୟ
 ବିଗ୍ରହ କରିଣ ଯୁଗ-ନାମ ଭୂମେ ରଖ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ବଚନେ ରଖି ବିବେଚନା କଲେ
 ଗୁରୁହନ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ଗୋଟି ହୃଦେ ସୁମରିଲେ ।
 ସ୍ମରନ୍ତେ ମାଳ ଲେହନ ବେନିଗୋଟି ନାଶ
 ଆଗରେ ଉତ୍ତା ହୋଇଲେ ଦିବ୍ୟରୂପ ଧର ।
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ଦୁହିଁକୁ ଉମା ନୁହେଁ ସମ
 ନୟନେ ଦେଖିଲେ ଅଙ୍କେ ପୀଡ଼ିତ ମଦନ ।
 ସେ ବେନି ନାଶକୁ ଗୁଣ ଅଟଇ ଅପାର
 ପ୍ରବେ ମାତା ଅଟନ୍ତି ସେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ତକର ।
 ମାଳ ଯେ ଲେହନ ନାଶ ମନେ ବିଚାରିଣ
 କର୍ଣ୍ଣମେଧ ଯାଗ ଥିଲେ ଆରମ୍ଭ କରିଣ ।
 ବେନି କର୍ଣ୍ଣ ଛେଦ ଯଜ୍ଞେ ଦେଇଥିଲେ ୯ ରୁ
 ଚେଣୁ ମହିନା ତାଙ୍କର ଅଟେ ମହାମେରୁ ।
 ଏ ନାଶକୁ ବସୁମତୀ ନୟନେ ଦେଖିଲେ
 ବେନି କର୍ଣ୍ଣ ନାଶ ଯିବ ବୋଲଣ ବୋଇଲେ ।
 ସେ ନାଶକୁ ରଖିବର ବେଗେ ଘେନି ଗଲେ
 ବସୁମତୀଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ଉତ୍ତା କରାଇଲେ ।
 ଚାହାକୁ ଦେଖିଣ ବସୁମତୀ ପ୍ରମୁଦୁତ
 ଦେଖୁ ଦେଖୁ ବେନି କର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲ ଯେହେତ

ବଧୂର ହୋଇଣ ସେହୁ ବାକ୍ୟ ନ ଘେନନ୍ତି
 ବଢ଼େକଲ ହୃଦରେ ଚହିଁ ବେଦପତ୍ର ।
 ଗୁରୁଭାର ଘେନି ପେବେ ବାକ୍ୟ ନ ଘେନବ
 ବଧୂର ହୋଇଣ ସେହୁ ଦିନକାଳ ନେହ ।
 ଏହା କହି ବେଦବର କମଣ୍ଡଳୁ ଘେନି
 ନେଟ ମାଥେ ସୁମରଲେ ବ୍ରହ୍ମଚରୁ ପୁଣି ।
 ଚିତ୍ତେ ଛେଚାଇଲ ଚିତ୍ତ ନାଦ ରମ୍ୟ ଜ୍ଞାନ
 ଚକ୍ରପା ବୋଲି ବ୍ରହ୍ମା ଦେଲେ ନାଗନାମ ।
 ଶୁଭଗୋଟି ଶୁଭ ହେଉ ନର ନୋହୁ ଶିର
 ଏହି ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ପିତା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଶିର ।
 ଧର୍ମରଣ୍ଡ ରୁଷି ଆଗେ କହି ବେଦବର
 ବ୍ୟାସ ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଜୈମିନି ଆଗର ।
 ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣି କଲେ ପ୍ରାକୃତେ ଲିଖନ
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡପତ୍ର ଚରଣେ ରଖି ମନ ଜ୍ଞାନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
 ସମ୍ବାଦେ ନାମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ

—*—

ପଞ୍ଚଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ନବ ଋଷିଙ୍କର ନବ କାର୍ଯ୍ୟ

ବିବରଣ

ଜୈମିନିରୁବାଚ

ଜୈମିନି ବେଲନ୍ତି ବ୍ୟାସଦେବଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ
 ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ କହ ପରାଗର ସୁତେ ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ

ବ୍ୟାସ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନିବର
 କହିବ ଭବିଷ୍ୟ ଶକ୍ତି ଚିତ୍ତ କର ଛିରି ।
 ଶୁଭଲକ୍ଷ ବଚନ ସେ ସପ୍ରକଳି ସୁଗ
 ସେହି ମତେ ନୃପତି କରିବେ ସେତେଶ୍ରେଣ ।

ଏକମନେ ଶୁଣ ନୃପତିଙ୍କ ଭୋଗମାନ
 ସନ୍ତ୍ୟ ମେତପା ଦ୍ଵାପର କଳର ରଜନ ।
 ସନ୍ତ୍ୟସୁଗ ନୃପନାଥ ଶୁଭସୁଗ ରଜା
 ଅଜ୍ଞା ବଜା କଳଙ୍କ କନୋଜ ଦେଶ ରଜା ।
 ଅଜ୍ଞା ଦେଶେ ନରପତି ହେବେ ଭୁବୁଦ୍ଧଶୀ
 ତନପଦୁ ସୈନ୍ୟ ତାର କର୍ମକାର ରୁଷି ।
 ଧନଧାନ୍ୟ ଅପ୍ରମିତ ଅକଳିତ ସୈନ୍ୟ ।
 ସତ୍ୟ ସେ ପାଳଇ ଦେଶ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ ସୁଜ୍ଞାନ
 ଅଜ୍ଞାନକୁ ଦୂରକରି ହୃଦୟ କମଳ
 କେବଳ ହୃଦୟେ ଚିନ୍ତା ପ୍ରଜାର କୁଶଳ ।
 ରଜଧର୍ମ ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ର ହରସ ଲଭଣ
 ଦୁର ବରଗଣ ଗୃହ ମେଘକୁ ରାଜଣ ।
 ବୋଲେ ଆବର୍ତ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଦୋଶ ସେ ପୁଷ୍ପର
 ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୈନ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଅପାର ।
 ବ୍ରଜରେ ବହନ ଅଛି କରକା ଆବର
 ବିଦ୍ୟୁଲ୍ଲତା ପାଷାଣାଦି ସୁଗାଦି ଠାକୁର ।
 ସମସ୍ତ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାମରେ ବସାଇ
 ବୋଲେ ଭୁବୁରଜ ଦେଶ ପାଳୁଥିବେଯାଇ ।
 ଉତ୍ତମ ସୁଗନ୍ଧ ରଜା ଧର୍ମ ଅଛି କରି
 ଯାଗ ଯଜ୍ଞ କରିଅଛି ଦୃଢ଼ ବ୍ରତାୟୁଷ ।
 ସ୍ଵସାର ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ଯେତେ ଯେତେ ବ୍ରତ
 ସମସ୍ତହିଁ କରୁଛନ୍ତି ହୋଇଣ ଉଷତ ।
 ଯୋଗଭରେ ଦାନ ଧର୍ମ କରଇ ବିଶେଷ
 ଭୋଜନେ ତୋହନ୍ତି ବିପ୍ର ସାଧୁ ସନ୍ଥ ଶିଷ୍ୟ ।
 ଦେଖିଲେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅଳ୍ପ ଦାନ ସେ ଦିଅନ୍ତି
 ସେ ଯାହା ମାଗିଲେ ଦ୍ୟନ୍ତ ନକରଣ ନାସ୍ତି ।
 ଉତ୍ତମେ ପାଳିଲେ ସୁଖୀ ହୋଇବ ରଜନ
 ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଚରିତ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ ।
 ଭରଦ୍ଵାଜବଂଶିକ ସେ ବଜ୍ରଦେଶ ରଜା
 ସବ୍ଜନ ମିଳଣ କରନ୍ତି ପାଦପୂଜା ।
 ନରନର ଇଚ୍ଛାକରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ସୁଖ
 ନିନ୍ଦା ସେ କରଇ ତାଙ୍କୁ ନ ମଣଇ ଦୁଃଖ ।
 ମେରୁର ପରସ୍ତେ ସହେ ବଚନ ଗନ୍ଧାର
 ମନେ ଅମର୍ଦ୍ଦ ନ ଥାଇ ଅଟଇ ସେ ଛିରି ।
 ଏକଦିନେ ବିରାଡ଼ଲେ ନୃପ ଶିରୋମଣି
 କରିବା ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଠିବ ସେ ଧନ ।

ବିଗୁଣି ଏକଦିନେ ଦିଗବିଜେ କଲେ
 ଅନେକ ଦେଶର ଦ୍ଵିଜଗଣ ଅଶାଈଲେ ।
 ମଣିପୁରେ ସଭା ସେହୁ ଭିଆଇ ସଭର
 ନିର୍ମଳ ବିପିନ ସ୍ଥାନ ଅଟେ ଗଙ୍ଗାକୂଳ ।
 ଆସନେ ବସାଇ ବସେ ବଚନ ଉଚ୍ଚାର
 ଏମନ୍ତ ବିଗୁର ସେହୁ କରେ ଦଣ୍ଡଧାର ।
 ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ତାହା ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଥିବ
 ସବୁ ଶାସ୍ତ୍ର ମାନଙ୍କରେ ଗଣନା ହୋଇବ ।
 ନୃପତି ବଚନେ ଦ୍ଵିଜ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
 ଯାହା ପୁରୀ କର ଶୁଣ ତହିଁର ବିଧାନ ।
 ଅଶାଞ୍ଚ ବନ୍ଧନେ ତୁମ୍ଭେ ନବ ରୂପବର
 ଯାହାସେ ବୋଲିବେ ବାକ୍ୟ ଏସ୍ତରେ ସାର
 ଦ୍ଵିଜଙ୍କ ବଚନେ ରାଜା ବରଣିଲେ ଦୁଇ
 ନୈମିଷାରଣ୍ୟରେ ଯାଇ ମିଳିଲେ ଭାରିତ ।
 ଏକାସନେ ନବରୂପି ବସିଣ ଅଛନ୍ତି
 ତାହାଙ୍କ ପାଦ ପଦ୍ମରେ କରନ୍ତି ବିନତି ।
 ପ୍ରମାଣ କରିଣ ତହୁଁ ବୋଇଲେ ବଚନ
 ଶାରଙ୍ଗ ମନୁ ପେଶିଲେ ତୁମ୍ଭ ସନ୍ଧିଧାନ ।
 ବିଜୟ କରିବ ତୁମ୍ଭେ ଗଙ୍ଗାର ନିକଟ
 ସଭା ଭିଆଇଛୁ ରାଜା ଦେନ ସଙ୍ଗେ ଆଟ ।
 କରିବ ଶାରଙ୍ଗମାନ କରିଛୁ ବାସନା
 ବିଜେକଲେ ତହାଙ୍କର ଯିବ ଦୁର୍ଭାବନା ।
 ଶୁଣିଣ ଯେ ନବରୂପି ହରଷ ଅନୁର
 ନୈମିଷାରଣ୍ୟରୁ ତହୁଁ ହୋଇଲେ ବାହାର
 ମଣିପୁରେ ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ମିଳିଲେକ ଯାଇ
 ଦେଶିଣ ନୃପତି ତାଙ୍କୁ ଗୌରବେ ବସାଇ ।
 ଆସନେ ବସାଇ ବୋଲେ ବିନୟ ବଚନ
 ନୟନେ ନ ଘାରେ ନିଦ୍ରା ମନେ ଆର୍ତ୍ତ ଧ୍ୟାନ
 କେମନ୍ତେ ଏ ସିଦ୍ଧିମଧ୍ୟେ ଯୁଗ୍ୟାନ୍ତ ରହିବ
 କରାଇବା ଆମ୍ଭେ ତାହା ଯେମନ୍ତେ ବୋଲିବ ।
 ତୁମ୍ଭଜ୍ଞାନ ପ୍ରମାଣରେ ଯେଉଁ ଶକ୍ତିସାର
 ବିଗୁର କରିଣ କହ ତୁମ୍ଭେ ରୂପିବର ।
 ଅଗ୍ରସ୍ୟ ପୁଲସ୍ୟ ଭଗୁ ଭଗନା ଯେ ପୁଣି
 ଚାର୍ଗବ ଗୋମନ୍ତ ନାରଦ ଗୋମାଞ୍ଚ ଭଣି ।
 ଜନକ ସହଚ ନବ ରୂପିଏ ବସିଲେ
 ଏକ ମୁଖ ହୋଇ ସବେ ବିଗୁର ଯେ କଲେ

ନୃପତି ବିଗୁରୁଅଛି କରି ଦୃଢ଼ଜ୍ଞାନ
 ଆମ୍ଭେ ନବରୂପି ତାହା ଜାଣିବା କେସନ ।
 ନୃପତିର ହୃଦକଥା କେମନ୍ତେ ଜାଣିବା
 ଜାଣିଲେ ହୃଦର ଚିନ୍ତା ତାହାକୁ କହିବା ।
 ତେଣୁକରି ନବରୂପି ଧ୍ୟାନରେ ବସିଲେ
 ନରପତି ହୃଦ ଚିନ୍ତା ସକଳ ଜାଣିଲେ ।
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର କୁରୁବଳ ଅନ୍ଧ ଛସ ଦେଲେ
 ଏକଲକ୍ଷ ଆଠ ସପ୍ତ ବିପ୍ର ସମ୍ଭୁ ତୁଲେ ।
 ଅନ୍ଧ ଛସେ ଏକଲକ୍ଷ ଯେ ସ୍ଥାନ ମିଳନ୍ତି
 ଛତିଶ ବର୍ଷର ଧାର ନ ଇଚ୍ଛନ୍ତି ଜାତି ।
 ଯେ ଯାହା ପାଇଲେ ତାହା ଦେନଶ ଚଳିଲେ
 ତେଣୁକରି କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ନାମ-ବୋଲାଇଲେ ।
 ଏମନ୍ତ ଦେଶି ନୃପତି ମନେ ଅଛି ଭାବ
 ଉତ୍ତମ ସ୍ଥାନରେ ହାଟ ପେଣ୍ଠ ବସାଇବ ।
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରାୟେ ମନେ କରିଛୁ ଧାରଣା
 ଏମନ୍ତ ବିଗୁର କରି କରିଛୁ ସାବନା ।
 ଆମ୍ଭେ ନବରୂପି ନବ କର୍ମ ଭିଆଇବା
 ରାଜା ବାକ୍ୟେ ଯୁଗେଯୁଗେ ଶକ୍ତି ରଖାଇବା
 ଅଗ୍ରସ୍ତେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ କରାଇବା ହାଟ
 ପୁଲସ୍ୟ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ କରାଇବା ପେଣ୍ଠ
 ଭଗନା ବୋଇଲେ ହରି ଧନ କରାଇବ
 ଦେବ ଯାହା କରିବାକୁ ଭଗୁରୂପି ସାବ ।
 ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନର ସହଚାର ଚାର୍ଗବ ଭିଆଇ
 ରାଜାହାରେ ନ୍ୟାୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଗୋମନ୍ତ କରାଇ ।
 ନାରଦ ବଚନେ ବିଭା ସମ୍ଭାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଗୋମାଞ୍ଚ ବାଣିଜ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଗୁହାରିଲେ କଥା ।
 ଚଉର୍ଥ୍ୟ ସହଚାର ରୂପ ଜନକ ଯେଭେଳ
 ବ୍ୟାସଦେବ ଜୈମିନୀକୁ କହିଲେ ବୁଝାଇ ।
 ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣ କଲି ପ୍ରାକୃତେ ଲିଖନ
 ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣି କହେ ରାଣ ନାରାୟଣ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବିଷ୍ୟପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
 ସମ୍ବାଦେ ନାମ ପଞ୍ଚଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ

କ୍ଷେତ୍ର ଶିଖାୟ

ଅଗସ୍ତ୍ୟ, ପୁଲସ୍ତ୍ୟ, ଭୀଷନ ଏବଂ

ଭଞ୍ଜମୁନିଙ୍କର କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର

ସମ୍ବନ୍ଧେ ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ

ବ୍ୟାସଙ୍କ ପାଦ ଧରିଣ ବୋଲେ ଜଳମିନି
ଏଥୁଅନ୍ତେ କବା କୃତ୍ୟ କଲେ ନୃପମଣି ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ

ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନିବର
ନବରୁଷି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏମନ୍ତ ହୃଦର ।
ତଦନ୍ତରେ ନବରୁଷି କନ୍ଧନ୍ତି ରାଜାରେ
ଯାହା ପୁରୀ କଲୁ ଶୁଣି ମନ ଆନନ୍ଦରେ ।
ଯେଉଁ ଖଣି କରାଇବୁ ନବଧା ପ୍ରକାର
କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରର ଉପମା ଦେବେ ଏକ୍ଷିତର ।
ଆମ୍ଭେ ନବରୁଷି ନବବଧୁ କରାଇବୁ
ହୃଦରେ ବିରୁଦ୍ଧ କରି ସମ୍ମତ ହୋଇବୁ ।
ରାଜା ରୁଷିଙ୍କର ବାକ୍ୟ ପରମ ଆନନ୍ଦ
ପାଇ ସାର ବୁଦ୍ଧି ପାଶ୍ଚ ଲଭିଲୁ ବିନୋଦ ।
ଅଗସ୍ତି ରାଜାର ଆଗେ କହି ଧର୍ମବାଚ
ତୋ ଗ୍ରାମେ ବସାଅ ନୃପ ଏକଗୋଟି ହାଟ ।
ସୁସ୍ଥାନ ଦେଖିଣ ତାହା କରାଅ ନିର୍ମଳ
ଚଉପାଶେ ଆସ ଯେହ୍ନେ ସୁଧାସମ ଜଳ ।
ରୁଚି ଯେ କୌଣିକ ବୃକ୍ଷ ଆବର ବକୁଳ
କଦମ୍ବ ଯେ ନାଶକେଳ ଖର୍ଜୁରାଦି ତାଳ ।
ଶୁଭଦିନ ବିରୁଦ୍ଧି ସକଳୁ କରିବ
ଗ୍ରାମ ନାମେ ମଣିପୁର ହାଟ ବସାଇବ ।
ଆଦ୍ୟ ବୈଶାଖମାସରେ ପଣ୍ଡିତ ବାସରେ
ପୁଷ୍ୟ ନାମରେ ନକ୍ଷତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର କର୍କଟରେ ।
ଗୁଆ ଦେଇ ବେପାରକୁ କରିବ ବରଣ
ଡାକ ହୋଇଯିବ ରାଜ୍ୟେ ଦିଅନ୍ତେ ଘୋଷଣ

ଦହି ଦୁର୍ବ୍ୟ ଛେନା ଖଣ୍ଡ ମଧୁ ଛୁରିଯେତେ
ନାଶକେଳ ନାନା ଫଳ କଦଳୀ ସହିତେ ।
ସୁଗନ୍ଧ ମଧୁ ଲବଣ ବଦଣ୍ଡ ଡାଳିମ୍ବ
କପିଭୂଅ ଜେଉଟ ବେଲ ଟଣ୍ଡା ଜମ୍ବୁ ଆମ୍ବ ।
କଞ୍ଚା ପରିଆଦି ଯେତେ ବାଉଁଶ ସହିତେ
ବଦ ମୁଦି ମାଳ ଆଉ ବସୁମାନ ଯେତେ ।
ଶାକ କନ୍ଦମୂଳ ଆଦି ନାନାବିଧ ଖଡ଼ା
ବିନ୍ଦୟ କରବେ ନେବେ ଯେ ଯାହାରଲେଡ଼ା
ହରିଧୂନ ଟମକରେ ସବଜାତି ଥାଇ
କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ସମାନ ଏ ବାରଣ ନୁହଇ ।
ଅଗସ୍ତି ବଚନେ କ୍ଷିତି ମଧ୍ୟେ ନୋଇ ହାଟ
ଦେଶ ଘୋଷ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ହୋଇବପ୍ରକଟ
ଶୁଣିଣ ନୃପତି ତହିଁ ସନ୍ତୋଷ ଲଭିଲେ
ମନରେ ସକଳୁ କରି ହାଟ ବସାଇଲେ ।
ଶାରଙ୍ଗ ମନୁ ଅଗ୍ରତେ ଧୂଳସ୍ତ୍ରୀ କହନ୍ତି
ହୃଦୟରେ ଯାହା ଲଜ୍ଜା ଶୁଣି ନରପତି ।
ସବ ଖଣି ପରେ ଯେ ବାଟ ଅଟେ ବହୁଶ୍ରେଷ୍ଠ
ସୁପଥ ଦେଖିଣ ରାଜା ବସାଅ ହେ ପେଶୁ ।
ଗଙ୍ଗାଆଦି ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ରହସ୍ୟ ଦୃଢାବନ
ଯେଉଁ ପଥରେ ଯାଆନ୍ତି ସାଧୁ ସନ୍ଥଜନ ।
ଧର୍ମର ନିମନ୍ତେ ଧର୍ମଶାଳା ଗୃହକରି
ସବ ଧର୍ମେ ମନୋରମ ଗଢ଼ି ତୃଷ୍ଣା ହରି ।
ପେଶୁରେ ଶ୍ରେୟେଇଶାଳା ଆବର ପାଚେଣ
ଏହିମତେ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଠାବମାନ କରି ।
ଗଡାଗଡ ଜନମାନେ କରିବେ ରକ୍ଷନ
କ୍ଷେତ୍ରନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ଲଭିବ ସୁପୁଣ୍ୟ ।
ଶେଷର ତତ୍ତ୍ୱ କହିବା ଗଢ଼ି କରି ସ୍ଥିର
ବ୍ରହ୍ମେ ବ୍ରହ୍ମନ୍ୟାସ ଜ୍ଞାନ ରସର ସାଗର ।
ମନକୁ ସଜାତି କରି ବଞ୍ଚୁରନ୍ତୁ ହାରେ
ଅନ୍ତକୁ ଚଳାଇ ନେବ କଳ୍ପନା ଚଟୁରେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ହାଣ୍ଡିରେ ଶାନ୍ତି ଜଳ ପୂର୍ଣ୍ଣବ
ଇନ୍ଦ୍ରିୟନ କରି ରୁଚିହାର ଜାଳ ଦେବ ।
ପତିଶ ପ୍ରକୃତି ଯେ ତିଡ଼ଣ ପରିମଳ
ମନ ଦବ୍ୟ କର୍ତ୍ତା କର୍ମେ କରାଇ ତଣ୍ଡୁଳ ।
ବିବେକ ଲବଣ କରି ବିତପନ କର
ଚେତନା ପ୍ରେମଣ କରି ବିଚ୍ଛୁଅ ପତର ।

ସମତା ଦୃଷ୍ଟି ତୁଳସୀ ଓଁ କରାରେ ଶ୍ରେଣୀ
 ସତ୍ୟ ଶାନ୍ତି ଠାକୁରକୁ କରାଅ ସଫୋଗ ।
 ନୈବେଦ୍ୟର ଅନ୍ତେ ଏହା ଗ୍ରହଣ କରିବ
 ମନରେ ଏମନ୍ତ ତୁହି ବୁଝି ରାଜଦେବ ।
 ଏ ଅଳ୍ପ ଖାଇଲେ ଯୁଗେଯୁଗେ ଅଜ୍ଞାମୁର
 ନୃପଆଗେ ପୁଲସ୍ୟ ଯେ କହି ପେଶୁଧାର ।
 ଛତିଶ ଜାତ ମିଳଣ ରାଜପେଶୁ ଯୁଥେ
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାନ ବାରଣ କି ଏଥେ ।
 ଏ କୀର୍ତ୍ତି କରାଅ ରାଜ୍ୟେ ସକଳୁ ଯେ କର
 ଯୁଗ ଯୁଗକୁ ନୀରତି ରହିବ ତୋହରି ।
 ଉତ୍ତମାର୍ଘ୍ୟ ମିଳିଲେ ନୃପତି ଆଗର
 ଏକହିଁ ନୀରତି ଅଛୁ ସଫାରରେ ସାର ।
 ପୂର୍ବ ବାସନାରେ ଯେବେ କରନ୍ତି ନୀରତି
 କଲ୍ପଜନ ଯୁଗେଯୁଗେ ସମାବେ ଆଆନ୍ତି ।
 ଏଥିର ବିଧାନ ନୃପ ମନ ଦେଇ ଶୁଣ
 ଯେ ନାମ ଶ୍ରବଣେ ପାପ ହୁଅଇ ମୋତନ ।
 ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣର ପଞ୍ଚମ ପୁରାଣ ।
 ଶ୍ରୀରାଗବତ ବୋଲଣ ଅଟେତାର ନାମ ।
 ହରିନାମେ ହରି ହାଟ ସୁସ୍ଥାନେ କରିବ
 ସପ୍ତଦିନେ ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଯେ ନିଶ୍ଚୟ ବଢ଼ାଇବ ।
 ଯି ପୁର ବେଦର ପ୍ରାୟେ ଶୋଳ ଶୋଳଜଣ
 ଜଣେ ଜଣେ ଗ୍ରନ୍ଥ ଦେଇ ଦେବପାଦ୍ୟାସନ ।
 ଏକମୁଖ ହୋଇ ସବେ କରିବେ ଗାୟନ
 ଦ୍ଵିତୀୟ ଛବି ବୈକୁଣ୍ଠ ସତ୍ୟର ଭୁବନ ।
 ବ୍ରହ୍ମଦର୍ଶୀ ଜନମାନେ କର୍ଣ୍ଣ ଡେଇଁଥିବେ
 ଯେ ଯାହା ଇଚ୍ଛାରେ ନାମଗ୍ରନ୍ଥରେ ଭରିବେ
 ଅବାରଣ ଭୂମି ସେହୁ ବାରଣ ନ ଥାଇ
 ଶାରଙ୍ଗମୁ ଅଗ୍ରତେ ଉପନା କହଇ ।
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରର ସମାନ ହରିହାଟ ଜାଣି
 ରାଜି ବଚନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୃପଶିଖା ମଣି ।
 ଭଗୁମୁନି ବୋଲେତୁ ଶୁଣ ରାଜବଳା
 ଯାହାମୁଁ କହିବ ତାହା ହୃଦପଦ୍ମେ ଗଳା ।
 ସବୁ ଯାହାମାନଙ୍କରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେହୁହୋଇ
 ମୂଳାଧାରେ ବଶୁଭାସ୍ତ୍ରା ଇତିହାସେ କହି ।
 କୁମ୍ଭମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ତଥ୍ୟ
 ଶ୍ରବଣା ନାମେ ଋଷ ମୁଣେ ଚନ୍ଦ୍ରସ୍ଥିତି ।

ଶିବଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ବନ୍ଦ କର ଅବଧାନ
 ପ୍ଳାପିଣ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଲିଙ୍ଗ ଶ୍ରେ ଆଦେଶଣ ।
 ମନ୍ତ୍ରପଞ୍ଚ ବିଜୟ କରି ବେଦ ବିଧି ଦେନ
 ମାତୃକାନାମ୍ୟସରେ ଜୀବନାସ ପରିମାଣି ।
 ଏକ୍ରତରଫଳ ଶ୍ରୁତି ଅଛଇ ଅପାର
 ରାମେ ଉଜାଗର ହୋଇ ଜାଳବ ଜାଗର ।
 ଗଣ୍ଡୁକ୍ଷ ମାତକ ଜଳ ଶିବଉପାସକ
 ଗ୍ରହଣ କରିବ ମନେ ପୁର ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖ ।
 ଏହି ବ୍ରତ କରାଅ ହେ ନୃପ ଶିବେମଣି
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଦେବ ଯାତା ସମ ଏହାଜାଣି ।
 ଯୁଗେ ଯୁଗେ ତୁମ୍ଭରଟି କୀର୍ତ୍ତି ରହିଥବ
 ପାତାଳଭେଦୀ ଅଟନ୍ତି ନାମ ସଦାଶିବ ।
 ଭବ୍ୟ ପୁରାଣ ଏହା ସାରସ୍ଵତ କହି
 ବ୍ୟାସଦେବ ଜୈମିନିଙ୍କ କହିଲେ ମଣାଇ ।
 ଗଙ୍ଗାଧରପାଣି ଭବ ଗୋହର ଚରଣ
 ବିଷ୍ଣୁର ମହାମା ମୁଣେ କରଇ ଗାୟନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବ୍ୟପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
 ସମ୍ବାଦେ ନାମ ଷୋଡ଼ଶୋଧ୍ୟାୟୁ

—*—

ସପ୍ତଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଗାର୍ଗବ, ଗୋମନ୍ତ, ନରଦ, ନେମଞ୍ଚ
 ଏବଂ ଜନକ ପାଞ୍ଚ ରଷିଙ୍କର
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ

ଜୈମିନିରୁବାଚ

ଜଇମିନି ବୋଲୁଛନ୍ତି ବ୍ୟାସ ପାଦଧର
 ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଚରିତ କହ ତପସ୍ଵରା ।
 ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାଚ
 ବ୍ୟାସମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣମୁନିବର
 ଶାରଙ୍ଗ ନୃପତି ଆଗେ ଗାର୍ଗବ ଉତ୍ତର ।

ବୋଲନ୍ତି ସେ ରଖିବର ଶୁଣ ନୃପପୁର
 ସବ ଧର୍ମପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠମୋହୁବ ଚରଣ ।
 ଯେମାନେ ଦ୍ରୁପଦେ ରତ ସବଦା ଅଟନ୍ତି
 ତମୋଗୁଣ ଦୁରକର ସମ ତାଙ୍କ ଶକ୍ତି ।
 ପଦାର୍ଥ ଅଣାଇ ନୃପ ଉଣ୍ଡାର ଭେଦକୁ
 ମହୋହୁବ କର୍ମପଳେ ଯଶ ତୁ ଲଭିବୁ ।
 ପାପଜ ସହକେ ଯେତେ ଦୁଷ୍ଟ ଚାହିଁମାନ
 ଜ୍ଞାନଜ୍ଞାନକର ଦୋଷ ଦୃଷ୍ଟି ମୋଚନ ।
 ଗୋଷ୍ଠି କରି ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର କରିବ ଗାୟନ
 ଉଣ୍ଡାର ପାକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ୍ତୁରେ ଅର୍ପଣ ।
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର କରାଇବ ଜାତି ନ ବଞ୍ଚିବ
 ଯେ ବାରଣ କରେ ବ୍ୟାଧି ଜନ୍ମର ତାହାର ।
 ଏହି କର୍ମ ଦୁଃଖୀୟ ଯେମାନେ କରନ୍ତି
 ତୌରାଣୀ କୃଷ୍ଣରେ ଦଣ୍ଡ ଯେମାନେ ଲଭନ୍ତି ।
 ମହୋହୁବ ବଧ ଯେବେ କରୁ ନୃପବର
 ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତର କର୍ତ୍ତା ରହିବ ତୋହର ।
 ମନଜ୍ଞନେ ପୁରୁଷ ତୁ ଅଜ୍ଞାନକୁ ତେଜ
 ସୁଜ୍ଞାନ ପଥରେ ଚିତ୍ତ ହୃଦୟ ଥିବୁ ହେଜ ।
 ଗୋମନ୍ତ ବୋଇଲେ ରାଜା ଶୁଣ ଧୀରମନେ
 କରାଇବା କର୍ତ୍ତା ପଥ ଯେନ ତୁ ସୁଜ୍ଞାନେ ।
 ସବଶ୍ରେଷ୍ଠତର ବସ ଅଟେ ରାଜଦ୍ବାର
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଧନ ଦେନ ତହିଁ ଆନ୍ତ ନରନ୍ତର ।
 ସେ ହାରେ ପରମ ଗତି ଅବାରଣ ଭୂମି
 ନ୍ୟାୟେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ସମ ରାଜସଭା ଜାଣି ।
 ତୁହି ସେ ଶାରଙ୍ଗ ମନୁ ନୃପତି ବୋଲନ୍ତି
 ଅବାରଣ ତୋର ସଭା ଆଜ ଦିନୁ ହେଉ ।
 ସାଲ ସମ୍ବତ୍ସର ପୂଜା ଅଙ୍କ ତୁ କରିବୁ
 ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତରେ ତୁହି କର୍ତ୍ତା ରଖାଇବୁ ।
 ଏଥୁଅନ୍ତରେ ମିଳିଲେ ନାରଦ ଗୋସାଇଁ
 ବୋଇଲେ ହେ ନୃପବର ଶୁଣ ମନଦେଇ ।
 ତୁ ଯାହା ବୋଇଲୁ ଦେଶ କର୍ତ୍ତା ରଖିବାକୁ
 ଯେମନ୍ତେ ରହିବ ନାମ ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତକୁ ।
 ସେ ଯାହାର ମନୋମତ ପତି ପତ୍ନୀ ହୋଇ
 ପ୍ରକାଶିବା ବେଦ ବିଦ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମା ହସ୍ତେ ଦେଇ
 ବିବାହ ହୋଇବେ ସବେ ବେଦର ବିଧାନେ
 କନ୍ୟା ପିତା ସମର୍ପିବ ଆନନ୍ଦ ମନେ ।

ଯେତେକ ବିଧାନମାନ ନାରଦ କହିଲେ
 ବରଯାହୀ ପଣେ ସୈନ୍ୟ ଗଣନା ନଗଲେ ।
 ନ୍ୟାୟ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ସମ ବିବାହ ଉତ୍ସବ
 ସେ ସ୍ଥାନରେ ନ ଆସି ଜାତିଶୂର ଭେଦ ।
 ରୋମାଞ୍ଚ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନୃପସାଇଁ
 କର୍ତ୍ତା ବିଧାନ ବାକ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ବୋଲଇ ।
 ଯେଉଁସ୍ଥାନେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇ ନାନାଜାତି ହୋଇ
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ସମ ସେହୁ ବାରଣ ନୁହଇ ।
 ସସ୍ତ୍ରଜନ ବିଲେକନେ ହରେ ସବ ପାପ
 ବହୁ ଲୋକ ଦୂର ହୁଏ ନ ଲଗଇ ତାପ ।
 ରୋମାଞ୍ଚଭୂମି ବଚନେ ଶାରଙ୍ଗ ନୃପତି
 ବାଣିଜ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ଦେଲେ ଅନୁମତି ।
 ଜନକ ଶାରଙ୍ଗ ଆଗେ କହିଲେ ବଚନ
 ଇତିହାସ ଦୃଢ଼ ବାକ୍ୟ ଅନ୍ୟେ ପୁରାତନ ।
 ନବମୁନି ଯେଉଁ ଶାସ୍ତ୍ରମାନ ପ୍ରକାଶିଲେ
 ଜୀବକର ଉପକାରେ ହୋଇ ଗୁରୁତୁଲ୍ୟେ ।
 ନାନା ଜାତି ମିଳି ତୌରପଣ ଆଚରନ୍ତି
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ସମ ନ୍ୟାୟ ନ ଲଢ଼ନ୍ତି ଜାତି ।
 ଏକପାତେ ବଧୁମତେ କରନ୍ତି ଅଶନ
 ଯେମନ୍ତ କି ନାବେ ଅଶ୍ବେ ନ ଆଇ ବାରଣ ।
 କାଷ୍ଠ ତରୁ ଲୁଣ ଗଜପୁଷ୍ପେ ନ ବାରନ୍ତି
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ସମାନେ ଏମାନେ ବୋଲନ୍ତି ।
 ନବରଞ୍ଜିତାରୁ ଶୁଣି ଶାରଙ୍ଗ ରାଜନ
 ପାଦେ ପଡ଼ି ବାରମ୍ବାର କଲେକ ପ୍ରଣାମ ।
 ନେମିଗାରଣ୍ୟକୁ ନବରଞ୍ଜି ଚଳିଗଲେ
 ସବ ଦ୍ବିଜମାନେ ତତ୍ତ୍ଵ ଆଶ୍ରମେ ଗମିଲେ ।
 ନବରଞ୍ଜି ବାକ୍ୟ ପାଳି ଶାରଙ୍ଗ ନୃପତି
 ବଙ୍ଗଦେଶେ ଗୋଟି କଲେ ଅଶେଷ ବିଭୁତି ।
 କଳିଙ୍ଗଦେଶେ ରାଜା ହରିବଂଶୀ ହୋଇ
 ବାରକିଶୋର ବୋଲଣ ନାମ ସେ ବୋଲଇ ।
 ସୁଖେ ସେ ପାଲଇ ଦେଶ ବାରଧର କଲେ
 ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ସୁଖ ଚିନ୍ତେ ନରନ୍ତରେ ।
 ରତ୍ନଜାଣି ଇନ୍ଦ୍ର ଦେଶେ ଜଳ ବରଷଇ
 ଶ୍ୟାମଲ ପ୍ରଜାମାନେ ସୁଖେ ଆନ୍ତ ରହି ।
 ସହସ୍ରେ ପୁରୁଷ ହୋଇ କଳର ରାଜନ
 ବିଜଟାର ପୁତ୍ର ତାଙ୍କୁ କରବେ ଦଳନ ।

ବହୁତ ରୂପରେ ବିଜେ ଶ୍ରୀନଳନାଥବ ।
 ଘୋରନଳ ଭିଆଇବେ ମାତେ ବହୁ ଗଦ ।
 ପୁଅଥକୁ ଗୁଡ଼ି କୁପଥରେ ଗଢାଗଦ
 ଅତିଅନ୍ୟାୟରେ ନୁହେଁ କରାଇବେ ହତ ।
 ବୃହସ୍ପତି ନିଜାଶ୍ରମେ ଶନି ହେବେ ରଜା
 ଉଚ୍ଚକୁଳ ହେବେ ନ୍ୟୁନ ମାତ ପାଇ ପୂଜା ।
 ମାନସଜନେ ନ ମାନବେ ଅପକର୍ମ କରି
 ବେଦବାକ୍ୟ ନ ମାନବେ ପାପ ନ ବିଚାର ।
 ପମ ଧର୍ମ ନ ବିଚାର ଶୟ୍ୟ ଅଧିପତି
 ପୀଡ଼ିବେ ଗୁପ୍ତ ମାର୍ଗେ ନ ପାରିବେ ତେଜ ।
 କବି ବର୍ଣ୍ଣାକନାଭଜ ଦେଶର ରାଜନ
 ଦ୍ରାବିଡ଼େଶ୍ୱର ବୋଲଣ ତାହାଙ୍କର ନାମ ।
 ପ୍ରଜାଙ୍କ ବିକଳ ହୃଦେ ନ ପାରଇ ସହ
 ନରନ୍ତର ମୁଖେହର ନାମ ଘୋଷୁଥାଇ ।
 ଜଗତ ଶିଶୁର ପ୍ରଭେ ତୁମ୍ଭେ ଆଦିମୂଳ
 ନମୋନମ ଆଦିମୂଳ କରୁଥା କୁଶଳ ।
 ନବଶତ ପୁରୁଷ ସେ ହୋଇବେ ରାଜନ
 ଧର୍ମାଧିପ ପଦେ ସେହୁ ହେବେ ଧାରାସନ ।
 ଶାରଙ୍ଗ ପଦ୍ମରେ ଦିନେ ବିଜେକରିଯିବ
 ଦେବଗଣଙ୍କୁ ପାଇଣ ଦର୍ଶନ କରିବ ।
 ଦେଖି ଦେବଗଣ ସେହୁ ବହୁବ ବିସାରି
 ସକଳସମ୍ପଦ ଗୁଡ଼ି ଦେଖି କରି ତ୍ୟାଗ ।
 ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ରରେ ମେରୁ ପୃଷ୍ଠରେ ରହିଣ
 ବିରୁଧାଦିମାନଙ୍କୁ ସେ କରିଣ ଦର୍ଶନ ।
 ମାୟା ମୋହ ଦୁରନ୍ତର ପଦ୍ମଜନ୍ତୁ ଅଗ୍ନି
 ବ୍ରାହ୍ମଜନ୍ତୁ ଶେଷ ଜାଣି ଚନ୍ଦ୍ର ହୃଦଗତେ ।
 ତେପ୍ରଶ୍ନଗଣ୍ଡା ଯୁଗରେ ସୁଧର୍ମୀ ସଭାରେ
 ପୁଣିଜାତ ହୋଇଲେ ସେ ସିଂହଳ ଦ୍ୱୀପରେ
 ରାଧାକାନ୍ତ ବୋଲିଛନ୍ତି ସାଧବ ଗୃହରେ
 ତାହାର ପତ୍ନୀ ସୁଦେବୀ ଜାତ ତା ଉଦରେ ।
 ବିଜ୍ଞାନାସ ଶୁକୁପସ ଦଶମୀ ପେ ତପ୍ତ,
 ଶାବବାର ଦିବସର ବେଳ ନବଘଟି ।
 ରେବଣା ରକ୍ଷ ସେ ଦିନ ତନ୍ତ୍ରମାନେ ଥାଇ
 ନବଗ୍ରହ ଶୁଭ ଘରେ ଛନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥିର ହୋଇ ।
 ଜାତକର୍ମ କରାଇଲେ ବେଦ ଅନୁବ୍ରତମ
 ପଞ୍ଚଆତି ସଠିଘର ଉଠିଆର ଦିନେ ।

ଦଶହାସ ବେନପସ ଲେହଣ ଅଟେ
 ଶୁଭେ ନୟନ ନୟନ ପୁଅ ବଡ଼ଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ।
 ଅକଳିତ ସମ୍ପଦ ସେ ଅମୋହ ଭଣ୍ଡାର
 ଦାଣ୍ଡା ଓଟ ଶଗ ମୁଗ ପିକ ସେ ମୟୂର ।
 ନାନାଜାବ ପାଳିବାରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରଦ୍ଧାଥାଇ
 ବ୍ୟାସଦେବ ଜୈମିନିଙ୍କୁ କହଲେ ବୁଝାଇ ।
 ଭବିଷ୍ୟଦୁପାଶେ ସପ୍ତଦଶ ଅଧ୍ୟାପାର
 ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣିକୁ ହେ ରଖ ତତ୍ତ୍ୱଧର ।
 ଭତି ଶ୍ରୀ ଭବିଷ୍ୟଦୁପାଶେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
 ସମ୍ପାଦେ ନାମ ସପ୍ତଦଶୋପାୟଃ

—*—

ଅଷ୍ଟାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

କଳିଙ୍ଗଦେଶ ନରପତି ଗଙ୍ଗାଧର
 ରାଜାର ପୁତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥର
 ଜନ୍ମ ବିବରଣୀଦ

ଜୈମିନିରୁବାଚ

ଜୈମିନି ବୋଲନ୍ତି ବ୍ୟାସଦେବଙ୍କ ଆଗରେ
 ସିଂହଳ ଦେଶେ ସାଧବ ଜେଉଁ କୃତ୍ୟକଲେ ।
 ଏଥିର ଚରିତ ମୋତେ କହ ତପୋବନ୍ତ
 ତବ ମୁଖରୁ ଶୁଣିଲେ ହୋଇବ ପବନ ।

ବ୍ୟାସ ଦେବ ଉବାଚ

ବ୍ୟାସଦେବ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣି ମୁନିବର
 ପାହା ପୁଜା କଲୁ ଶୁଣି ଚଉକର ସ୍ଥିର ।
 ହିମା ହିମା ହେଲା ତାର ଦ୍ରାବଣବସ୍ତ୍ରର
 ଜଗନ୍ନାଥ ନାମ ଅଟେ ସାଧବ କୁମର ।
 ଅକଳିତ ଧନ ତାର କଳନା ନ ପାଇ
 ଦିନକୁ ଦିନ ସମ୍ପତ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ।
 ସିଂହଳ ଦେଶରେ ତାର ପୁଣ୍ୟତ ଉଠିଲ
 କାମାକ୍ଷୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ଦାନେ ପୂଜିବାକୁ ଗଲ ।
 ଉପରୁର ଦେବୀ ସେ ପୂଜୁ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ
 ପ୍ରଧାନ ହୋଇଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା ଘର ।

ମାନ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ମୁହିଁ ଦେବ ତୋତେବର
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲି ତୋତେ ଅଳ୍ପ କୁମର ।
ଶୁଣିଣ ବୋଇଲି ତହିଁ ସାଧବ କୁମର
ସେବାଇଚ୍ଛା ଦିଅ ବର ଅଳ୍ପ ମନର ।
କୁମର ବଚନ ଶୁଣି କାମାକ୍ଷୀ ବୋଲନ୍ତି
ସେ ତୋହର ପତ୍ନୀ ହେବ ଶୁଣ ଦେଇ ମତି
ତୋହର ପତ୍ନୀ ନିବାସ ସଦାଶିବ ଗ୍ରାମ
ସଦାନନ୍ଦ ବୋଲି ସାଧୁ ବଢ଼ଇ ସୁଜନ ।
ନବଲକ୍ଷ ଦନ୍ତୀ ସେ ପଦାତି ଖବ ଖବ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଭଣ୍ଡାର ସବ ଇଷ୍ଟ ସଦାଶିବ ।
ଜଳଛନ୍ଦ ଅନୁଦାନ ଦିଏ ନିତ୍ୟ ପୁରେ
ବସ୍ତ୍ର ବଜ୍ରଜନ ଦେଖି ସେବଇ ପୟରେ ।
ସବ ଧର୍ମ କରେ ସେହୁ ସଫଳ କରଣ
ପୂର୍ବ ଦୁଷ୍ଟ ଚନ୍ଦ୍ର ତାର ନାହିଁ ସେ ନନ୍ଦନ ।
ରସବତୀ ନାୟିକା ତା ଅଟଇ ସୁମତି
ତାଠାରୁ ଜନ୍ମିଲୁ କନ୍ୟା ନାମ ସୁଲକ୍ଷଣ ।
ସୋଡ଼ସ ବୟସୀ ସେହୁ ଅଟଇ ସୁବତୀ
ତୋହର ନାୟିକା ସେହୁ ତୁ ତାହାର ପତି ।
ସହସ୍ର ପୋଜନ ପଥ ସମୁଦ୍ର ପାରି
ପୁଷ୍ପବାସେ ପିତାତାର ବରଅଛି ବର ।
ତୁ ଗଲେ କନ୍ୟା ତାହାକୁ ନ ହୋଇବ ବିଷ
ତୋତେ ବରଣ କରିବ ଦେଖିଣ ତୋଶୋଭା
ତାହାକୁ ବିଷ ହୋଇଲେ ଶୁଣିରେ କୁମର
ପାଇବୁ ଅଶେଷ ସୁଖ ରତନ ଭଣ୍ଡାର ।
ସୂର୍ଯ୍ୟାସ ସହସ୍ର କନ୍ୟା ପଡ଼ିଲୁ ଦେବ
ଅଶ୍ଵତ୍ତୀର ପବନ ସେ ତୋହର ହୋଇବ ।
ଶୁଣିଣ କୁମରମଣି ଲଭିଲୁ ହରସ
କେମନ୍ତ ଯିବଇଁ ମୁହିଁ ଏତେ ଦୂର ଦେଶ ।
କୁମର ବଚନେ ମାତା ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
ଅତିଥି ରୂପରେ ତୁହି କରୁ ଗମନ ।
ପଥ କଢ଼ାଇଣ ତୋତେ ମୁହିଁ ହେନିପିତ
ସଦାନନ୍ଦର ଗ୍ରାମକୁ ପଥ କହିଦେବ ।
ଏହା ଶୁଣିଣ କୁମର ବାହୁଡ଼ି ଅଇଲ
ଆସନ ଶୟନ ବସ ପରାୟେ ମଣିଲ ।
ନିଦ୍ରା ନ ମାଡ଼ଇ ତାକୁ ବେନି ନୟନରେ
କେବଳ ମତି ରହିଲ ସତ୍ୟସୀ ଠାରେ ।

ଆରଦନ ଶ୍ରମଆର୍ତ୍ତ ବାହାର ହୋଇଲ
ଗ୍ରାମର ଉପାନ୍ତ ଗ୍ରାଣ ଯାଇଣ ବସିଲ ।
ଦିନରୂପ ହୋଇ ଦୁର୍ଗା ତା ପାଶେ ମିଳିଲେ
ସଦାନନ୍ଦର ଗ୍ରାମକୁ ପଥ କହିଦେଲେ ।
ଗ୍ରାମରେ ପଶି କୁମର ବିଚାର କରଇ
ମାଳାକାର ଗହ୍ଵଠାରେ ପ୍ରବେଶିଲ ଯାଇଁ ।
ମାଲୁଣୀର ଧର୍ମପୁଷ୍ପ କୁମର ହୋଇଲ
ସଦାନନ୍ଦ ସାହୁ କଥା ସକଳ କହିଲ ।
ସୁଲକ୍ଷଣ କଥାସବୁ କହେ ତା ଆଗର
ମାଲୁଣୀ ବୋଇଲି ତୁହି ଶୁଣିରେ କୁମର ।
ମାତାପିତା କେ ତୋହର କେଉଁଦେଶେ ଘର
କେତେଦୂର ଅଟେ ପଥ କବା ବ୍ୟବହାର ।
ମାଲୁଣୀବଚନେ କହି ସାଧବ ନନ୍ଦନ
ସିଂହଳ ଦେଶରେ ଘର ପିତା ମହାଜନ ।
ରାଧାକାନ୍ତ ବୋଲି ଅଟେ ଜନକର ନାମ
ସୁଦେଶ ଅଟଇ ମାତା ମୁଁ ତାର ନନ୍ଦନ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ମୋର ନାମ କାମାକ୍ଷୀ ସେବିଲ
ତାହାଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ମାନ ଏଥକୁ ଅଇଲ ।
ସେବେ ମୋତେ କୃପା କରିପାରୁ ଧର୍ମ-ମାତ
ସୁଲକ୍ଷଣ ପାଶେ ମୋର ଦିଅ ନେଇ ପସ ।
ମୋହର ଆସିବା ତାକୁ କହିବୁ ତୁ ଯାଇ
ମୋହ ଆସିବାକୁ ସେହୁ ଅଛି ବାଟ ଗୁହଁ ।
କୁମର ବଚନ ଶୁଣି ମାଲୁଣୀ ହରସ
ଲେଖା ନେଇ ଦେବ ମୁହିଁ ସୁଲକ୍ଷଣ-ପାଶ ।
ମନରେ ଚିନ୍ତା କରିଣ ଲେଖିଲ କୁମର
ଆଦି ଅକ୍ଷର ଜାଣିବ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶାକ୍ଷର ।
ମୋହର ମନ ଅଛଇ କେତକର ଫୁଲେ
ତେମନ୍ତ ସୁବାସ ଅଛି ତୋହର ଶୟରେ ।
ତୁଳସୀର ମାଳାକଣ୍ଠେ ଭୂଷିତ ଅନନ୍ତ
ନବତନ ସୁବା ନାଶ୍ୟ ମୋହର ତେମନ୍ତ ।
ଦେଖି ନାହିଁ ତୋତେ ମୋର ଏ ବେନିନୟନ
ଲେଖିଲି ପସ ମୁହିଁ ହୋଇଣ ଅଧୀନ ।
ଭେଟିଲେ ନୟନ ମୋର ପରସ ହୋଇବ
ଟମକ ସୁରୁପୀ ତୁହି ସେନ ମୋର ଶ୍ରବ ।
ହତଶିଷ୍ୟ ହୋଇଅଛି କର ମୋତେ ରକ୍ଷା
ରକ୍ଷା କରଇଣ ମୋର ପୁଣ୍ୟ ମନୋବାଞ୍ଛା ।

ଇଚ୍ଛା ନମଣ ମୋତେ ମୁଁ ତୋର ସଙ୍ଗାତ
 ବିପଦେ ମୁଁ ଆସିଅଛି ବହୁ ଦୂର ପଥ ।
 ଘଟର ଶିଖର ନାମେ କାମାକ୍ଷୀର ପାଦେ
 ଟଳ ଟଳ ହୋଇ ଶାସ୍ତ୍ର ମନ କାମାକ୍ଷୀବେ ।
 ସୁଖ ମନରେ କହିଲି କହିବୁ ବିଚାର
 ଏଥକୁ ମୋହର ସାହା ଛାଡ଼ି ଦିନକର ।
 ଗୁଣାକର ଦେଖେ ବାସ ସିଂହଳ ଦୀପର
 ରଖିକ ବଂଶରେ ସାଧୁ ମୁଁ ତାର କୁମର ।
 ପିତା ନାମ ରାଧାକାନ୍ତ ମୋ ମାତା ସୁଦେବୀ
 ଆସିଅଛି ଉଦବେଶେ ତୋର ରୂପ ସେବା ।
 ଆଶାଅଛି ଦରବେନେ ଏଥୁରୁ ଜାଣିବ
 ନଳିନୀକୁ ଦେଖି ମନେ ହୁଏ ଯେଉଁ ଭାବ ।
 ନିଜନ ଘରକୁ ଆଶା ଗୁଡ଼ିକ କରଇ
 ହର୍ଷ ମୁଖ ଦେଖା ତୋର ମୋର ପ୍ରାଣସମ୍ପା ।
 ଇଚ୍ଛାରେ ରତ ମୁଁ ନୋହେଁ ଲପନ ଦର୍ଶନ
 କଳାମେଘେ ଯେହ୍ନେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ତେସନ ମୋ ମନ
 ପଲକେ ନ ଘାରେ ନିଦ୍ରା ନୟନ ମୋହର
 ଆତ୍ମା ସନ୍ତୋଷ ଲଭିବ ପାଇ ସମାବୃତ ।
 ଆଦ୍ୟ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶାକ୍ଷର ହେନି ନାଶବର
 ଲେଖା ଲେଖି ଦେଲେ ନେଇ ମାଲୁଣି ହସ୍ତର ।
 ପୁଲ୍ଲ ଘେନିଣ ମାଲୁଣି ସମ୍ପାରେ ଚଳଇ
 ନ ଶୁଣି ସେ ହରବଞ୍ଚା କୁପିତ ହୁଅଇ ।
 ଏମନ୍ତ ବିଚାର ବୁଢ଼ୀ ସଧୁରେ ଚଳଇ
 ଶ୍ରୀରାମାୟଣ କରେ ନେଇ ପୁଷ୍ପଲେଖା ଦେଲ ।
 ପୁଷ୍ପ ଫେଲ ଶିରରେ ଘେନନ୍ତେ ନାଶବର
 ଦେଖିଲୁ ବିଚାର ପଥ ପୁଷ୍ପର ଭିତର ।
 ସଖୀଗଣ ମେଳୁ ଉଠି ଗୋପନେ ପଡ଼ିଲୁ
 ନାରଦ ବଚନ ଚହୁଁ ହୃଦରେ ଗୁଣିଲୁ ।
 କି ବୁଝି କହିବି ମୋତେ ବୁଝି ବିଶୁନାହିଁ
 ପୁଷ୍ପଦୀପେ ପିତା ମୋର ବର ବଞ୍ଚଇ ।
 ପିତା ମାତା ବଚନ ମୁଁ ଏଡ଼ିବି କେମନ୍ତେ
 ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଅଛି ନୁହଇ ଯୁକ୍ତତେ ।
 ପିତା ମାତାଙ୍କ ବଚନ ଏଡ଼ିବି ସେ ପ୍ରାଣୀ
 ଇନ୍ଦ୍ରକୁଳ ପରକୁଳ ନ ପାରନ୍ତି ଜାଣି ।
 ଆଶାକର ଆସିଅଛି ସାଧୁର କୁମର
 ପିତା ମାତା ତେଜ ଆସିଅଛି ବହୁଦୂର

ଏହାକୁ ନିନ୍ଦା କଲେ ହରାଇବ ପ୍ରାଣ
 ଜୀବନ୍ତ୍ୟ-ଦୋଷ ମୁଁ ବଞ୍ଚିବି କଲେଶ ।
 କାଲି ଅଧିବାସ ବିଶ୍ୱ ଆରମ୍ଭନ ହୋଇ
 ଯେ ଯାହାର ନାଶ ତାକୁ ବିଶ୍ୱ ସେ ଘଟାଇ ।
 କାଲି ଅଧିବାସ ପିବି ସମୁଦ୍ର ସ୍ନାନାନେ
 ଦେଖିବି ସାଧବ ପୁଅ ମୋ ବେନି ନୟନେ ।
 ଯାହା କର୍ମେ ବିଶ୍ୱ ମୋର ଲେଖିଣ ଅଛଇ
 ଆନକର ନ ପାରିବେ ବୁଝାଣୁ ଗୋସାଇଁ ।
 ଯାଅ ବୁଢ଼ୀ ସାଧୁ ପୁଣେ କହିବୁ ଏମନ୍ତ
 ସମୁଦ୍ର ସ୍ନାନକୁ ଗଲେ ହେବ ମୁଁ ଭେଟ ।
 ବୁଢ଼ୀ ଶୁଣି ନିଜବାସେ ବାହୁଡ଼ି ଚଳଇ
 ସାଧୁପୁର ଆଗେ ଶ୍ରୀରାମାୟଣ ବାକ୍ୟ କହି ।
 ଶୁଣିକରି ମୁର୍ଦ୍ଧାଗଲେ ଅଳ୍ପ କୁମର
 ଏଡ଼ି ଶ୍ରୀମ କର୍ମ ମୁଁ ଅଛଇ ଏତେଦୂର ।
 ଆସିବାର ଏତେ ଦୁଃଖ ବିଫଳ ହୋଇଲୁ
 ତେବେ ସେ କାମାକ୍ଷୀ ଦେଖ ଦୟା ନ ବଞ୍ଚଇ
 ଦୁଃଖିତ ହୋଇଣ ସେହୁ ଉପବାସେ ଶୋଇ
 ମନ ଛନ୍ଦ ଛନ୍ଦ ଚିତ୍ତ ଚଞ୍ଚଳ ହୁଅଇ ।
 ନିଶି ଶେଷରେ ଉଦୟ ହେଲେ ଦିନକର
 ନିନ୍ଦାକର୍ମ ଶେଷକଲ ସାଧୁର କୁମର ।
 ସଦାନନ୍ଦ ଗ୍ରାମେ ହୁଏ ମଙ୍ଗଳ ଉତ୍ସବ
 ଗର ଭୁଷା ଭେଷା ଖେଳ ମହୋତ୍ସବ ନାଦ ।
 ବଂଶାନୁ ଚରିତ ପୁଣେ ଅଛଇ ବିଧାନ
 ଅଧିବାସ ଦିନେ ଯାନ୍ତି ସମୁଦ୍ର ସ୍ନାନ ।
 ଦାସୀ ପରବାଣୀ ମାନେ ଘେନି ଶ୍ରୀରାମାୟଣ
 ପଞ୍ଜଳ ଅଷ୍ଟ ସଖୀଏ ସଙ୍ଗତେ ଅଛନ୍ତି ।
 ନଗନ ବଧୂସୀ ଦରଦାସୀ ସେ ବୋଲଇ
 ହେମବର୍ଣ୍ଣ ଦେହ ଶୋଭା ତାର ଝଟକଇ ।
 ଗୁଲନ୍ତେ ପଥରେ ଶୋଭା ପାଉଛି ଧରଣୀ
 ପଥ ଜଣି ବସିଅଛି ସେ ବୁଢ଼ୀ ମାଲୁଣୀ ।
 ପ୍ରତିଶବେଶେ ରଖାଇଛି ଧାବେଶୀ କୁମର
 ହୃଦୟ ପଦ୍ମ ଶଙ୍କେତ ତାର ନିରନ୍ତର ।
 ପ୍ରତିବେଶୀମାନେ ଦେଖି ପୂଜନ୍ତି ହକାର
 ଅପାର କାଳରେ ମୋର ଆସିଛି ଝିଆରୀ ।
 ଏମନ୍ତ ବୋଧ ଦେଇଣ ତାହାକୁ କହଇ
 ଏହିବେଳେ ଶ୍ରୀରାମାୟଣ ମିଳିଲୁକ ଯାଇ ।

ପଲ୍ୟକରେ ବସିଅଛି ବଦେଶୀ ରତନ
 ଶୁଭବତୀ ବସେ ପାଇ ବାମ ପାତ୍ରରେ ।
 ଦାସୀ ସଖୀଗଣମାନେ ଦ୍ଵାରରେ ରହିଲେ
 ଯେ ପାହାର ପୁଣ ଦୁଃଖ ମୁଖେ ପ୍ରକାଶିଲେ ।
 ନାଗରୀ ବୋଲଇ ଶୁଣି ପୁରୁଷରବନ
 କାମାକ୍ଷୀ ଦେବୀ ତୁମକୁ ହୋଇଲେ ପ୍ରସନ୍ନ ।
 ଚାନ୍ଦାକୁ ସୁମର ତୁମ୍ଭେ ବଦେଶୀ କୁମର
 ତାହା ନ ପ୍ରସାଦେ ତୁମ୍ଭେ ହେବ ନିଷ୍ଠେ ବର
 ନାରଦ ଗୋସାଇଁ ମୋତେ କହିଣ ଅଛନ୍ତି
 ସ୍ଵପ୍ନ ମାତା ଆସିଲେଣି ଗୁଡ଼ ମନୁ ଶୁଭ ।
 ବସ୍ତ୍ରକାଳେ ବେଢ଼ାରେ ମୁଁ ଶୁଣିଥିବ ବସି
 ସାକ୍ଷୀ କହିଥିବ ମୁଁ ଇନ୍ଦ୍ର ରବ ଶଶୀ ।
 ଏହାକହି ଶୁଭବତୀ ସ୍ଵାହାମେ ଚଳିଲେ
 କାମାକ୍ଷୀ ଦେବୀ ବସି କୁମର ସୁରଲେ ।
 ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି କହିଲେ ଜୈମିନି ଆଗର
 ଚକ୍ରାଧର ପାଣିକହେ ରଖ ଚକ୍ରଧର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବତ୍ୟ ପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ
 ଜୈମିନି ସମ୍ବାଦେ ନାମ ଅଷ୍ଟାଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ

ଉନବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ସଦାନନ୍ଦ ନଗର ନୂପତିର କନ୍ୟା
 ହୀରବତୀ ସହିତ ସିଂହଲଦ୍ଵୀପର
 ରାଜପୁତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥର ବିବାହ

ଜୈମିନିରୁବାର

ଜଇମିନି କହନ୍ତି ଯେ ବ୍ୟାସ ପାଦ ଧରି
 ଏଥୁଅନ୍ତରେ ତହିତ କହ ତପଶୁଣ ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଉବାର

ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନିବର
 କାମାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନକରେ ବଦେଶୀ କୁମର ।

ମାହିକର ମୋତେ ବାରେ ଶଇଳ ନନ୍ଦନ
 କଳକାସ ବାସିକର ତୁ ମନମୋହିନୀ ।
 ନମସ୍ତେ ଅଭୟା ତୁ ଗୋ ଅଟୁ ମହାମାୟା
 ଏ ଦୋରବସଦ ନାଶ ଦେଲ ପଦଗୁଣ୍ଠା ।
 ପିତାମାତା ଗୁଡ଼ ସଦାନନ୍ଦ ଗ୍ରାମେ ଥାଇ
 ଏଥୁ ମାହିକର ମୋତେ ତୁହି ମହାମୟୀ ।
 ଶୁଭବତୀ କନ୍ୟାର ଯେ ଅଧିବାସ ଆଜି
 ପୁଣ୍ୟଦ୍ଵୀପରୁ ଆସିବ ସାଧୁର ତନୁଜ ।
 ସେହୁ ଆସିଣ ଲଭିବ କନ୍ୟା ଶିବେମଣି
 ଏଣୁକର ମାନ ହୋତେ କରୁଛି ଦୟାମା ।
 ସାଧୁପୁତ୍ର ସୁତ ଶୁଣି କାମାକ୍ଷୀ ଆସନ
 କଂପିତ ହୋଇଲ କର ଦୋର ରେଜନ ।
 ହୃଦେ ଜାଣି ଆଦିମାତା ବାହାର ହୋଇଲେ
 ସଦାନନ୍ଦ ଗ୍ରାମ ମାଡ଼ ସଧିରେ ଚଳିଲେ ।
 ରାତ୍ରି ଅନ୍ଧରେ ମିଳିଲେ ମାଲୁଣୀ ଭୁବନ
 ସାଧୁପୁତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ କରୁଛି ସେନ ।
 ସାଧୁପୁତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ନୟନେ ଦେଖିଲ
 ତାଙ୍କ ବେନି ପାଦ ଧରି ବିନୟେ କହିଲ ।
 କାମାକ୍ଷୀ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ସାଧୁର କୁମର
 କେହି ନ ଜାଣିବେ କନ୍ୟା ଦେବ ବିଭ୍ରାଠାର
 ଶାରଙ୍ଗ ଭୁବନେ କନ୍ୟା କରୁଛ ବସ୍ତ୍ର
 ସବ ଦେବଗଣ ତୁଲେ ଅଶାଈ ମଦବା ।
 ରାତ୍ରି ଶେଷେ ପୁଣ୍ୟଦ୍ଵୀପ ଗରୁଡ଼ ସୁତ
 ବିବାହ ସମ୍ବାର ଘେନି ମିଳିଲ ଭଉତ ।
 ବେଦାପରେ ବସାଇଲେ ନେଇ କନ୍ୟାବର
 ପୁରୁଷ ମିଳଣ କଲେ ମଙ୍ଗଳ ଉଚ୍ଚାର ।
 ଏହିବେଳେ ଆଦିମାତା ମାୟା ଭୁଆଇଲେ
 ମାୟା ବିମାନରେ ବସି ସାରଥୀ ହୋଇଲେ ।
 ଚର୍ଚ୍ଚି ଶୂନ୍ୟମାର୍ଗେ ରଥ ବହନେ ବାହିଲେ
 ବେଢ଼ାର ପାଖକୁ ଯାଇ ଅନ୍ତରେ ରହିଲେ ।
 କନ୍ୟାକୁ ବସାଇ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରିବା ବେଳେ
 କନ୍ୟା କର ଧରି ମାତା ତତ୍ତ୍ଵ ଘେନିଗଲେ ।
 ବିମାନେ ବସାଇ ଶୁଭବତୀ ଜଗନ୍ନାଥ
 ଶାରଙ୍ଗ ଭୁବନେ ବିଜେକଲେକ ଭଉତ ।
 ଯୋଗାହେୟ ରାସିକର ମଠେ ବିଜେକର
 ସଦାନନ୍ଦ ଭୁବନରେ ପଡ଼େ କନ୍ୟାହର ।

କନ୍ୟା କେନ୍ଦ୍ର ଘେନିଗଲା କର ହେ ବିଗୁର
 କେନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ କନ୍ୟା ଘେନିଗଲା ଦେଖିଲେ
 ସଜାନ ଜଣିଣ କନ୍ୟା ନ ପାଇଲେ କେନ୍ଦ୍ର
 ସଦାନନ୍ଦ ସାହୁ ତହୁଁ ବିଗୁର କରଇ ।
 ବୁଧଜନମାନେ ଘେନି ସତ୍ତା ଉଆଇଲେ
 ଏକାସନରେ ବସିଣ ସବେ ଶୁଣିଲେ ।
 କେନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ ଶତପଥା ବର ଉଚ୍ଚାରଣ
 ଦେଶ ଦେଶ ଲେଖାଦେଇ ପେଶ ଦୁରଗଣ ।
 ବରପୁରା କନ୍ୟା କିଏ ନେଲା ଗୌରକରି
 ପରପର କଥା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହୋଇ ଏହିପରି ।
 ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଆସି ମିଳିଲେ ନାରଦ
 ଦେଖି ସଦ୍‌ଜନମାନେ ପୂଜିତାଙ୍କ ପାଦ ।
 ସୁବାସିତ ଜଳ ନେଇ ପାଦ ପଖାଳିଲେ
 ଆସନେ ବସାଇ ସବୁ କଥା ଜଣାଇଲେ ।
 ବିଶ୍ୱବେଳେ ଆଜି କନ୍ୟା କିଏ ଘେନିଗଲା
 ନେଲା ବେଳରେ ତାହାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ନଦେଖିଲ
 ଖୋଜି ୨ ତାଙ୍କ ଦେଖା କାହିଁ ନ ପାଇଲୁ
 ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରମେ ମିଳିବାରୁ ତୁମ୍ଭକୁ ଦେଖିଲୁ ।
 ଏଥିର କାରଣ ତୁମ୍ଭେ କହ ମୁନିବର
 ତୁମ୍ଭ ମୁଖରୁ ଶୁଣିଲେ ଚିତ୍ତ ହେବ ସ୍ଥିର ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ସାଧୁ ସଦାନନ୍ଦ
 ଜାଣିଥିଲେ କନ୍ୟା ଗୌରକରିଆନ୍ତ ଦୟ ।
 କେନ୍ଦ୍ର ଘେନିଗଲା ତାକୁ ନ ପାଇଲ ତଥ୍ୟ
 ତୁମ୍ଭେକେହି ଦେଖିଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ଚରିତ ।
 ଜାଣଇ ଏ ବର କନ୍ୟା ନୁହଇ ଘଟନ
 ଯୋଗ ମାୟା କରିଛନ୍ତି ଏଥିର ବିଧାନ ।
 ଏହିକ୍ଷଣି ବର ଏଥିବାହୁଡ଼ଣ ଯାଉ
 ଅନ୍ୟ ଏକ କନ୍ୟା ଦେଖି ବିଶ୍ୱ ସେହୁ ହେଉ ।
 ଆମ୍ଭେ ଜାଣୁ ସେହି କନ୍ୟା ନୁହଇ ଏହାର
 ଶାରଙ୍ଗ ନବରେଛନ୍ତି ଯାଇ କନ୍ୟାବର ।
 ଯୋଗାନ୍ତେୟ ଋଷିମଠେ ଅଛନ୍ତି ସେ ଯାଇ
 କାମାକ୍ଷୀ ପ୍ରସାଦେ ତାର ଦୁଷ୍ଟତ ସେ ନାହିଁ
 ଆସିବେ ସ୍ୱର୍ଗରୁ ସବେ ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦେବତା
 ଋଷିପତ୍ନୀ ଋଷି ହେବେ ଧର୍ମ ମାତା ପିତା
 ସିଂହଳ ଦ୍ୱୀପେ ନିବାସ ସାଧୁ ରାଧାକାନ୍ତ
 ତାହାର କନ୍ୟା ସୁଧ ନାମ ଜଗନ୍ନାଥ ।

ଶ୍ରୀବତ୍ସା କନ୍ୟାର ତୋ ଅଟେ ସେହିବର
 ବିଶ୍ୱ ଘଟସୁନ କର୍ମେ କରିଛୁ ତାହାର ।
 ଦ୍ୱାଦଶ ବର୍ଷରେ ମୃତ୍ୟୁ ଅଟଇ ତାହାର
 ଗୁଣକର ଦେଖୁ ଆସିଅଛୁ ଯେଉଁବର ।
 ତମ୍ଭାବତ୍ସା କନ୍ୟାକୁ ସେ ବିବାହ ହୋଇବ
 ବିଶ୍ୱ ଅଷ୍ଟରାସେ ତାକୁ ଭୁଜଙ୍ଗ ଦଂଶିବ ।
 ଅନ୍ତର ସତ୍ତାକୁ ତମ୍ଭାବତ୍ସା ଘେନିଯିବ
 ଅନ୍ତର ଯୋଗୀ ତାକୁ ଜବଦାନ ଦେବ ।
 ଯେତେକ ଲେଖା ଅଛଇ ତାହାର କର୍ମରେ
 କିଏ ଆନ କରବ ତା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ।
 ଏହା କହିଣ ନାରଦ ଶୂନ୍ୟ ଚଳିଗଲେ
 ଯୋଗମାୟା ଅଳବୁଦ୍ଧ ବିପ୍ର ରୂପ ହେଲେ ।
 ଯୋଗାନ୍ତେୟ ପାୟେ ବସି କରନ୍ତି ବିଗୁର
 କେମନ୍ତେ ହୋଇବ ବିଶ୍ୱ ଏହି କନ୍ୟାବର ।
 ଏଥିର ଚରିତ ମୋତେ କହ ତପୋଧନ
 ତୁମ୍ଭ ମୁଖରୁ ଶୁଣିବ ବିବାହ ବିଧାନ ।
 ଏମନ୍ତ ନାରଦ ମୁନି ମିଳିଲେକ ଯାଇ
 ଯୋଗାନ୍ତେୟ ଯୋଗମାୟା ଆସନେ ବସାଇ
 ବିବାହ ଚରିତ କହି ନାରଦଙ୍କ ପାଶ ।
 ଶୁଣି ହରଷ ଲଭିଲେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ ।
 ବୋଇଲେ ଜଣାଅ ସବ ଦେବ ଋଷି ମାନ
 ବ୍ରହ୍ମା ମୁଲେ ସୁଧର୍ମୀ ସତ୍ତା ଋଷିଗଣ ।
 ତହୁଁ ଆସିଣ ମିଳିଲେ ଗଙ୍ଗୋଦକ ମୁନି
 ସବ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଶାରଦ କର୍ମମାନ ଜାଣି ।
 ତାହାଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ସବେ ସନ୍ଦେଶ କହିଲେ
 ଶୁଣି ମୁନିବର ଚିହ୍ନ ଧ୍ୟାନ ଅରମ୍ଭିଲେ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଗୋଷ୍ଠ ସୁମରଣ ତୁମ୍ଭୁଛୁ ବଜାଇ
 ସୁଧର୍ମୀସତ୍ତା ପୁଣି ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚୁଳଇ ।
 ସେ ନାଦ ଲହିଲ କର୍ଣ୍ଣେ ବିଶ୍ୱକୁ ବରଣ
 ସେ ଯାହାର ହୃଦୟଗତେ କଲେ ଅନୁମାନ ।
 ଯୋଗାନ୍ତେୟ ଋଷି ମଠେ ଶାରଙ୍ଗ ନବର
 ଗଙ୍ଗୋଦକ ମୁନି ବାଉଅଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ।
 ବରଜନ୍ୟା ବେଦା ପରେ କରବେ ପ୍ରଦାନ
 ତେଣୁକରି ତୁମ୍ଭର ସେ କରୁଛୁ ବାଦନ ।
 ଏହାକହି ସବ ଦେବେ ବାହାର ହୋଇଲେ
 ଶାରଙ୍ଗ ଭୁବନେ ଆସି ଉଚିତ ମିଳିଲେ ।

ଆସନ୍ତେ ଥିବାକୁ ଭେଟ ହୋଇ ବେଦବର
କହିଣ ବବାହ ଶୁଣି ଆଣିଲେ ସଜାର ।
ଶାରଙ୍ଗ ଭୁବନେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଏକମେଲେ ଉପିଗଣେ ନୟନେ ଦେଖିଲେ
ଯୋଗାନ୍ତେୟ ଉପି ଦେଖି ସବ ଦେବଗଣେ
ମାନ୍ୟ ଧର୍ମକର ତାଙ୍କୁ ବସାଇ ଆସନେ ।
ବେଘା ଚଉକତି ବେଢ଼ି ବସିଲେ ସକଳ
ଅପସର ନୃତ୍ୟ ଗୀତେ ଗାବନ୍ତି ମଙ୍ଗଳ ।
ବେଘାରେ ବବାହ ଉପ ଶ୍ରୀଫଳ ସହିତେ
ବେଦବରେ ବସକଲେ କୁହେନ୍ତି ଯୁକ୍ତେ ।
ଲଜାହୋମ ସହିତରେ ପ୍ରଣୀତୁତି ଦେଲେ
ବସା ସାର କନ୍ୟା ବର ମନ୍ଦିରେ ଚଳିଲେ ।
ବସାସାର ବେଦବର ବସିଲେ ଆସନେ
ଶରୀପତି ବସିଲେକ ତାଙ୍କ ସନ୍ନିଧାନେ ।

ଯୋଗାନ୍ତେୟ ଉବାଚ

ଯୋଗାନ୍ତେୟ ପୁରାକଲେ ବ୍ରହ୍ମା ମୁଖ ଗୁହଁ
ଯେତେକ ବିଦ୍ୟାରେ ଗୁରୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ।
କେତେ ବିଦ୍ୟା ହୃଦପଦ୍ମ ଛନ୍ତି ଜାତହୋଇ
ତହିଁର ଚରିତ ମୋତେ କହିବା ବୁଝାଇ ।
ଏଥିର ଚରିତ ମୋତେ କହ ବେଦବର
ତବ ମୁଖରୁ ଶୁଣିଲେ ତହିଁ ହେବ ସ୍ଥିର ।

ବ୍ରହ୍ମୋବାଚ

ଯୋଗାନ୍ତେୟ ମୁଖ ଗୁହଁ ସାବଧାନ ପତି
କହିଲେ ଗୁରୁକ ନ୍ୟାୟ ଦୃଢ଼କରି ମତି ।
ଗୁରୁ ନ ଥିବାର ବିଦ୍ୟା ନ ଥାଇ ଜଗତେ
ଚଉପତି ଗୋଟି ବିଦ୍ୟା ଅଛଇ ଯୁକ୍ତତେ ।
ବବାହ ମଙ୍ଗଳକୃତ୍ୟ ସଂସାରରେ ସାର !
ସପ୍ତବେଦୁଁ ଉତ୍ତମନ୍ ବେଦର ଭଣ୍ଡାର ।
ମଧ୍ୟାସ ପ୍ରଜାପତି ଦତ୍ତସୁତ ଦେନ
ଦତ୍ତନ କରାଏ ସେହୁ ବେନକୁଳ ଜାଣି ।
ପିତା ବିଦ୍ୟା, ମାତା ଧନ, ବରୁ ମାନେକୁଳ
ଇତରେ ଇଚ୍ଛନ୍ତି ରୁପ ଶ୍ରେୟନେ କୁଶଳ ।

ଏ ଗୁର ବିଦ୍ୟାର ଗୁରୁ ହୃଦେ ବୁଦ୍ଧସ୍ଥିତି
ଜନ୍ମବେଳେ କର୍ମେ ଏହା ଲେଖିଣ ଅଛନ୍ତି ।
ବିଦ୍ୟା ଗୁରୁପଣେ ସେହୁ କଲେ ବିଦ୍ୟାମୁଖ୍ୟ
ସିଦ୍ଧିନ କଳ୍ପଳ ଜାତ ପୁରାଣ ସାୟତ ।
ଏ ବ୍ୟାକୁ ଗୁରୁକହି ପୁରାଣ ପୁରୁଷ
ଚନ୍ଦନ ଭୃଷଣ ଗୁରୁ ଅଟନ୍ତି ମହେଶ ।
ଏତ କର୍ମ ଏତ ଗୁରୁ ଅଟେ ପଞ୍ଚମନ
ସ୍ତ୍ରୀଶଙ୍କ ଚରିତ ସପ୍ତ ନାଶଙ୍କ ବଦାଣ ।
ଶଯ୍ୟା ହୋମ, ଲଜହୋମ ଗୁରୁସାବଭୌମ
ରତି ଗୁରୁ ପ୍ରକୃତହିଁ ଏକାଦଶ ଜାନ ।
ଚତୁର୍ଥୀ ବଦାଣ ବସା ଚଉପତି ଗୁରୁ
ସୁରୁପେ ଅରୁପେ ଗୁରୁ ଜନ୍ମିତୁ ଏକାନ୍ତ ।
ଚୌପତି ପ୍ରବନ୍ଧେ ଗୁରୁ ବିକାଶ ପ୍ରମାଣ
ବ୍ୟାସ ମନ୍ତ୍ରଣି କହିଲେ ଜୈମିନି ଆଗେଣ ।
ହୃଦେ ହେତୁ କଲେ ଅର୍ଥ ଦୃଶ୍ୟରେ ଆସଇ
ଭବିଷ୍ୟ ପୁରାଣେ ଗଜାଧର ପାଣି କହି ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବିଷ୍ୟପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି
ସମ୍ବାଦେ ନାମ ଉନବିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ

ଶଂଖ ଅଧ୍ୟାୟ

ଛତିଶ କାନ୍ତିର ଗୁରୁ ବସନ୍ତରେ ସୁଲ ଉପଦେଶ

ବ୍ୟାସଙ୍କ ପାଦ ଧରିଣ ଜୈମିନି କହିନ୍ତି
ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଚରିତ କହ ବ୍ୟାସ ଯତି ।
ଶାରଙ୍ଗ ଭୁବନେ ସବ ଦେବଗଣ ଥିଲେ
କି କୃତ୍ୟକରି ସେମାନେ ସୁସ୍ଥାନେ ଚଳିଲେ ।
ଏଥିର ଚରିତ ମୋତେ କହ ବ୍ରହ୍ମରାଷି
ଶୁଣି ସନ୍ତୋଷ ଲଭିବ ହୃଦପଦ୍ମେ ଘୋଷି ।

ବ୍ୟାସଦେବ ଭବାର

ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନିବର
 ବ୍ରହ୍ମା ଯା କହିଲେ ସବୁ ରହିବ ଆଗର ।
 ଯୋଗାହେୟ ରୁଷି ମଠେ ବରବନ୍ୟାରହି
 ପଲଙ୍କେ ରହସ୍ୟ କେଳି ନିତ୍ୟରେ ହୁଅଇ ।
 ରୁଷି ଶେଷରେ ଉଦୟ ହେଲେ ଦିନକର
 ବହନେ ସାରିଲେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ଯେ ଯାହାର ।
 ସ୍ୱାମୀପାଦଧର ସ୍ତବ୍ଧବଜ୍ର ଯେ କହଇ
 ଶୁଭାଆମ୍ଭେ ନିଜରାଜ୍ୟେ ଯିବା ବେଗ ହୋଇ ।
 ସ୍ତବ୍ଧବଜ୍ର ବଚନରେ ବୋଲେସାଧୁ ପୁଅ
 କାମାକ୍ଷୀ ପ୍ରସାଦ ଦେଖିଲଇଁ ରୁଷି ସୁତ ।
 ସେମାନେ ଅଇଲେ ଆମ୍ଭେ କହିବା ତାହାକୁ
 ବିଦାକଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯିବା ସୁଦେଶକୁ
 ଯୋଗାହେୟ ବ୍ରହ୍ମାପାଦେ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
 ଛତିଶ ଜାତିରଭେଦ ଅସ୍ଥାଦଶ ବର୍ଣ୍ଣ ।
 କେ କାହାର ଗୁରୁହୋଇ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇଲେ
 ବାଣିଜ୍ୟ ରଚନ ପାକବିଧି କୃଷି ତୁଲେ ।
 ସକଳ ବର୍ଣ୍ଣର ଗୁରୁ କହ ବେଦବର
 ସବଦେବ ରୁଷିବୃନ୍ଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟର ।
 ଯୋଗାହେୟ ରୁଷି ଶୁଣି ଏଥର ବିଧାନ
 ବ୍ରାହ୍ମଣର ଗୁରୁଅଗ୍ନି ଅଗ୍ନି ଗୁରୁ ବ୍ରହ୍ମା ।
 କ୍ଷତ୍ରିୟର ଗୁରୁ ଦେବୀ ଶସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟପତି
 ବୈଶ୍ୟ ଗୁରୁ ନାରାୟଣ ବନପତି ପଣ୍ଡା ।
 ଶୂଦ୍ର ଗୁରୁ ସୀମସ୍ଥାନ ସାମଗାନ ବାଣୀ
 ଏ ଗୁରୁ ଜାତିର ଭେଦ ଛତିଶ ଯେ ଜାଣି ।
 ବର୍ଣ୍ଣଶଙ୍କରର ଗୁରୁ ଅଟନ୍ତି ଶଙ୍କର
 ନବଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ମୀଗୁରୁ ଦୟାଦ ଠାକୁର ।
 ତପିଙ୍କର ଗୁରୁ ଶାନ୍ତି ମହାର ଆଶ୍ୱର
 ନ୍ୟାୟ ଗୁରୁ ତନ୍ତ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପଞ୍ଚାଦି ଶିଖର ।
 ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଗୁରୁ ବୁଧ ବିଶ୍ୱର ଭଉବ
 ପ୍ରେମ ଭକ୍ତ ଗୁରୁ ଜାଣି ଶ୍ରୀରାଧା ମାଧବ ।
 ବ୍ୟସଦେବ ବସନ ଗୁରୁ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଜାଣି
 କୃଷି ବଳେ ଗୁରୁ ଯେ ଅଟନ୍ତି ନାରାୟଣୀ ।
 ବିଶ୍ୱାବସୁ ଦିନେ ଗଲେ ତଳ ଦ୍ରୋଣ ଗିରି
 ପରଶର ଅଟନ୍ତି ଯେ ତହିଁ ମୁଦ୍ର ପାରି ।

ରୁଦ୍ର ଗିରିର ଉପରେ ଅଛୁରସିଗିରି
 ତାରପରେ ଦ୍ରୋଣଗିରି ଗଲ ଗିରିଧର ।
 ତାରପରେ ଧୂବାଦିତ ଦୁଇ ଗଡ ଜନ୍ମ
 ମୃତ ପ୍ରାଣିମାନେ ତହିଁ ପାନ୍ତି ଜୀବଦାନ ।
 ଦେବ ଶାସ୍ତ୍ର ସୁରଗିରି ପ୍ରାଣସେ ବୋଲଇ
 ଅମର ଔଷଧମାନ ରଖିଣ ଅଛଇ ।
 ଭକତି ଉଦନ୍ତ କହ ରଣର ବିଭୂତି
 ଅସୁରଙ୍କ ଶୁଣ ଗୁରୁ ଦେବ ବୃନ୍ଦପତି ।
 ଜାଣନ୍ତି ମହାମା ସାଧ୍ୟକର୍ମ ବିଧିଧେତେ
 ଭବ୍ୟ ସୁରାଣେ ଲେଖି ଆଗତ ଭକତେ
 ମୃଦଙ୍ଗ ମର୍ଦ୍ଦଳ ପଟ ତାଳ ଯେ ମହାଶ
 ବାଦ୍ୟରସ ଗୀତ ନାଦ ଭେଷ୍ଟ ଦନଭୂଷ ।
 ଏମାନଙ୍କ ଗୁରୁ ଜାଣି ଦେବ ତହ ପାଣି
 ଯୋଗଅଙ୍ଗୁଳାତ ଏହୁ ମାୟା ଦୟାମଣି ।
 ସପ୍ତସ୍ୱର ଗୁରୁ ଭେକ ମୟୁର ଡାହାକ
 ଲେଖ କୋକିଳ ବେନି ଝିଙ୍କସେ ଯେବତ
 ଏମନ୍ତେ ଯେ ସପ୍ତସ୍ୱର ପଞ୍ଚମ ଯେ ଥାଇ ।
 ଯାନ୍ତ୍ରାଦିମାନଙ୍କ ଗୁରୁ ଶାରଦା ବୋଲଇ ।
 ଗୁରୁ ଯେ ପରମ ବ୍ରହ୍ମ ସବ ବର୍ଣ୍ଣେ ସାର
 ସାବିତ୍ରୀମ ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ କରଛନ୍ତି ସାର ।
 ଏତେକହ ବେଦବର ସଭାର ମଧ୍ୟରେ
 ସବଦେବରୁଷି ଗଲେ ଯେ ଯାହାମନ୍ଦିରେ ।
 ତହୁଁ କାମକ୍ଷୀ ବୋଲିଲେ ଯୋଗହେୟପାଣେ
 ବରବନ୍ୟା ବିଦା ଦେବା ଯିବେ ନିଜଦେଶେ ।
 ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ତବ୍ଧବଜ୍ର ପାଶକୁ ଯାଇଣ
 ବୋଲିଲେ ସହକର୍ତ୍ତାପେ କର ହେ ଗମନ ।
 ନିଜ ରାଜ୍ୟେ ଯାଇ ପିତା ମାତାକୁ ଦେଖିବ
 ଆମ୍ଭର ଲାଭ କହ କଥା ଛୁଆଇବ ।
 ବିମାନେ ବସାଇ ତାକୁ କହିଲେ ବଚନେ
 ସାରଥ୍ୟ ବାହଲେ ଯିବ ତୁମ୍ଭର ଭୁବନେ ।
 ରାଧାକାନ୍ତ ସୁଦେଶକୁ ସମସ୍ତ କହିବ
 ନିଜଧର୍ମ ପାଳି ଗୃହେ ଦିନ ଯେ ବଞ୍ଚିବ ।
 ଆବର କଥାଏ ମୋର ମନଦେଇ ଶୁଣ
 ମାୟାକୁ ଥୋଇବ ଦୁରେ କରଣ ସତନ ।
 ହିଂସାକୁ ଅଗ୍ନିରେ ଜାଳ ଦହନ କରବ
 ମିଥ୍ୟାତ୍ୱ ପାତକ ନାହିଁ ପ୍ରାୟେ ବ୍ରହ୍ମବଧ ।

କୁଟିଳ ଭାଷାରେ ଜନେ ପ୍ରୀତି ନ କରିବ
ଆତ୍ମାରେ ସନ୍ତୋଷ ଲଭି ବ୍ରହ୍ମକୁ ଚୋଷିବ ।
ଧୂଆଁରୁ ଅଳ୍ପଦାନ ତୃଷାଣକୁ ଜଳ
ଏ କଥା ପାଳନ କଲେ ଲଭି ପୁଣ୍ୟ ଫଳ ।
ଶିକ୍ଷାପାଇ ବର କନ୍ୟା ବମାନେ ବସିଲେ
ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ରଥ ପ୍ରବେଶ ହୁଅନ୍ତେ ସିଂହଦ୍ୱାର ଠାରେ
ସାଧବ ପୁରୁଷମାନେ ଅତି ପ୍ରେମାଦରେ ।

ବରକନ୍ୟା ବନ୍ଦାପନା କଲେ ବେଗେ ଯାଇ
ଅନ୍ୟ ଆଳୀ ଦେନକର ହୁଳହୁଳ ଦେଇ ।
ପୁଅ ବଧୂ ପାଇଣ ସେ ପରମ ଆନନ୍ଦ
ଦବ୍ୟତସ୍ତୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଯେସନେ କି ଅର ।
ପୁଅବଧୂ ଆନନ୍ଦରେ ଗୃହରେ ରହିଲେ
ବ୍ୟାସଦେବ ଜୈମିନିଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ କହିଲେ ।
ଭବସ୍ୟପୁରାଣ ବଂଶ ଅଧ୍ୟାୟେ ସମାପ୍ତ
ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣି ହରି ଚରଣ ଆଶ୍ରୟ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଭବସ୍ୟପୁରାଣେ ବ୍ୟାସ ଜୈମିନି ସମ୍ପାଦେ ନାମ ବଂଶୋଦ୍ୟାୟଃ

ସମାପ୍ତ

ଚକଚକଭାବଦୟାସୁବ୍ରହ୍ମ ସଙ୍କଳ୍ପାବଳୀ

* ସଦ୍ୟଥ ପ୍ରକାଶ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦର୍ଶଣ ସେଟ	ଟ ୨୫-୦୦
* ଧୃତ୍ୱ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ସେଟ	ଟ ୧୦୦-୦୦
ଅଧ୍ୟାୟ ଗୌରବମାୟ ବହୁଳ ବୃକ୍ଷାବଳୀ	
* ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ସେଟ	ଟ ୧୨୫-୦୦
* ଭୀମକ୍ଷେତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ	ଟ ୨୫-୦୦
* ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ	ଟ ୧୪-୫୦
* କେଶୁଧର ପଦ୍ୟାବଳୀ	ଟ ୧୫-୦୦
* ମନୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତ	ଟ ୧୫-୦୦
* ପଣ୍ଡିତ ସଦାସୁ (ଅଧ୍ୟାୟ ୫ ସମ୍ପାଦନା କୃତ)	ଟ ୧୮-୦୦
* ଶତାଧର ସଙ୍କଳ୍ପ	ଟ ୧୨-୦୦
* ପୁରାଣୋତ୍ତମ କର୍ମକାଣ୍ଡ (୩୭ଶ ସେଟ)	ଟ ୫୨-୦୦
* ବହାରିଲୁଲ ଗୀତା	ଟ ୩୦-୦୦
* ବହାରି କର୍ମକାଣ୍ଡ	ଟ ୧୪-୫୦
* ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ଭାଗବତ	ଟ ୧୫-୦୦
ସଦାସୁ କବ୍ୟାବଳୀ ବହୁଳ ବୃକ୍ଷାବଳୀ	
* ମୁଗ୍ଧା ଗୀତାମୃତ ଲହରୀ	ଟ ୨-୫୦
* ଚୈତନ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଗୀତାମୃତ ଲହରୀ	ଟ ୧୫-୦୦
ଅଧ୍ୟାୟ ଗୌରବମାୟ ବହୁଳ ବୃକ୍ଷାବଳୀ	
* ଚୈତନ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଗୀତାମୃତ ଲହରୀ	ଟ ୪-୦୦
* MAHIMA DHARMA (By N. Senapati) Rs. 4-00	

ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଫୋନ୍—ପ୍ରକାଶକର, ୭୫୦-୨, ପୋଷ୍ଟ ବକ୍ସ-୨୪୨୫୭